

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ
: กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
มิถุนายน 2555

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ
: กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ
: กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
มิถุนายน 2555

ศิลา ผิวดลาย. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร.ปริญญาโท รม.ม.
(นโยบายสาธารณะ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก, อาจารย์ ดร.ประไพร์
อภิชาติสกุล.

การศึกษานี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนใน
ฝันไปปฏิบัติในพื้นที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร 45 คนและ ครูผู้สอน 350 คน รวมจำนวน
395 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ ง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความ
เชื่อถือได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว (One-Way ANOVA) การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่าง
น้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference LSD) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน
(Stepwise Multiple Regression) ผลการศึกษา พบว่า

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอ
หนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
2. ลักษณะส่วนบุคคลที่ทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่ง
อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ
3. ในความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอ
หนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติทั้ง 2 ปัจจัย คือ ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน และด้านทรัพยากร

FACTORS AFFECTING THE IMPLEMENTATION OF LAB SCHOOL PROJECT
: A CASE STUDY OF BANGKOK EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Public Administration Degree in Public Policy
at Srinakharinwirot University

June 2012

Silaa Phiukhlai. (2012). *Factors Affecting the Implementation of Lab School Project*

: *A Case Study of Bangkok Educational Service Area Office*. Master thesis,

M.P.A.(Public Policy). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.

Advisory Committee: Assoc. Prof. Dr.Worapit Meemak. Dr.Prapee Apichatsakol.

The research aimed to study the factors affecting the implementation of Lab School Project of the schools under Bangkok Educational Service Area Office.

There were 395 research samples consisting of 45 school directors and 350 teachers. Sampling method used was simple random sampling. Research instrument was reliability-tested questionnaire. The data collected were analyzed through t-test, One-Way ANOVA, Least Significant Difference (LSD) and Stepwise Multiple Regression Analysis. The research findings revealed that :

1. School directors and teachers showed their satisfactions toward the Lab School Project at high level.
2. Samples with different sex had different opinions about the factors affecting the implementation of Lab School Project.
3. School directors and teachers agreed that both disposition of Implementers and resources were factors affecting the success of the implementation of Lab School Project.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

: กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

ของ

ศิลา ผิวคล้าย

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2555

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก)

(อาจารย์ ดร.ประพีร์ อภิชาติสกุล)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ประพีร์ อภิชาติสกุล)

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.นิติ มณีกาญจน์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุรพล จรรย์ยากุล)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาและได้รับคำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก ประธานกรรมการ ควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอเจริญพรขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอเจริญพรขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก ดร.ประพีร์ อภิชาติสกุล ดร.สุรพล จรรย์ากุล ดร.นิติ มณีกาญจน์ และอาจารย์จักราทิพย์ ธนาคม ที่ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์นี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น และ ขอเจริญพรขอบคุณคณาจารย์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่าแก่ผู้วิจัย

ขอเจริญพรขอบคุณ ผู้บริหารโรงเรียน และครู ผู้สอน โรงเรียนในสังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร ทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณในกรุณาเจ้าพระคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ พระปริยัติกิจ และ พระมหาจำลอง กิตติโสมโก ผู้เป็นอุปัชฌาย์อาจารย์ ซึ่งได้ให้การอุปถัมภ์คำชี้แนะผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ตลอดระยะเวลาของการทำการวิจัยนี้

ท้ายสุดผู้วิจัย ขอเจริญพรขอบคุณ คุณพ่ออ้อม ผิดคล้าย และคุณแม่บุญเยี่ยม ผิดคล้าย สมาชิกทุกคนในครอบครัว และเพื่อน ๆ นิติธรรมรุ่นทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือให้กำลังใจและแสดงความห่วงใยผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ตลอดจนทั้งผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา จนประสบความสำเร็จในวันนี้

พระมหาศิลา ผิดคล้าย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวความคิดเกี่ยวกับการนํานโยบายไปปฏิบัติ.....	10
การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา.....	17
แนวคิดโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	56
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนากลุ่มผู้บริหาร.....	64
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานกลุ่มผู้บริหาร.....	73
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนากลุ่มครูผู้สอน.....	78
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานกลุ่มครูผู้สอน.....	86
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	96
สรุปผลการวิจัย.....	96
อภิปรายผลการวิจัย.....	102
ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม.....	112
ภาคผนวก.....	116
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	127

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร.....	56
2 แสดงประชากรโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร..	57
3 แสดงข้อมูลโรงเรียนและจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามการทำวิจัยโรงเรียนในฝัน รุ่น 1 และรุ่น 2.....	58
4 สรุปประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
5 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้บริหาร.....	64
6 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ.....	67
7 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้าน โครงสร้างองค์กร.....	67
8 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านการ ติดต่อสื่อสาร.....	68
9 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้าน ทรัพยากร.....	70
10 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านทัศน คติของผู้ปฏิบัติ.....	71
11 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้าน ผลลัพธ์.....	72
12 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครง การหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มเพศ.....	73
13 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลจาก การนำโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มเพศ.....	74

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	74
15 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติจำแนกตามกลุ่มอายุ.....	75
16 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	76
17 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลจาก การนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	76
18 แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ.....	77
19 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มครูผู้สอน.....	78
20 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ.....	80
21 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านโครงสร้างองค์กร.....	81
22 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านการติดต่อสื่อสาร.....	82
23 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากร.....	83

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้าน ทัศนคติของผู้ปฏิบัติ.....	84
25 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้าน ผลลัพธ์.....	85
26 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครง การหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มเพศ.....	86
27 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของผลจาก การนำโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มเพศ.....	87
28 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มใน เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝั นไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	87
29 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มใน เรื่อง ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไป ปฏิบัติ จำแนกตาม กลุ่มอายุ.....	88
30 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มใน เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำ เกอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มวุฒิการศึกษา.....	89
31 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มใน เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำ เกอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มวุฒิการศึกษา.....	90
32 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มใน เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลจาก การนำโครงการหนึ่งอำ เกอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	90

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
33 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง ผลจากปัจจัยที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	91
34 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลจาก การนำโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามรายได้.....	92
35 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามรายได้.....	93
36 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลจาก การนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	93
37 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลจาก การนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามประเภทโรงเรียน.....	94
38 แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ.....	94
39 ความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ.....	100
40 ความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลจากการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ.....	101

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงการเปรียบเทียบผลผลิตของวงจรความยากจนและวงจรความร่ำรวย.....	5
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
3 ตัวแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 4 ที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติของ จอร์จ ซี เอ็ดเวิร์ด.....	16

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ คือ เก่ง ดี มีสุข สถานศึกษาจึงต้องจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนโดยการบ่มเพาะ กล่อมเกลา ปลูกฝัง และปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนเกิดความคิดตระหนัก ในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม มีทักษะชีวิตที่ดีเพื่อให้ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพด้วยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานไว้ว่า

“การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและ คุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่ประชาชนได้อย่างครบถ้วน พอเหมาะ กับทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญ มั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปโดยตลอด...” (กรมวิชาการ. 2540: 3)

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ ใน สังคมได้อย่างมีความสุข สามารถปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและ วัฒนธรรมของแต่ละประเทศ รัฐบาลตระหนักว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม วัฒนธรรมในการ ดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 1)

เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสาร โลกปัจจุบัน จึงมีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในภาวะการใช้ความรู้เป็นฐานของการแข่งขันอย่างเข้มข้น รุนแรง นั้น การ จัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมี การเปลี่ยนแปลง รวดเร็ว ตามไปด้วย เพื่อให้คนมีคุณภาพทันต่อการ เปลี่ยนแปลงทำให้การศึกษา เป็นเครื่องมือในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมอย่างแท้จริง จาก หลักการให้การศึกษาแก่เยาวชนในวัยเรียน เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน จากการ จัด การศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐเปลี่ยนเป็นสังคม ชุมชน มีส่วนร่วม จากการจัดการศึกษาตามความพร้อม ของผู้จัดเป็นเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และตระหนักถึงสิทธิที่ประชาชน จะพึงได้รับบริการจากการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา มีการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา อย่างเป็นระบบต่อ เนื่อง กำหนดเป็นนโยบาย มียุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างรูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและระบบสนับสนุนต่าง ๆ ไม่ว่าด้าน

งบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือหรือเทคโนโลยี ที่สำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับสังคมใหม่ องค์ประกอบของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา 5 ด้าน คือ การปฏิรูประบบการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย การปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545: 2-3) ปัจจุบัน หลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การทำให้เกิดผลโดยเร็วและ ตรงเป้าหมายมากที่สุด ต้องเร่งผลักดันในลักษณะก้าวกระโดด (อดิศักดิ์ โพธารามิก. 2547)

การปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต และมีปัญญาเป็นทุน ไว้สร้างงานและสร้างรายได้ เป็นการศึกษาเพื่อสร้างชาติ สร้างคนและสร้างงาน (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2547: 7)

การปฏิรูปการศึกษาดำเนินการในโรงเรียนทุกโรงเรียนมาระยะหนึ่ง การจัดการศึกษาในโรงเรียนในระดับต่าง ๆ ยังมีความหลากหลาย ทั้งด้านมาตรฐานและคุณภาพ โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงมักจะอยู่ในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ และมีจำนวนจำกัด ส่วนโรงเรียนในชนบทมีจำนวนมาก ห่างไกลและมีความขาดแคลนในทุก ๆ ด้าน ทำให้ไม่สามารถปฏิรูปการศึกษาได้อย่างรวดเร็ว ความยากลำบากของคนในสังคมเมืองและสังคมชนบท มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง สังคมเมืองมีความพร้อมอาจไม่ต้องให้ความช่วยเหลือมากนัก ส่วนเด็กยากจน เด็กด้อยโอกาสในชนบทห่างไกล ยังต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นพิเศษ เด็กและเยาวชนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี และอยู่ในเมืองมีโอกาสได้เข้าเรียนในโรงเรียนดีมีคุณภาพมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวยากจน และอาศัยอยู่ในชนบท สภาพดังกล่าว ก่อให้เกิดช่องว่างทางสังคมและ เป็นอุปสรรคต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 4)

โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน จึงเป็นกระบวนการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนในฝันของสังคมที่ต้องการให้เด็กและเยาวชนได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ และในขณะเดียวกันโครงการนี้จะช่วยให้ความฝันของคนในสังคมเป็นจริงได้ การดำเนินงานโรงเรียนในฝันจะบรรลุเจตนารมณ์ และนโยบายหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับเด็กต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐาน แต่โรงเรียนที่มีคุณภาพและมาตรฐานดังกล่าวยังมีไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในอำเภอชนบทห่างไกล ซึ่งคนยากจนต้องเรียนในเขตพื้นที่และโรงเรียนขนาดเล็ก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 21)

คณะรัฐมนตรี ภายใต้การนำของ นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้ให้ความสนใจขอบโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2546 และกระทรวงศึกษาธิการ ได้พัฒนาแนวคิด และดำเนินโครงการ โดยยึดหลักการและความเชื่อที่ว่า การศึกษาสามารถพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต มีรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น ลดช่องว่างทางสังคมลงได้ หลุดพ้นจากวงจรของความยากจนอันเป็นความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่ประชาชนในฝัน อยากให้บุตรหลานได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2546: 1)

โรงเรียนในฝันตามโครงการ ได้รับคัดเลือกโดยประชาชนในอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ อำเภอละ 1 โรงเรียน รวมทั้งประเทศ 921 โรงเรียน เป็นโรงเรียนต้นแบบ ให้เป็นโรงเรียนในฝันภายใน 3 ปี (2547-2549) ให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อบอุ่น และปลอดภัย มีเอกลักษณ์โดดเด่น เป็นรูปแบบของการพัฒนาไปสู่การปฏิรูปการศึกษา และสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นนักวิเคราะห์ มีทักษะการดำรงชีวิต มีความเป็นไทยและมั่นใจในตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งประสานความร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกัน กับองค์กรและบุคลากรกลุ่มต่าง ๆ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2547: 3)

โรงเรียนเร่งสู่ฝัน เป็นโรงเรียนนำร่องของโรงเรียนในฝัน โดยที่การดำเนินงานโรงเรียนในฝันได้ดำเนินงานมาระยะหนึ่ง พบว่าโรงเรียนในฝันความแตกต่างทั้งด้านระดับการศึกษาที่จัด ขนาดคุณภาพ และความพร้อมของโรงเรียน การพัฒนาโรงเรียนในฝันระยะแรกจะเห็นผลได้เร็ว โรงเรียนต้องมีความพร้อม กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้คัดเลือกโรงเรียนในฝัน ที่มีความพร้อมจังหวัดละ 1 โรงเรียนและในเขตกรุงเทพฯ อีก 10 โรงเรียนรวม 85 โรงเรียน เป็นโรงเรียนนำร่องในการดำเนินงานตามโครงการให้เห็นผลในระยะเวลา 1 ปี (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2547: 4)

ความคิดริเริ่มที่สำคัญทั้งหลายนี้ เป็นการผลักดันที่มีพลังก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งถือว่าเป็นหลักการทำงานของกระทรวงศึกษาธิการยุคใหม่ ที่ต้องก้าวออกมาจากกรอบออกมาจากรูปแบบของการปฏิบัติที่เป็นอยู่เดิม ๆ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2549: ค)

จากแนวความคิดที่ได้รับกับภารกิจที่ต้องปรับตัวอย่างเร่งด่วน ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ปีการศึกษา 2548-2551 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่

1. การสร้างโอกาสทางการศึกษา คือ มุ่งเน้นให้ทุกคนได้รับการศึกษา อย่างทั่วถึง เสมอภาค และเป็นธรรม ได้มีการกำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วยการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องและชัดเจน ทันทต่อเหตุการณ์ นำระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS)

มาใช้เพื่อส่งเสริมการเข้าเรียนของผู้เรียนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาส ยากจน และห่างไกล ที่ต้องมีสถานศึกษารองรับอย่างทั่วถึง

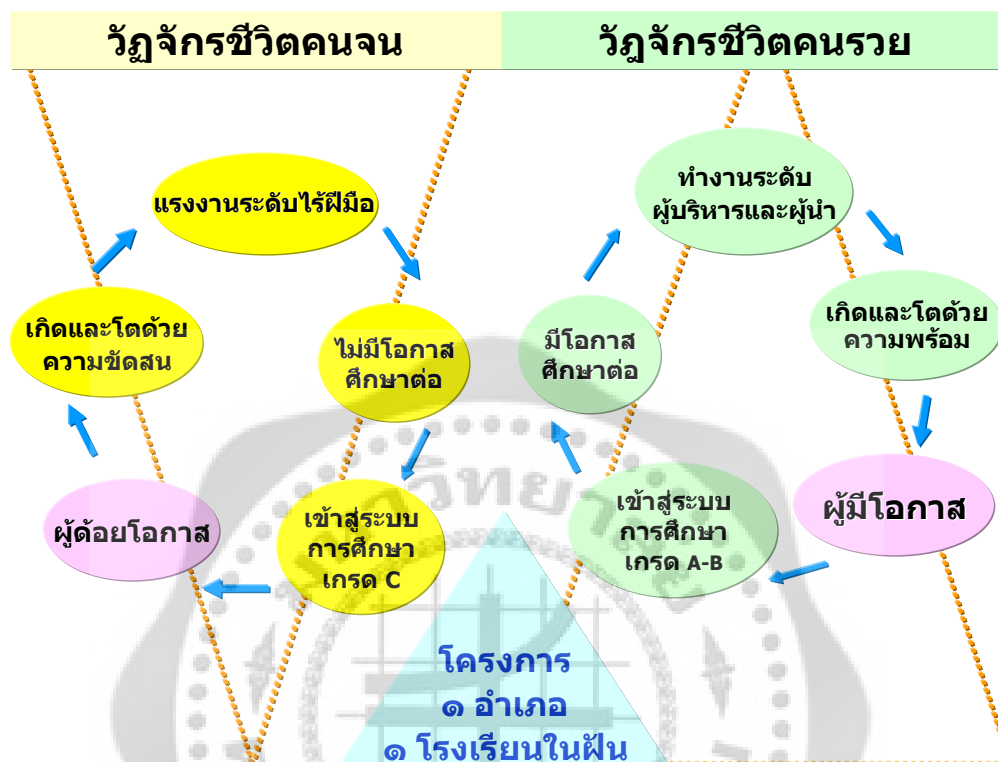
2. การพัฒนาการจัดการเกี่ยวกับคุณภาพการเรียนรู้ ถือเป็นหัวใจและมีความสำคัญต่อระบบ การศึกษา ได้มีการกำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการ เรียนการสอนและมาตรฐานการเรียนรู้ การเพิ่มศักยภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งด้าน มาตรฐานวิชาชีพและการพัฒนาระบบเงินเดือน ค่าตอบแทน เป็นต้น

3. การเพิ่มมาตรฐานการแข่งขันของประเทศ ได้มีการกำหนดเป้าหมาย และแผนปฏิบัติงาน ประกอบด้วยด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้ทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว การเพิ่มขีด ความสามารถในการวิจัย การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี การส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรทั้งใน และต่างประเทศ เป็นต้น

เจตนารมณ์ของโรงเรียนในฝัน มุ่งพัฒนาโรงเรียนให้เป็น โรงเรียนขั้นดีเป็นต้นแบบของการ ปฏิรูปการศึกษาซึ่งรวมทั้งผู้บริหารจัดการและการให้ประชาคมมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนา หลักสูตรมีส่วนร่วมในการบูรณาการจัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์แบบในทุกโรงเรียน สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงต้องให้ชุมชนคัด เลือกรโรงเรียนที่ต้องการให้เป็นโรงเรียนในฝัน ของตนเองแต่ละท้องถิ่น เพื่อดำเนินการเร่งพัฒนาให้เป็นโรงเรียนที่มีระบบการเรียนการสอนที่ดีมีอุปกรณ์ การเรียนการสอนครบครัน มีแหล่งเรียนรู้หลากหลายทันสมัยในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการในกลุ่มสาระการเรียนรู้และ มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549: 5)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับมอบหมายจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้ เป็นหน่วยงานหลักในการ ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับ เจตนารมณ์ของโครงการและเพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพส่งผล ต่อ คุณภาพโรงเรียนและผู้เรียนเป็นสำคัญ ระยะเริ่มต้นโครงการ กำหนดให้มีอำเภอละ 1 โรงเรียนรวม 921 โรงเรียนจาก 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอ และ 45 เขตของกรุงเทพมหานคร การสร้างโรงเรียนในฝันให้ กระจายอยู่ทุกอำเภอเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติจริงถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา เป็น เครื่องมือที่ส่งเสริมเด็กไทยที่ขาดโอกาสให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ ในโรงเรียนดีมีคุณภาพได้รับ มาตรฐานใกล้เคียงบ้าน เป็นการขับเคลื่อนพลังปัญญา พลังประสบการณ์ พลังทรัพย์เข้าสู่โรงเรียน เพื่อให้ สามารถเป็นโรงเรียนที่เติมฝันให้คนในชนบทหรือคนมีรายได้น้อยทุกคน ได้รับโอกาสเสมอภาคกันในการ ให้นุตรหลานเติบโตขึ้นมามีการศึกษาที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการงานอาชีพที่ดี ซึ่ง หมายความว่า การ ได้รับความตอบสนองสูงเป็นหลักประกันว่าจะไม่ยากจนอีกต่อไป โครงการมีแนวคิดที่ว่า "พลิกระบบ

การศึกษา หยุดวงจรความยากจน ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน .2549: 5) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงการเปรียบเทียบผลผลิตของวงจรความยากจนและวงจรความร่ำรวย
ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน*. หน้า 19)

ในการบริหารโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา รับผิดชอบ สนับสนุน รวบรวมองค์ความรู้พัฒนารูปแบบสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและพัฒนาจากการทดลองนำร่อง ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในโรงเรียนที่จะขยายผลต่อไป

โรงเรียนในฝันเป็นโรงเรียนชั้นนำ ที่มีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการอย่างแท้จริง มีมาตรฐานทางด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มาตรฐานด้านกระบวนการเรียนรู้ หลักสูตรและการเรียนการสอน มาตรฐานด้านปัจจัยและมาตรฐานด้านบริหารจัดการ โรงเรียนในฝันจะเป็นโรงเรียนของชุมชน เป็นที่ยอมรับศรัทธาของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคเอกชนพร้อมที่จะคืนกำไรให้สังคม โดยเข้าร่วมสนับสนุนและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนในฝัน ทำให้รัฐไม่ต้องเสียงบประมาณมากนัก โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเป็นมาตรฐานสำคัญของการให้โอกาสแก่ลูกหลานไทยทุกคน ไม่ว่าเกิดในส่วนไหนของประเทศจะได้รับการศึกษามีคุณภาพสูงทัดเทียมกัน

เป็นการลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาระหว่างเมืองกับชนบท ระหว่างอำเภอใหญ่กับอำเภอเล็ก อีกทั้ง โครงการนี้จะช่วยลดปริมาณการเดินทางมาเรียนในตัวจังหวัดของอำเภอต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้เพิ่มขึ้น และเป็นการลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง คุณภาพการศึกษาจะเริ่มจากการกระจายตัวไปทั่วถิ่นไทยแทนที่จะกระจุกตัวเฉพาะในเมือง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 69-70)

โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะที่ 1 เป็นโรงเรียนระดับอำเภอมีการประกาศรายชื่อโรงเรียนในฝันทั่วประเทศ จำนวน 921 โรง จาก 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอ และ 45 เขต ในกรุงเทพมหานคร ให้เป็นโรงเรียนในฝันในระยะเวลา 3 ปี (2547-2549) หลังจากนั้นจะขยายผลเข้าสู่ระยะที่ 2 คือ สร้างเครือข่ายขยายผลพัฒนาเข้าสู่โรงเรียนระดับตำบล จำนวน 9,210 โรงเรียน ระยะที่ 3 ขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมไปทุกโรงเรียนในหมู่บ้าน จำนวน 33,306 โรงเรียน (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2547: 15)

จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า ความสำเร็จในการนํานโยบาย ของโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารโรงเรียน คณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเยาวชน ร่วมมือกันพัฒนาเพื่อใช้ในการช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีกระบวนการการทำงานที่เป็นระบบ มีความชัดเจนมีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน วิธีการจัดกิจกรรมและเครื่องมือที่มีคุณภาพ ส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในที่สุด ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึง เลือกศึกษาโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School Project) รุ่น 1-2 ปี พ.ศ. 2546-2554 ในพื้นที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม กรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะทราบ ว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อความสำเร็จของการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ และจะทราบว่า โรงเรียนมีปัญหา และอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ โครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาผลของการนำ โครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อการนำ โครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ทำให้ทราบถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ และสามารถนำข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางดำเนินการวางแผนแก้ไขปรับปรุง ควบคุมกำกับ และเป็นแนวทางในการบริหาร โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อที่จะทราบปัญหาและอุปสรรคอันเป็นแนวทางในการพัฒนากรอบ การนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ได้ข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนในฝัน ไปสู่ต้นแบบโรงเรียนในฝันอย่างมีคุณภาพ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อ โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร มีขอบเขต ในด้านเนื้อหา ด้านประชากรรวมทั้งระยะเวลา และพื้นที่ ดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1 - 2 พ.ศ. 2546-2554 กรุงเทพมหานคร จำนวน 45 โรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ

- 1.1 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร
- 1.2 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร
- 1.3 ปัจจัยด้านทรัพยากร
- 1.4 ปัจจัยด้านทัศนคติผู้ปฏิบัติ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ผลการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **โรงเรียนในฝัน** หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน เมื่อปีพุทธศักราช 2546-2554 รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2

2. **ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร** หมายถึง ความชัดเจนของนโยบาย ความเที่ยงตรง ความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับมาตรฐานงานและวัตถุประสงค์ของนโยบายระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติ

3. **ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร** หมายถึง องค์กรหรือหน่วยงานที่ รับผิดชอบการนำนโยบายไปปฏิบัติ ระเบียบข้อบังคับ มาตรฐานหรือแบบแผนการปฏิบัติงาน การแบ่งส่วนงานขององค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานในองค์กรและประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

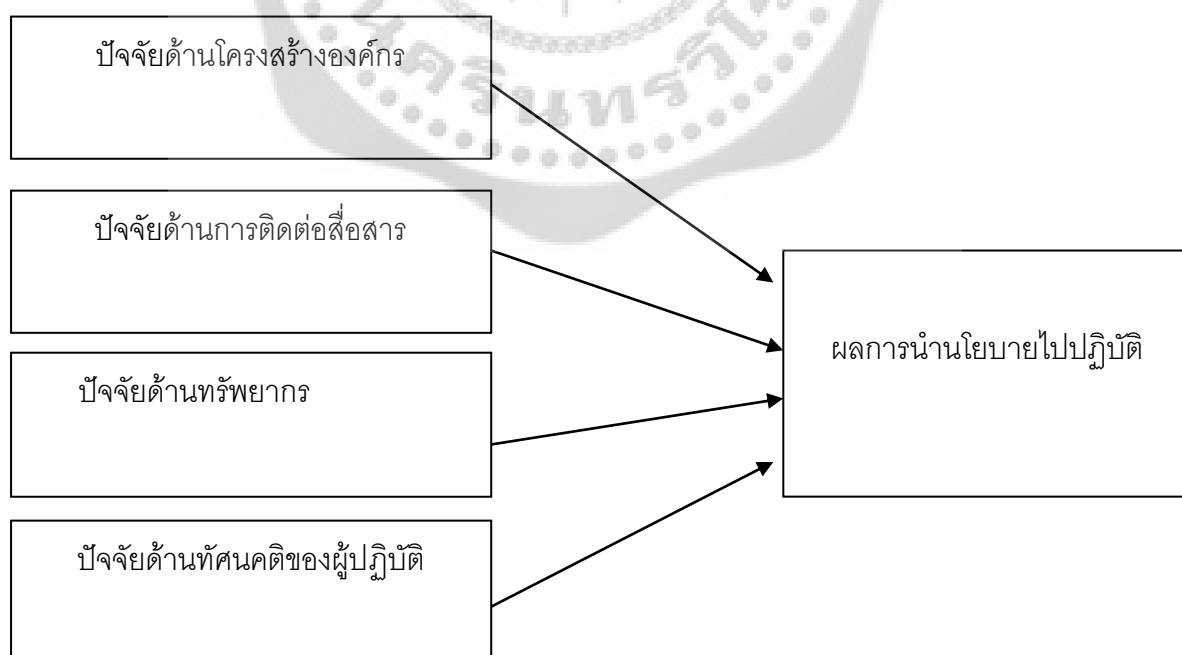
4. **ปัจจัยด้านทรัพยากร** หมายถึง ความพอเพียงของงบประมาณ ความพอเพียงของบุคลากรต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความพอเพียงของสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ระบบสารสนเทศ

5. **ปัจจัยด้านทัศนคติ ผู้ปฏิบัติ** หมายถึง ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน หรือครูผู้สอน ผู้รับนโยบายไปปฏิบัติ เช่น การรับรู้และความเข้าใจในนโยบาย ความเต็มใจในการปฏิบัติงาน ความตั้งใจและสนใจ แนวความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของบุคคล เป็นต้น

6. **ผลลัพธ์** หมายถึง ผลที่เกิดจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการ นำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ โดยมีกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. กลุ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติส่วนบุคคลแตกต่างกันจะทำให้ ความเห็นที่มีต่อปัจจัยและผลของการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร , ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร , ปัจจัยด้านทรัพยากร , ปัจจัยด้านทัศนคติผู้ปฏิบัติส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ วารสาร บทความและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

1. แนวความคิดเกี่ยวกับการนํานโยบายไปปฏิบัติ
2. การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา
3. แนวคิดโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดเกี่ยวกับการนํานโยบายไปปฏิบัติ

1. ความหมายของการนํานโยบายไปปฏิบัติ

วิลเลียมส์ (Williams. 1971:144) ได้ให้ความหมายว่า การนํานโยบายไปปฏิบัติ คือ ความพยายามที่จะตัดสินใจความสามารถขององค์การในการรวบรวมคน และทรัพยากรในหน่วยงานหนึ่ง ๆ และพยายามกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การความหมายดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสมรรถนะหรือความพร้อมขององค์การในการจะปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เพรสแมน และวิลด์ฟัสกี (Pressman; & Wildavsky.1979) พูดถึงความหมายของการนํานโยบายไปปฏิบัติว่าหมายถึง การดำเนินการทำให้เสร็จ ทำให้บรรลุผล ทำให้เสร็จสมบูรณ์ โดยตัววัตถุประสงค์ ที่ถูกกระทำก็คือ นโยบาย แต่ไม่ได้หมายความว่านโยบายทุกนโยบาย มีนโยบายไปปฏิบัติบางเรื่องเท่านั้นที่มีเรื่องการนํานโยบายไปปฏิบัติให้เราศึกษา นโยบายนั้นจะต้องมีลักษณะเป็นข้อสมมติฐานอันหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขเบื้องต้นจำนวนหนึ่งที่พึงมี กับผลที่คาดว่าจะเกิดตามมา นโยบายประเภทนี้เมื่อเงื่อนไขเบื้องต้นถูกทำให้จริง เช่น การกระทำของรัฐบาลแล้วจะเกิดผลที่ตามมาตามมา ระดับของการเกิดผลนี้เราเรียกว่า “การนํานโยบายไปปฏิบัติ”

บาร์แดช (Bardach. 1980: 9) การนํานโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการทาง การเมืองและเห็นว่า กระบวนการนํานโยบายไปปฏิบัติคือ เกมส์การต่อสู้โดยนิยามว่า กระบวนการนํานโยบายไปปฏิบัติคือ กระบวนการของกลยุทธ์เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในอันที่จะให้ได้มาซึ่งการบรรลุเป้าหมายของพวกตน ซึ่งเป้าหมายเหล่านั้นอาจจะไปกันได้หรือไปกันไม่ได้กับเป้าหมายของนโยบาย

การนำนโยบายไปปฏิบัติ อาจมองว่าเป็นกระบวนการของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดเป้าหมายกับการกระทำทั้งหลายที่มุ่งจะให้บรรลุเป้าหมายเหล่านั้น หรือหากมองว่านโยบายเป็นสิ่งที่บ่งบอกโดยนัยถึงทฤษฎีที่ชี้ให้เห็นลูกโซ่เชิงสาเหตุและผล ซึ่งอยู่ระหว่างเงื่อนไขเบื้องต้นกับผลที่จะตามมาในอนาคต การนำนโยบายไปปฏิบัติ ก็คือ ความสามารถที่จะประสานเชื่อมโยงลูกโซ่เชิงเหตุและผลนั้นเพื่อให้ได้รับผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา

แวนมิเตอร์ และ แวนฮอร์น (Van Meter; & Van Horn.1975) การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยมุ่งที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์จากการตัดสินใจดำเนินนโยบายที่ได้กำหนดไว้ก่อนหน้านี้แล้ว

พอล ซาบาเตียร์ และ แดเนียล แมสมานเนียน (Pual Sabatier; & Daniel Mazmanian. 1980) ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การนำการตัดสินใจที่ได้กระทำไว้ไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ และเป็นการร่วมกันทำงานภายใต้กฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ หรือคำสั่งของฝ่ายบริหาร หรือคำพิพากษาของศาลสูงหรือศาลฎีกา ซึ่งตามอุดมคติแล้วการตัดสินใจนโยบาย คือการบ่งชี้ปัญหา การกำหนดวัตถุประสงค์ และการกำหนดโครงสร้างกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งกระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติประกอบด้วยขั้นตอนหลายขั้นตอน เริ่มด้วยการกำหนดกฎพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติ การคาดหมายผลลัพธ์จากการนำนโยบายไปปฏิบัติ การยินยอมปฏิบัติตามของกลุ่มเป้าหมาย การพิจารณาผลกระทบจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เจตนาและไม่ได้เจตนา ผลกระทบจากการตัดสินใจของหน่วยปฏิบัติและการปรับปรุงกฎระเบียบพื้นฐานที่ใช้ในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เหมาะสม กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การพิจารณาผลลัพธ์ของนโยบายของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมุ่งให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงปรารถนาตามวัตถุประสงค์ของนโยบายที่กำหนดไว้
2. การยินยอมปฏิบัติตามของกลุ่มเป้าหมายต่อการตัดสินใจนโยบายของผู้กำหนดนโยบาย หากนโยบายใดที่กลุ่มเป้าหมายไม่ยินยอมปฏิบัติตาม จะก่อให้เกิดอุปสรรคสำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ
3. พิจารณาจากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของหน่วยปฏิบัติ เพื่อจำแนกว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบในทางบวกหรือทางลบ ถ้าเกิดผลในทางลบก็จะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป
4. พิจารณาผลกระทบจากการรับรู้ของผู้ตัดสินใจนโยบาย ซึ่งผู้ตัดสินใจนโยบายจะประเมินได้ว่าผลกระทบที่พึงปรารถนาหรือไม่

5. การประเมินกระบวนการทางการเมืองที่มีบทบาทในการบัญญัติกฎหมายเพื่อพิจารณาปรับปรุงกฎหมายให้มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ

กล่าวโดยสรุปคำว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือการดำเนินงานให้ลุล่วง ให้ประสบความสำเร็จ โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างเป็นกระบวนการ มีการประสานงานเพื่อให้ได้ผล วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

2. ตัวแบบกระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ตัวแบบกระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติของ แวน มิเตอร์ และแวน ฮอร์น (Van Meter; & Van Horn.1975: 445-488) เป็นตัวแบบที่ประกอบด้วยตัวแปร 6 ตัว ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างนโยบายกับผลการปฏิบัติตามนโยบาย คุณลักษณะและความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ มีดังนี้

1. วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย (Policy Standards and Objectives) แวน มิเตอร์ และแวน ฮอร์น ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบายเป็นอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์และการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น โดยให้ความเห็นว่าความคลุมเครือและความขัดแย้งกันเองของมาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบายมีผลกระทบต่อเป้าหมายเป็นอย่างมาก ดังนั้น สิ่งสำคัญอย่างแรกที่ต้องทำ คือ การแยกแยะให้ชัดเจนว่า วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบายมีอะไรบ้าง โดยวัตถุประสงค์เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงทำหน้าที่เสมือนเป็นกรอบกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานต่าง ๆ และวัตถุประสงค์ยังเป็นส่วนขยายเป้าหมายรวมของนโยบายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นอีกด้วย

2. ทรัพยากรนโยบาย คือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการบริหารนโยบาย ทรัพยากรอาจรวมถึงเงิน และสิ่งเสริมทั้งปวงที่กำหนดไว้ในแผนงานและโครงการ ทรัพยากรเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริม หรือช่วยให้ความสะดวกต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าทรัพยากรนโยบายที่เป็นตัวเงินเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้นโยบายบรรลุผล แต่การนำนโยบายไปปฏิบัติมีความต้องการทรัพยากรเสริมอื่น ๆ อีกมาก

3. การสื่อสารระหว่างองค์กรและการขับเคลื่อนกิจกรรม การสื่อสารระหว่างองค์กร คือ ความต้องการให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับมาตรฐาน และวัตถุประสงค์นโยบาย การสื่อสารภายในองค์กรและระหว่างองค์กรมิใช่เรื่องง่าย หากผู้กำหนดนโยบายไม่สามารถเรียบเรียงแนวปฏิบัติที่ต้องการให้ผู้ปฏิบัตินำไปใช้ชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพราะหากข้อกำหนดหรือแนวปฏิบัติไม่ชัดเจน อาจทำให้การแปลงสารเกิดขึ้นได้ง่ายหรือพร้อมที่จะเกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ปฏิบัติได้ตลอดเวลา การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จควรมีกกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมทุกส่วนให้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับมาตรฐานงานและวัตถุประสงค์ของนโยบายระหว่างฝ่ายบริหารกับผู้ปฏิบัติ

4. ลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบใหญ่ที่มีองค์ประกอบย่อยหลายประการ เป็นกลไกกำหนดการปฏิบัติตามนโยบายได้แก่ สมรรถนะของทีมงาน ของหน่วยงาน ระดับความเคร่งครัดในการควบคุมบังคับบัญชา ทรัพยากรทางการเมืองของหน่วยงาน ความมีชีวิตชีวาขององค์กร ระดับการสื่อสารและความเป็นระบบเปิดขององค์กร ความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการระหว่างองค์กรที่เข้าร่วมนำนโยบายไปปฏิบัติกับผู้กำหนดนโยบายหรือองค์กรที่ประกาศใช้นโยบาย คุณลักษณะขององค์กรที่กล่าวมาจะแสดงศักยภาพและความสามารถในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

5. เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ได้รับการพิจารณาว่า เป็นปัจจัยสำคัญในฐานะสภาพแวดล้อมของผลผลิตนโยบาย องค์ประกอบด้านนี้จะมีผลกระทบอย่างมากต่อกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยเฉพาะหน่วยงานที่เป็นฝ่ายนำนโยบายไปปฏิบัติ การพิจารณาองค์ประกอบด้านนี้จะคำนึงว่า การจัดสรรทรัพยากรด้านงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติมีความพอเพียงต่อการส่งเสริมให้แผนงาน โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่ ความเห็นสาธารณะต่อนโยบายเป็นอย่างไร ชนชั้นนำพอใจหรือไม่พอใจนโยบายที่นำไปปฏิบัติ กลุ่มหลากหลายในสังคม รวมทั้งกลุ่มผลประโยชน์ภาคเอกชนคัดค้านหรือสนับสนุนนโยบายที่นำไปปฏิบัตินั้นอย่างไร

6. ความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ องค์ประกอบ 5 ประการที่กล่าวมาข้างต้น จะถูกกลั่นกรองโดยความรู้สึกนึกคิดของผู้ปฏิบัติ และจะมีการตอบสนองต่อนโยบายที่นำไปปฏิบัติ 3 ระดับ ซึ่งการตอบสนองต่อนโยบายแต่ละระดับจะมีผลต่อการแสดงพลังความสามารถและความตั้งใจจริงของผู้ปฏิบัติ คือ (1) ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายที่จะนำไปปฏิบัติ (2) เจตคติต่อนโยบาย (ยอมรับ ชอบ uly หรือปฏิเสธ) และ (3) ความเข้มข้นของเจตคติที่กล่าวถึงในข้อ(2) ต่อนโยบาย

เอ็ดเวิร์ด (Edwards III. 1980: 147-150, 17, 89-90, 125) ได้เสนอตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 4 ปัจจัย (Interactions between Factor Model) ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การติดต่อสื่อสาร มีผลต่อทรัพยากร ทศนคติของผู้ปฏิบัติ และโครงสร้างของระบบราชการ ซึ่งมีอิทธิพลต่อนำนโยบายไปปฏิบัติ

1. การติดต่อสื่อสาร (Communication) คำสั่งที่ถ่ายทอดไปไม่มีความถูกต้อง ไม่มีความชัดเจน และไม่มีความสอดคล้องกันหรือลงรอยกันต่อผู้นำนโยบายไปปฏิบัติที่มีความระมัดระวังในการตอบสนองนโยบาย การติดต่อสื่อสารที่มีความละเอียดมากเกินไปอาจจะทำให้ขวัญและความอิสระของผู้ปฏิบัติงานต่ำและสูญเสียทรัพยากร เช่น ทักษะประสบการณ์ ความคิดสร้างสรรค์ การปรับตัวให้เหมาะสม ความต้องการสิ่งแรกในการนำนโยบายไปปฏิบัติที่มีประสิทธิผล คือว่า จะต้องรู้ว่าสิ่งที่เขาคาดคิดว่าจะทำคืออะไร การตัดสินใจเลือกนโยบายและคำสั่งในการนำนโยบายไปปฏิบัติจะต้องถ่ายทอดไปยังบุคคลอย่างเหมาะสมก่อนที่ผู้ปฏิบัติจะปฏิบัติตาม โดยความจริงแล้วการติดต่อสื่อสาร

จะต้องมีความถูกต้อง ผู้ปฏิบัติจะต้องเข้าใจ หากนโยบายมีการนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง แนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติจะต้องไม่เพียงแต่รับอย่างถูกต้องเท่านั้น แต่จะต้องชัดเจนอีกด้วย ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ขาดการแนะนำในการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างชัดเจน ลักษณะการติดต่อสื่อสารในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ ความสอดคล้องกัน การตัดสินใจเลือกนโยบายไปปฏิบัติที่มีความขัดแย้งกันจะทำให้มีความสับสนและทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความล้มเหลว และยังจำกัดความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ฉะนั้น การติดต่อสื่อสารที่ไม่มีความสอดคล้องกันจะมีผลกระทบต่อการติดต่อสื่อสารในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผลกระทบของการติดต่อสื่อสารไม่ใช่ทางตรงเท่านั้นแต่ยังมีความสัมพันธ์กับทรัพยากร ทัศนคติ และโครงสร้างระบบราชการ ดังนั้นการติดต่อสื่อสาร วัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายที่นำมาต้องมีความชัดเจนถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกัน ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจตรงตามตั้งใจของผู้กำหนดนโยบาย

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า การติดต่อสื่อสาร คำสั่งที่มีความเที่ยงตรงมาก จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสำเร็จสูง การติดต่อสื่อสารและคำสั่งในการนำนโยบายไปปฏิบัติขาดความเที่ยงตรงมาก จะทำให้ผู้ปฏิบัติมีความล้มเหลวสูง

2. ทรัพยากร (Resources) ทรัพยากรมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยทางอ้อม ทรัพยากรมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารในหลายรูปแบบ เจ้าหน้าที่ที่ไม่เพียงพอก็จะเป็นอุปสรรคในการถ่ายทอดแนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากรมีผลต่อบทบาททางด้านทัศนคติในการนำนโยบายไปปฏิบัติอีกด้วย ถ้าทรัพยากรมีมากมาย บุคคลและองค์กรมีความเกี่ยวข้องกันในการนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะประสบความสำเร็จน้อย เนื่องจากจะรักษาผลประโยชน์ส่วนตัวและองค์กร หากทรัพยากรยิ่งมากก็จะทำการตอบสนองความต้องการนโยบายใหม่ง่ายขึ้น ในทางกลับกันหากเจ้าหน้าที่และอำนาจหน้าที่น้อยก็ไม่สามารถควบคุมเจ้าหน้าที่ระดับล่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ คำสั่งในการนำนโยบายไปปฏิบัติมีการถ่ายทอดอย่างถูกต้อง ชัดเจน คงเส้นคงวา สอดคล้องกัน แต่หากผู้ปฏิบัติขาดทรัพยากรที่จำเป็นในการทำให้นโยบายประสบความสำเร็จ การนำนโยบายไปปฏิบัติก็อาจไม่มีประสิทธิภาพ ทรัพยากรเป็นปัจจัยที่สำคัญหรือวิกฤติในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ทรัพยากรที่สำคัญประกอบด้วย ความพอเพียงของเจ้าหน้าที่ ทักษะที่เหมาะสมในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จและข้อมูลข่าวสาร อำนาจหน้าที่ และความสะดวกสบายในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นในการเปลี่ยนข้อเสนอให้เป็นหน้าที่ในการบริการสาธารณะ

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ทรัพยากร ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสารสนเทศที่ถูกต้องชัดเจน สอดคล้องกัน ทักษะประสิทธิภาพ ผลประโยชน์ส่วนตัวกับองค์กร เป็นต้น ต่างก็มีความสัมพันธ์ต่อผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ

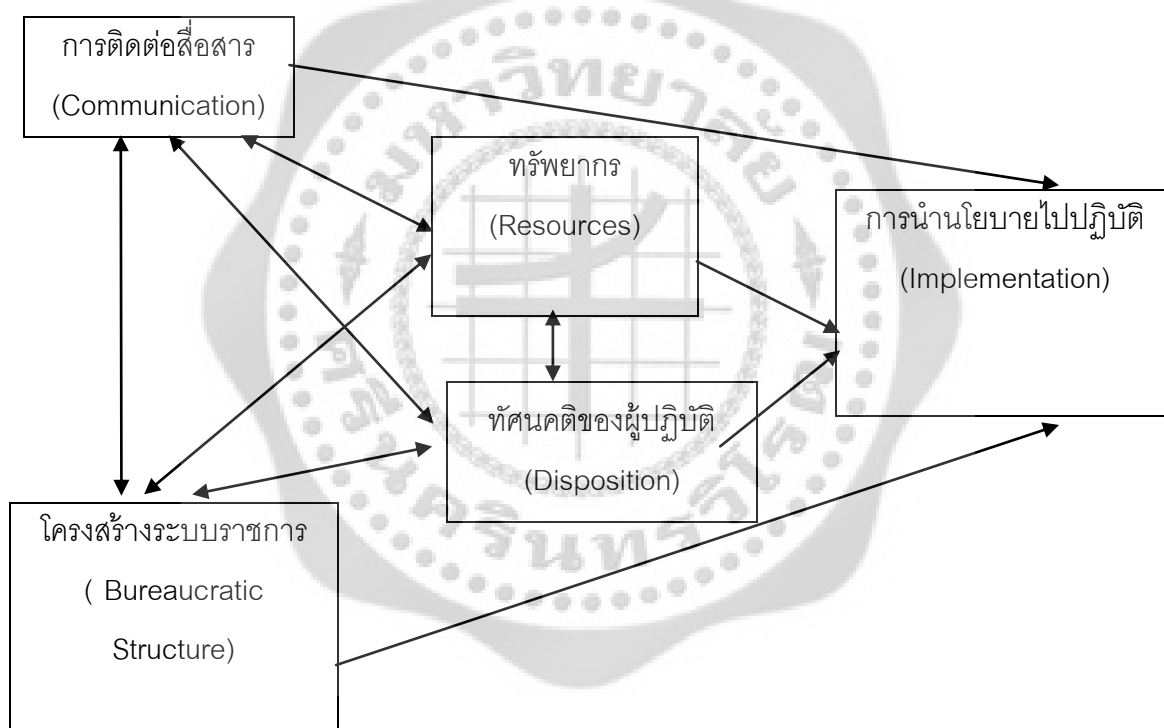
3. ทักษะของผู้ปฏิบัติงาน (Disposition of Implementers) ทักษะของผู้ปฏิบัติงานมีอิทธิพลต่อการติดต่อสื่อสารด้านนโยบาย ทั้งที่ผู้ปฏิบัติได้รับนโยบาย ปฏิบัติตามนโยบาย และส่งไปตามสายการบังคับบัญชา ทักษะมีอิทธิพลต่อความตั้งใจ เต็มใจ สนใจ ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ เมื่อโครงการที่ได้มอบหมายให้กับหน่วยที่มีความขัดแย้งกับหน่วยงานย่อย การนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะถูกบิดเบือน อาจจะมีการจัดสรรทรัพยากรที่ต่ำหรือจำกัดและไม่เป็นธรรม ทักษะเป็นสาเหตุแรกที่ทำให้เกิดการแบ่งองค์กรออก หากผู้ปฏิบัติมีทัศนคติต่อนโยบายเฉพาะ เขาก็จะทำให้นโยบายประสบความสำเร็จมากขึ้นตามตามที่ผู้กำหนดนโยบายได้กำหนดไว้ เมื่อทัศนคติของผู้ปฏิบัติแตกต่างจากผู้กำหนดนโยบาย กระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะแปรเปลี่ยนไป คือ มีความยุ่งยากลำบากมากขึ้นโดยไม่มีที่สิ้นสุด นโยบายมากมายประสบความสำเร็จความล้มเหลว “ชอบเขตแตกต่างกัน” นโยบายบางส่วนที่ประสบความสำเร็จเพราะความเชื่อศรัทธาเพราะผู้ปฏิบัติไม่มีความรู้สึกเกี่ยวกับนโยบายเหล่านั้น นโยบายอื่น ๆ ที่มีความขัดแย้งโดยตรงกับความเห็นด้านนโยบายหรือผลประโยชน์ส่วนตัวขององค์กร ขณะที่ประชาชนถูกขอให้อำนาจปฏิบัติตามในสิ่งที่พวกเขาไม่เห็นด้วย การเลื่อนไหลก็จะเกิดขึ้นระหว่างการตัดสินใจนโยบายและผลของการดำเนินนโยบาย

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ทักษะของผู้ปฏิบัติงานเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นอย่างยิ่ง ผู้ปฏิบัติงานที่มีทัศนคติต่อนโยบายย่อมส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

4. โครงสร้างระบบราชการ (Bureaucratic Structure) การแบ่งโครงสร้างการบริหารราชการออก ก็ยังทำให้เพิ่มความล้มเหลวในการติดต่อสื่อสารมากยิ่งขึ้น ยิ่งประชาชนที่ต้องการรับรู้ข้อแนะนำในการนำนโยบายไปปฏิบัติเท่าไร ก็จะทำให้โอกาสในการติดต่อสื่อสารบิดเบือนเท่านั้น การแบ่งแยกองค์กรทำให้จำกัดความสามารถของผู้บริหารระดับสูงในการร่วมกันใช้ทรัพยากร ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติอาจจะรู้ว่าจะต้องทำอะไร และมีความต้องการและทรัพยากรเพียงพอหรือไม่ แต่พวกเขาก็ยังถูกขัดขวางโดยโครงสร้างองค์กรที่พวกเขาทำงานอยู่ ลักษณะโครงสร้างระบบราชการที่สำคัญมีอยู่ 2 ประการ คือ กระบวนการปฏิบัติการตามมาตรฐานและการแบ่งส่วนราชการ ส่วนแรกเป็นการพัฒนาการตอบสนองนโยบายภายในองค์กรที่มีความจำกัดด้านเวลาและทรัพยากรของผู้ปฏิบัติงานและความต้องการที่เหมือนกันในองค์กรที่ซับซ้อนและกว้างขวาง ส่วนที่สองผลจากส่วนแรกซึ่งเกิดจากความกดดันข้างนอกของหน่วยองค์กร เช่น คณะกรรมการผู้ออกกฎหมายระเบียบต่างๆ กลุ่มผลประโยชน์ เจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหาร รัฐธรรมนูญและกฎหมายท้องถิ่น นโยบายต่างประเทศ มีอิทธิพลต่อองค์กรของราชการ แม้ว่าความแตกต่างเกิดจากลักษณะองค์กร กระบวนการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน (Standard operating procedures) และการแบ่งส่วนราชการออกเป็นส่วน ๆ อาจจะ

เป็นอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความแตกต่างของโครงสร้างเหล่านี้มักเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบาย การสูญเสียทรัพยากร การจัดการกับการปฏิบัติงานที่ไม่ต้องการ การต่อต้านการร่วมมือ เจ้าหน้าที่ระดับล่างมีความสับสนในการปฏิบัติงาน ผลนโยบายที่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ตามขวางและสาเหตุทำให้นโยบายล้มเหลวระหว่างข้อบกพร่องของเขตแดนองค์กร

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า โครงสร้างของระบบราชการได้แก่ ระเบียบข้อบังคับ มาตรฐานหรือแบบแผนการปฏิบัติงาน การแบ่งส่วนงานขององค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานในองค์กร และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เหล่านี้ล้วนมีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ภาพประกอบ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 4 ที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติของ จอร์จ ซี เอ็ดเวิร์ด

ที่มา : George C. Edwards III. (1980). *Implementing public policy*. P. 147-150.)

3. ปัจจัยกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ศุภชัย ยาวะประภาส (2546: 101-118) ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่ง ได้แก่

1. ลักษณะของนโยบาย ประกอบด้วย ประเภทของนโยบาย ผลประโยชน์สัมพันธของนโยบายนั้นๆ ความสอดคล้องกับค่านิยมที่มีอยู่ ประสบการณ์ที่ผ่านมาและความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายนั้น ความเป็นไปได้ในการทดลองปฏิบัติ ความเห็นได้ของนโยบายนั้น คุณภาพของการส่งข้อมูลย้อนกลับ

2. วัตถุประสงค์ของนโยบาย ประกอบไปด้วย ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ความสอดคล้องต้องกันของวัตถุประสงค์ ความยากง่ายในการรับรู้วัตถุประสงค์ ดัชนีชี้ความสำเร็จของนโยบาย ความเที่ยงตรงของข่าวสารที่มีไปยังผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

3. ความเป็นไปได้ทางการเมือง ประกอบไปด้วย การเจรจาต่อรองระหว่างรัฐบาลกับเอกชน ความสนับสนุนจากทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อกลุ่มอาชีพที่มีอิทธิพล ความสนับสนุนจากชนชั้นนำ การสนับสนุนจากสื่อมวลชน การสนับสนุนจากผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

4. ความเป็นไปได้ทางเทคนิคหรือทฤษฎี ประกอบไปด้วย การวางแผนนโยบาย ข้อเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ทฤษฎีที่เชื่อถือได้ ลักษณะของเทคโนโลยีว่าสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศหรือไม่

5. ความเพียงพอของทรัพยากร ประกอบไปด้วย ความสนับสนุนทางการเงิน กำลังและคุณภาพของบุคลากร ปัจจัยทางด้านการบริการ

6. ลักษณะของหน่วยงานที่นำไปปฏิบัติ ประกอบไปด้วย ประเภทของหน่วยงาน โครงสร้างและลำดับชั้นการบังคับบัญชา ความสามารถของผู้นำ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่กำหนดนโยบาย ลำดับขั้นของการสื่อสารแบบเปิด

7. ทักษะของผู้ผู้นำ

การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา

ความหมายของการกระจายอำนาจ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจไว้ ดังนี้

ประยูร กาญจนดล (2523: 129-135) ได้ให้ความหมายของการกระจาย อำนาจปกครอง โดยกล่าวว่าหลักการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ ท้องถิ่นเป็นวิธีที่รัฐมอบหมายอำนาจบางส่วนให้แก่ องค์การอื่นที่ไม่ได้เป็น ส่วนหนึ่งของ ราชการส่วนกลาง จัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยอิสระตามสมควร ที่ไม่ต้องขึ้นอยู่ กับการบังคับบัญชา เพียงแต่ขึ้นอยู่กับการบริหารส่วนกลางเท่านั้น หรืออีก

นัยหนึ่งก็คือ รัฐมอบอำนาจในการปกครอง ซึ่งเจ้าหน้าที่ราชการบริการส่วนกลางรับไปดำเนินการเอง

พิณสุตา สิริรังสี (2541: 35); เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์ และคณะ (2541: 17) และวันชัย ดนัยตโมนุท และไกร เกษทัน (2543: 6) กล่าวว่า การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาเป็นการถ่ายโอน (Transfer) อำนาจ (Power) อำนาจหน้าที่ (Authority) และความรับผิดชอบจากศูนย์หรือศูนย์รวมอำนาจ ไปสู่ส่วนต่าง ๆ ขององค์กร หรือตามระดับชั้นองค์กร โดยให้ทุกส่วนขององค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ไปยังพื้นที่หรืออาณาเขตรอบ ๆ จากระดับบนไปสู่ระดับล่าง หรือจากระดับชาติไปสู่ท้องถิ่น เป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้หน้าที่ความรับผิดชอบในการตัดสินใจทางการบริหารการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่ระดับล่างหรือระดับปฏิบัติ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ในท้องถิ่น หน่วยงานและสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง การมอบอำนาจในการบริหารต่าง ๆ จากองค์กรปกครองส่วนกลางให้กับชุมชนหรือท้องถิ่นหรือหน่วยงานระดับล่างรับผิดชอบ รวมทั้งด้านการศึกษาผู้บริหารระดับล่างมีอิสระในการตัดสินใจ

องค์ประกอบสำคัญในการกระจายอำนาจ

แสวง ปิ่นมณี (2536: 62-68) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษามีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 2 ส่วนที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง คือ

1. การจัดโครงสร้างและระบบบริหาร
2. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา

แนวคิดในการกระจายอำนาจทางการบริหารนั้นมิใช่ให้ปลอดจากการควบคุมจนเกิดเป็นรัฐอิสระหรือรัฐไร้ไทย การควบคุม การกำหนดนโยบาย ตลอดจนการตรวจสอบเป็นอำนาจส่วนกลาง ผู้บริหารการศึกษาต้องมีความพร้อมในเรื่องต่อไปนี้ ทั้งผู้บริหารและครูผู้มีหน้าที่สอนจะต้อง

1. พร้อมที่จะมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนและประชาชน
2. พร้อมที่จะมีสำนึกในคุณธรรม จริยธรรม
3. พร้อมที่จะมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันโลก
4. พร้อมที่จะไม่โลภ ไม่เห็นแก่ได้หรือประโยชน์อันมิควร
5. พร้อมที่จะต้องเข้าใจโครงสร้างสังคมไทย วัฒนธรรมไทย ภาษาไทย เพื่อพัฒนาเด็กให้

ถูกต้อง

6. พร้อมที่จะปฏิบัติตนในระเบียบวินัย
7. พร้อมที่จะต้องเข้าใจว่าตนจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของเด็กหรือนักเรียน

สิ่งสำคัญทั้ง 7 ประการนี้ จะเป็นพื้นฐานอันสำคัญของการกระจายอำนาจทางการศึกษา ถ้า

ไม่พร้อมก็ไม่ควรกระจาย เพราะการกระจายอำนาจนั้นถ้าผู้รับการกระจายไม่สามารถรับสภาพหรืออำนาจต่าง ๆ ที่กระจายไปแล้วก่อให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพก็เท่ากับไม่มีประโยชน์ใด ๆ ในการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจทางการศึกษา

การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา เป็นแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้มี การกระจายอำนาจการตัดสินใจไปยังหน่วยปฏิบัติและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในทุก ๆ ด้านรวมทั้งด้านการศึกษา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2541: 23) ได้เสนอแนวคิดการกระจายอำนาจทางการศึกษาหลายลักษณะ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษาแต่เดิมนั้นเป็นการถ่ายโอนอำนาจในการตัดสินใจในภารกิจด้านบุคลากร หลักสูตร และงบประมาณจากคณะกรรมการกลางไปให้ท้องถิ่น
2. เมื่อผู้บริหารระดับล่างหรือล่างสุดขององค์การมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจและมีข้อมูลที่เป็นในการตัดสินใจ องค์การนั้นก็มีลักษณะเป็นการกระจายอำนาจ เมื่ออำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจมีศูนย์รวมอยู่ที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์การ องค์การนั้นจะมีลักษณะเป็นการรวมอำนาจ
3. การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ การตอบสนองตามความต้องการของท้องถิ่น คุณภาพของการให้บริการและการลดค่าใช้จ่าย
4. การกระจายอำนาจในองค์การเป็นการมอบอำนาจในการตัดสินใจเฉพาะเรื่องไปให้หน่วยงานย่อย
5. การกระจายอำนาจเป็นการที่อำนาจ (Power) กระจายไปยังบุคคลต่าง ๆ
6. การกระจายอำนาจเป็นที่ผู้บริหารแต่ละระดับในสายบังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในองค์การแบบรวมอำนาจ ผู้บริหารระดับสูงจะตัดสินใจในองค์การแบบกระจายอำนาจ การตัดสินใจในเรื่องคล้ายกันนั้นจะกระทำในระดับล่าง
7. การกระจายอำนาจเป็นการที่อำนาจหน้าที่ (Authority) ในการตัดสินใจถูกแบ่งหรือจัดสรรให้ผู้มีบทบาทต่าง ๆ ในองค์การ
8. การกระจายอำนาจเป็นการแพร่กระจาย (Diffusion) ของอำนาจในการตัดสินใจเมื่ออำนาจทั้งหมดอยู่ ณ จุดใดจุดหนึ่งในองค์การ องค์การนั้นก็มีโครงสร้างแบบรวมอำนาจ ถ้าอำนาจกระจายไปยังบุคคลต่าง ๆ องค์การนั้นก็จะกระจายอำนาจ
9. การกระจายอำนาจเป็นการถ่ายโอน (Transfer) อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบจากส่วนกลางหรือส่วนรวมอำนาจไปสู่ส่วนต่าง ๆ ขององค์การ

กล่าวได้ว่า การกระจายอำนาจทางการศึกษาเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และความ

รับผิดชอบจากส่วนกลางหรือศูนย์รวมอำนาจไปยังพื้นที่หรืออาณาเขตรอบ ๆ จากระดับบนไปสู่ระดับล่าง หรือจากระดับชาติไปสู่ท้องถิ่นเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจทั้งหมดหรือบางส่วน

โดยสรุป การกระจายอำนาจเป็นการถ่ายโอนอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นและโรงเรียน ดังนั้น ชุมชน ท้องถิ่น และโรงเรียนจึงควรมีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสม มีทรัพยากรที่จำเป็นอย่างเพียงพอ มีอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งหลาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะไปสู่ความสำเร็จของการกระจายอำนาจ แต่หากส่วนกลางมอบแต่ความรับผิดชอบให้แก่ชุมชน ท้องถิ่น และโรงเรียน แต่ไม่มีอำนาจที่เหมาะสม ความสำเร็จในการกระจายอำนาจก็เกิดขึ้นได้ยาก

กระทรวงศึกษาธิการและเขตพื้นที่การศึกษาให้โรงเรียนมีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารและพัฒนาโรงเรียนตามกรอบระเบียบและหลักการที่กำหนดและผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียนได้แบ่งแยกอำนาจและความรับผิดชอบของตนไปยังคณะกรรมการ บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารระดับรองที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลงานบริหาร ตลอดจนคณะครู มีอำนาจในการตัดสินใจและดำเนินการบริหารด้านด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำกับ และส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมของโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ (2544: บทคัดย่อ), ถวิล มาตรเเลียม (2544: 41), นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545: บทคัดย่อ), ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์และคณะ (2548 :17), เดวิด (David. 1989 อ้างอิงจาก อุทัย บุญประเสริฐ. 2545:13) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยสรุปรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แบ่งเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและลักษณะงานในหน้าที่และลักษณะอื่น ๆ ของโรงเรียนตามรูปแบบการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน (SBM) การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) เป็นแนวทางการบริหารที่ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการด้วยตนเองเป็นหลัก ทำให้เกิดความคล่องตัวและมีอิสระมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามมาตรา 39 และมาตรา 40 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุให้กระทรวงกระจายอำนาจและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ผู้วิจัยได้ใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิง และสร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาการปฏิบัติงานบริหารจัดการภารกิจ 4 งาน

จากแนวคิดและผลการวิจัยต่าง ๆ กล่าวได้ว่า การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาของผู้บริหาร น่าจะมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการบริหารการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และน่าจะมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน การมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น การจัดสภาพแวดล้อม และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการให้บุคลากรในโรงเรียนทุกฝ่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน ทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และบุคลากรในชุมชนเป็นรูปคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา มีส่วนร่วมคิดร่วมทำ และร่วมตัดสินใจในการกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจของโรงเรียน กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียน กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบสายงานการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้ความเป็นชอบและกำกับติดตามผล

ความหมายของการมีส่วนร่วม

องศ์ อนันตริยเวช (2539 :5) สรุปว่า โดยหลักการของการบริหารการมีส่วนร่วมวัตถุประสงค์สำคัญคือ 1) เพื่อตอบสนองความต้องการด้านจิตวิทยา (psychological needs) 2) เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกว่ามีความสำคัญ (sense of importance) และ 3) เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ (sense of belonging) ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนขวัญและกำลังใจในการทำงานส่งผลให้การปฏิบัติงานของบุคลากรโดยรวมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ธงชัย สันติวงษ์ (2543: 138) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหาร คือ วิธีบริหารที่ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการได้เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่น การมีส่วนร่วมในการวางแผน ช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของนักบริหาร ตลอดจนการให้โอกาสและมีอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่มอบหมายไว้ให้อย่างกว้าง ๆ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นการที่บุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมเสียสละเวลาแรงงาน วัสดุ อุปกรณ์และอื่น ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของจิตใจและอารมณ์ของบุคคล ดังนั้นการมีส่วนร่วมควรทำ ด้วยความสมัครใจ และตั้งอยู่บนพื้นฐานความเสมอภาคซึ่งการให้สมาชิก เข้ามามีส่วนในการปฏิบัติอย่างแท้จริงจะทำให้บุคคล ชุมชน เกิดความรู้สึกว่าตนเองได้ลงทุน มีความผูกพันและอุทิศพลังทุกอย่างเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ

อมเรศ ศิลาอ่อน (2543: 83-84) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ประการหนึ่งคือ ให้ทุกสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การศึกษาของชาติไม่ควรถือว่าเป็นภารกิจผูกขาดของหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่ง เพราะเมื่อหน่วยงานอื่นของสังคม หรือส่วนอื่นไม่มีส่วนร่วมเขาก็ละทิ้งและไม่สนใจภารกิจด้านการศึกษา พ่อแม่เห็นว่าหน้าที่หล่อหลอมเยาวชนเป็นภารกิจของครู เขาก็ไม่ต้องทำหน้าที่ ยกภารกิจทั้งหมดให้ครู เมื่อเด็กอยู่ที่บ้านก็ไม่สอนเด็กเพิ่มเติม เพราะคิดว่าครูสอนหมดแล้ว เรื่องเช่นนี้เกิดขึ้นจริงในทุกวันนี้ แต่ถ้าเผยแพร่แนวคิดไปว่า การศึกษาเป็นเรื่องของการชะพัฒนาลูกไม่ใช่ยกหน้าที่ให้เป็นของครูแต่เพียงผู้เดียว ทุกกระทรวง ทุกกรม ทุกคน ในสังคมไทย

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ่อแม่ต้องมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของคนรุ่นต่อไป เพราะคุณภาพของคน เหล่านั้นจะกำหนดชะตากรรมของชาติในอนาคต

อนงค์ อนันตริยเวช (2539: 24-26) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า เป็นการใช้แนวคิดของการบริหารเชิงระบบและเน้นความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์โดยการพิจารณา ว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรหลักที่สำคัญของการศึกษา ที่จะทำให้การบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพและยังได้สรุปความสำคัญของการบริหารที่มุ่งให้ทุกคนมีส่วนร่วม ของนักวิชาการหลาย ท่าน ดังนี้

1. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีลักษณะเด่น คือ เป็นการสร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่น ในบุคลากร การสื่อสารเป็นไปโดยอิสระ เปิดกว้างให้มีการโต้แย้งกันอย่างเปิดเผยและมีการเห็นพ้อง ต้องกัน (Consensus)

2. ผู้บริหารสามารถกระตุ้นใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยการให้ เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อ สถานศึกษา

3. การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ กระทำได้โดยบุคลากรในทุกระดับของสถานศึกษา

4. เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและการ ดำเนินงานของสถานศึกษา

5. การควบคุมงานสามารถกระจายไปในหมู่ผู้ปฏิบัติ โดยการควบคุมกันเอง เพื่อเน้นการ แก้ปัญหา สามารถหลีกเลี่ยงการตำหนิ

6. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้การทำงานมีผลงาน สูงสุด และสำเร็จตามเป้าหมาย

7. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกรอบิปรายในที่ประชุม เป็นการขจัดแนวคิดที่ ขาดเหตุผล และไม่เหมาะสมให้หมดไป

8. การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะมีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อบุคลากรในสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในแขนงต่าง ๆ มีมุมมองที่แตกต่างกันในการแก้ปัญหาเดียวกัน

สุรพล นิติไกรพจน์ (2544: 67) ได้กล่าวถึงเรื่องของการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่นว่า กฎหมายการศึกษาแห่งชาติได้เตรียมกลไกเอาไว้แล้ว ในอนาคตท้องถิ่นจะต้องเข้ามารับผิดชอบ การศึกษา ขั้นแรกจึงให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม จากนั้นพัฒนาไปสู่การที่เขาเอาไปทำเอง หรือมารับไป ทำก็ได้โดยในกรอบของการจัดระบบบริหาร เขตพื้นที่ได้เตรียมเรื่องนี้ไว้ชัดเจน คือ กำหนดให้ตัวแทน ท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นกรรมการ บริหารเขตพื้นที่ มาร่วมเป็นกรรมการบริหารโรงเรียน กำหนดให้ท้องถิ่น มีบทบาทสนับสนุนงบประมาณ หรือแผน หรือนโยบาย หรือ คน หรือสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับ

โรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นได้ และทั้งหมดนี้อยู่ในกฎหมายขั้นตอนและแผนการกระจายอำนาจด้วย ตามกฎหมายการเข้ามามีส่วนร่วมไม่ใช่เข้ามานั่งเฉย ๆ แต่จะมีอำนาจในการบริหารโรงเรียน ในการตัดสินใจเรื่องงบประมาณ จากการที่ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในเรื่องการศึกษาท้องถิ่นจะเข้มแข็งขึ้นมา ได้เรียนรู้เรื่องการบริหารจัดการ มีประสบการณ์ตรงในการที่จะดำเนินงานของตนต่อไปในอนาคตอาจจะตั้งโรงเรียนขึ้นมาเองก็ได้

แนวคิดโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน

พื้นฐานแนวคิดโครงการหลอมรวมจากความฝันอันสูงสุดของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่น ที่ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนใน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 9) ดังนี้

1. การกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนไทยให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพได้มาตรฐานเทียบเคียงกับโรงเรียนชั้นนำ
2. จัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานโดยการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
3. พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและจำนวนเพียงพอ เป็นระบบเครือข่ายและเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน
4. พัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทย ให้เติบโตเป็นคนดี มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ
5. บริหารจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีจำนวนผู้บริหาร ครูและบุคลากรมืออาชีพอย่างเพียงพอ
6. เสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและชุมชนในท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเรียนรู้เกื้อกูลกันและกัน
7. การวัดประเมินผล เน้นการประเมินเพื่อการพัฒนาภายในโรงเรียนและรับรองคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

แนวคิดโรงเรียนในฝัน

โรงเรียนในฝันเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพได้มาตรฐานมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อบอุ่นและปลอดภัย มีเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นรูปแบบของการพัฒนาไปสู่การปฏิรูปการศึกษาและสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นั่นคือ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นนักคิดวิเคราะห์ มีทักษะการดำรงชีวิต มีความเป็นไทยและมั่นใจในตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งประสานความร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกับองค์กร

และบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งสามารถจำแนกบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนโรงเรียนในฝัน ได้เป็น 3 กลุ่ม (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2547: 3-4) ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ มีบทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุนทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการบริหารจัดการให้แก่โรงเรียน เช่น ครูมืออาชีพ ผู้เชี่ยวชาญของสถาบันการศึกษา กลุ่มเด็กพิเศษ คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรัชญาเมธี นักการศึกษา นักวิชาการ ชี้นำ นักบริหารมืออาชีพ เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 พี่เลี้ยง เป็นผู้ดูแลติดตามช่วยเหลือพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนในฝัน สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีคุณภาพ ได้แก่ คณาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษา หรือโรงเรียนชั้นนำในพื้นที่ ศิษยานุศิษย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ครูที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันอาชีวศึกษา เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 ผู้อุปถัมภ์ เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนโรงเรียนให้สามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายของโรงเรียนในฝันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน องค์กร ในการสนับสนุนครุภัณฑ์ สื่อการศึกษาอาคารสถานที่ แหล่งการเรียนรู้และงบประมาณ เป็นต้น

วัตถุประสงค์โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน

โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน มีวัตถุประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 21)

ดังนี้

1. เพื่อกระจายโรงเรียนที่มีคุณภาพมาตรฐานให้ทั่วถึงทุกอำเภอเพื่อให้เด็กและเยาวชนในชนบทมีโอกาสเข้ารับการศึกษามีคุณภาพอันเป็นพื้นฐาน ให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต คิดให้เท่าทันโลกอนาคตที่จะเกิดขึ้น ทำให้เด็กเติบโตด้วยความเชื่อมั่นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2. เพื่อพัฒนาเยาวชนไทยให้เติบโตด้วยความพร้อมอย่างสากลให้เป็นพลังสำคัญในการปรับเปลี่ยนและขับเคลื่อนอนาคตของชาติให้พัฒนาอย่างยั่งยืนและมีศักดิ์ศรี

จากเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน และเพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียนและนักเรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงดำเนินการจัดทำแผนหลักโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Master Plan of Lab School Project) ขึ้นโดยมี กลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2547: 26) ดังนี้

1. สร้างพลังขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี

2. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ
3. สร้างเสริมศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้เป็นมืออาชีพ
4. เพิ่มสมรรถนะของโรงเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5. ระดมสรรพกำลังสร้างระบบเครือข่ายอุปถัมภ์งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา

การขับเคลื่อนกลยุทธ์

เพื่อให้การดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจตามเจตนารมณ์ของโรงเรียนในฝัน จึงได้กำหนดรูปแบบและแนวทางในการขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในทุกระดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546: 5-6) ดังนี้

1. แนวคิดในการขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ได้นำแนวคิดกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน (Balanced Scorecard) มากำหนดมุมมองที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จของการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ

1.1 มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective) เป็นการพิจารณาความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนที่คาดหวัง

1.2 มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน (Internal Process Perspective) เป็นการพิจารณาผลสำเร็จและแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพคุณภาพของกระบวนการบริหารจัดการและการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน

1.3 มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) เป็นการพิจารณาปัจจัยที่ใช้ขับเคลื่อนให้นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพตามที่คาดหวัง ได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและทักษะของครูผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มสมรรถนะของโรงเรียนในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

1.4 มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget and Resource Perspective) พิจารณาปัจจัยส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุภาพความสำเร็จในด้านงบประมาณและทรัพยากรโดยคำนึงถึงแหล่งสนับสนุน อัตราค่าจ้าง ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรและงบประมาณ

2. กำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Objectives) ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จโดยคำนึงถึงความครอบคลุมและสมดุล ผ่านมุมมองมุมมองในมิติต่าง ๆ

3. จัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) เพื่อตรวจสอบลำดับความสำคัญและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ ผ่านมุมมองด้านต่างๆ ว่ามีความสัมพันธ์ เป็นเหตุเป็นผลเชื่อมโยงไปสู่ความสำเร็จได้อย่างไร เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ

4. จัดทำกรอบกลยุทธ์ (Strategic Framework) โดยการนำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์มา กำหนดตัวชี้วัด (Measure) เป้าหมาย (Target) และ กลยุทธ์ริเริ่ม (Strategic Initiative)

จากกลยุทธ์หลักดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเป็น แผนงานหลัก 5 แผนงาน เพื่อบอกหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนได้ศึกษา วิเคราะห์นำไปสู่การปฏิบัติภายใต้การบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนโดยมี รายละเอียดของแผนงานหลัก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546: 23) ดังนี้

1. แผนพัฒนาระบบบริหารและจัดการ
2. แผนพัฒนาคุณภาพนักเรียนและกระบวนการเรียนรู้
3. แผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. แผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5. แผนพัฒนาระบบภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์และทรัพยากรทางการศึกษา

ลักษณะโรงเรียนในฝัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 22) ได้กำหนดลักษณะโรงเรียนในฝันไว้ ดังนี้

1. จัดการศึกษาได้คุณภาพมาตรฐาน ปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น แข่งขันได้ในระดับสากล นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานชาติ สามารถพัฒนาสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการ พัฒนาศักยภาพนักเรียน และมีความเป็นประชาธิปไตย
2. เป็นตัวอย่างการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับอำเภอที่มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเคียง กับโรงเรียนชั้นนำ เป็นที่ยอมรับศรัทธาของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนที่เน้นการมีส่วนร่วม
3. มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ บริหารคุณภาพทั้งระบบ มีความคล่องตัว รวดเร็ว ทันสมัย มีผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพและมีจำนวนเพียงพอ
4. มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สามารถเป็นต้นแบบ เป็นแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนช่วยเหลือ พัฒนาชุมชน และเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และชุมชนเข้มแข็ง
5. มีเครือข่ายการสนับสนุน มีกระบวนการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นแหล่งทดลอง สาธิต และฝึกอบรมครูของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน
6. มีสื่อและเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอ เป็นระบบเครือข่ายและเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน
7. เป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่นน่านวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัยไปพัฒนาโรงเรียนให้มี คุณภาพมาตรฐาน ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อการพัฒนา คุณภาพชีวิต

เป้าหมายการดำเนินงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 22) โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันมีเป้าหมาย ดังนี้

1. โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และ สปช. คัดเลือกอำเภอละหนึ่งโรงเรียน จำนวน 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอ และ 45 เขตในกรุงเทพมหานคร ได้ 921 โรงเรียน
2. โครงการ ฯ เริ่มนำสู่การปฏิบัติ 1 ตุลาคม 2546
3. โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันจะพัฒนาทุกโรงเรียนให้เต็มรูปแบบ ภายใน 3 ปี

การคัดเลือกโรงเรียนโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน มีรายละเอียดการดำเนินการ (กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 23-24) ดังนี้

1. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการดำเนินการ
2. ระดมความคิดกำหนดแนวคิดพื้นฐานโครงการให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยมอบหมายผู้รับผิดชอบแต่ละเรื่องดำเนินการตามลำดับ ดังนี้
 - 2.1 การคัดเลือกโรงเรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วเสร็จในเดือนมิถุนายน 2546 นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาแล้วนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา มอบหมายให้นายอำเภอและชุมชนพิจารณาคัดเลือกอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง
 - 2.2 ทำแผนพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้คุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์ที่ต้องการในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนในฝันโดยใช้ระบบเครือข่ายร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นต้น ตลอดจนสถาบันอาชีวศึกษา และโรงเรียนชั้นนำที่ประสบความสำเร็จในระดับจังหวัด
 - 2.3 ทำแผนประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักให้สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้องทุกส่วนของสังคมรับทราบความเคลื่อนไหวของโครงการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสื่อภาคเอกชนรับรู้และร่วมสนับสนุนเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจเป็นเจ้าของโครงการ ฯ ให้เกิดขึ้นกับคนไทยทุกคนในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย
 - 2.4 ทำโครงสร้างการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความคล่องตัว มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หลักสูตร มาตรฐานด้านกระบวนการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ในการพัฒนาระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชนและผู้สนับสนุนภาคเอกชน

2.5 การระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น และเชิญชวนภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงจำนวนนักเรียน และสัดส่วนครูต่อนักเรียน มีการประสานงานหรือเกี่ยวกับวิธีการจัดระบบประมาณให้ชัดเจนเหมาะสมต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.6 ทำแผนเพื่อวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และสร้างระบบเครือข่ายเชื่อมโยงทั้งโรงเรียน โดยเน้นการใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและครู

2.7 กำหนดวิธีกำกับ ติดตามและประเมินผล ทั้งการพัฒนาผู้บริหาร ครู และคุณภาพนักเรียน เป็นการประเมินผลเชิงวิจัยเพื่อพัฒนาโดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จและตัวบ่งชี้มาตรฐานและเอกลักษณ์ของแต่ละโรงเรียน/แต่ละอำเภอ ทำให้เห็นคุณค่า เป็นพลวัตและเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นเครื่องมือของการเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมองค์กรด้วยความเต็มใจทุกภาคี มีความเป็นอิสระที่จะสร้างสรรค์ มีเอกภาพเชิงเป้าหมาย โดยแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผลโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน

2.8 ทำ Mapping ในการสนับสนุน และเป็นพี่เลี้ยงโรงเรียนในโครงการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาและโรงเรียนชั้นนำทางการศึกษา

เกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนเพื่อเข้าโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันได้มอบหมายให้แต่ละอำเภอรับฟังความคิดเห็นของชุมชน โดยให้ประชาชนในพื้นที่เขตปกครองดำเนินการคัดเลือกโรงเรียน อำเภอละหนึ่งโรงเรียน ในสังกัดกรมสามัญศึกษา (เดิม) หรือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (เดิม) ส่วนใน 81 กิ่งอำเภอได้เลือกโรงเรียนประถมศึกษา ที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นก่อน ยกเว้นไม่มีโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับดังกล่าว จากนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดได้ส่งรายชื่อโรงเรียนในฝันพร้อมหลักฐานการคัดเลือกโดยประชาชนให้กระทรวง ศึกษาธิการ 921 โรงเรียน ใน 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอ และ 45 เขตในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกได้ (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. 2547: 15 - 16) ดังนี้

1. ร้อยละ 28 (261 โรงเรียน) เป็นโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (เดิม) ที่เปิดสอน 2-3 ระดับการศึกษา (อนุบาล, ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนต้น)

2. ร้อยละ 72 (660 โรงเรียน) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา (เดิม)

ส่วนโรงเรียนรุ่น 2 ให้พิจารณาจากโรงเรียนในฝัน รุ่น 1 โดยถ้าโรงเรียนในฝัน รุ่น 1 เป็นโรงเรียนประถมศึกษาให้เลือกจากโรงเรียนมัธยมศึกษา หรือขยายโอกาส แต่ถ้าโรงเรียนในฝัน รุ่น 1 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เลือกจากโรงเรียนประถมศึกษาหรือขยายโอกาสและผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์และขั้นตอนการคัดเลือกตามเกณฑ์ ส่วนโรงเรียนในฝัน รุ่น 3 ให้เลือกเพิ่มเติมตามจำนวนที่กำหนดและ

ขณะเดียวกัน ก็ให้เลือกโรงเรียนเข้าทดแทนโรงเรียนในพื้นที่ที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนให้เข้าโครงการมาตรฐานสากล อีกจำนวนหนึ่งด้วย

แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินโครงการ “หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน” คือ การนำกลยุทธ์หลัก และกลยุทธ์เริ่มในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องตามเป้าหมายของโครงการกำหนดเป็นแผนงานหลัก 5 แผนงาน ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนได้ศึกษาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการนำกลยุทธ์ กรอบกลยุทธ์ที่กำหนดไปสู่การปฏิบัติและสามารถนำไปพัฒนาปรับใช้ภายใต้บริบทของเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนโดยมีรายละเอียดของแผนการดำเนินงาน คือ แผนพัฒนาระบบบริหารและการจัดการ แผนพัฒนาคุณภาพนักเรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ แผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา แผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แผนพัฒนาระบบภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์และทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีรายละเอียด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 23) ดังนี้

1. แผนพัฒนาระบบบริหารและการจัดการ

แนวการปฏิบัติงานของโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันต้องดำเนินการให้ได้มาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546: 24 - 25) ดังนี้

1.1 โรงเรียนทุกโรงเรียนมีแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการที่เกิดจากการมีส่วนร่วม และการยอมรับของผู้เกี่ยวข้องซึ่งแสดงให้เห็นการพัฒนาเอกลักษณ์ตามความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ ทิศทางของโรงเรียนหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน

1.2 โรงเรียนจัดโครงสร้างระบบการบริหารจัดการ บรรยาภาสตลอดจนกระบวนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาโรงเรียน บ่งบอกถึงการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม รับผิดชอบ ความคล่องตัวตลอดจนวัฒนธรรมองค์กรที่สร้างสรรค์แบบกัลยาณมิตร

1.3 โรงเรียนมีระบบการวางแผน กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานที่เน้นการปรับปรุงพัฒนาอย่างสมดุลรอบด้าน

1.4 ทุกโรงเรียนมีความสามารถในการให้บริการทางการศึกษาได้ครอบคลุมทั่วถึง ผู้รับบริการในเขตพื้นที่บริการเพื่อเป็นการประกันโอกาสและสิทธิให้นักเรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

1.5 โรงเรียนทุกโรงเรียนพัฒนาระบบประกันคุณภาพของโรงเรียนอย่างเข้มแข็ง และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการของโรงเรียน

1.6 การใช้ระบบเทียบเคียงมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

1.7 การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็ง ลดความเสี่ยง ขจัดภัย อุปสรรคที่ก่อปัญหาให้นักเรียนตลอดจนการช่วยเหลือส่งเสริมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและผู้มีความสามารถพิเศษโดยการจัดครูที่เหมาะสมดูแลช่วยเหลือนักเรียนประมาณ 1:25 พัฒนาครูแนะแนวให้เป็นนักจิตวิทยาโรงเรียนเพื่อช่วยแก้ปัญหาที่ซับซ้อน จัดกิจกรรมโฮมรูม ครูที่ปรึกษาพบนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ จัดระบบการรวบรวมข้อมูลนักเรียน การวิเคราะห์ วินิจฉัย การจำแนก คัดกรอง การกำหนดมาตรการ วิธีการป้องกันช่วยเหลือส่งเสริมตามลักษณะพฤติกรรม จัดบรรยากาศในโรงเรียน และแนวทางการปฏิบัติต่อนักเรียนที่เสริมสร้างความไว้วางใจ ความอบอุ่น ปลอดภัย การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้าง สัมพันธภาพและความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครองในลักษณะ “ศิษย์ - ครู - ผู้ปกครอง” และการเยี่ยมบ้านนักเรียน จัดตั้งองค์กรสหวิชาชีพที่ประกอบด้วย บุคลากร ผู้ชำนาญการในสาขาวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน เช่น นักจิตวิทยา แพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจ นักสังคมสงเคราะห์ นักกฎหมาย ฯลฯ เพื่อร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนป้องกันแก้ไขปัญหา และส่งเสริมนักเรียนตามลักษณะความจำเป็นเฉพาะกรณี ตั้งกองทุนอาหารกลางวัน ตั้งเครือข่ายคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ประกอบด้วยผู้ปกครอง องค์กรภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ และสถานศึกษาใกล้เคียงเพื่อร่วมกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับชุมชน

1.8 โรงเรียนได้รับการนิเทศ ส่งเสริม สนับสนุนอย่างทั่วถึง

1.9 โรงเรียนมีผลงานที่แสดงพัฒนาการด้านคุณภาพนักเรียน และเอกลักษณ์อันโดดเด่นเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง ชุมชน และสาธารณชน

2. แผนพัฒนาคุณภาพนักเรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้

ในการดำเนินแผนพัฒนาคุณภาพนักเรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้วางเป้าหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546: 36) คือ

2.1 นักเรียนอ่าน และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

2.2 นักเรียนเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการค้นคว้า

2.3 นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

2.4 นักเรียนช่วงชั้นที่ 2-4 สร้างและนำเสนองานโดยการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

2.5 นักเรียนมีผลงานที่แสดงความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์

2.6 นักเรียนได้รับการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตในด้านการจัดการดูแลช่วยเหลือตนเอง ทักษะการบริโภคทางสังคม การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ทักษะการจัดการ และสร้างอาชีพ

2.7 นักเรียนมีความสามารถในการจัด การสร้างงานอาชีพ และการประกอบการ

2.8 นักเรียนร้อยละ 25 มีประสบการณ์หารายได้ระหว่างเรียน

2.9 กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

2.10 นักเรียนกล้าแสดงออก ด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

2.11 นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด

2.12 นักเรียนใช้ภาษาไทยสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.13 มีผลงานและได้แสดงออกซึ่งการอนุรักษ์สืบงานศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.14 โรงเรียน มีองค์ประกอบของหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน

2.15 โรงเรียนทุกโรงเรียนพัฒนาห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอเหมาะสมตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

2.16 โรงเรียนใช้สื่อนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ และมีเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรทั้งในและนอกสถานศึกษา

2.17 โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์ที่ทันสมัย

2.18 โรงเรียนทุกโรงเรียนมีผลงานวิจัย และพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อย 1 เรื่อง

หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ เน้นมาตรฐานและสาระการเรียนรู้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 71) มีลักษณะ ดังนี้

1. โรงเรียนมีอิสระในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของนักเรียน
2. เปิดโปรแกรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายและมีมาตรฐานสูง
3. การจัดการเรียนรู้เชื่อมโยงกับอาชีพในท้องถิ่นและเพิ่มพูนทักษะการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้
4. เน้นให้นักเรียนมีความสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้
5. นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกับชุมชนและโรงเรียนเป็นตลาดความรู้ให้ชุมชน
6. หลักสูตรของโรงเรียนเหมาะสมกับนักเรียนในโรงเรียนและบุคคลทั่วไป
7. หลักสูตรสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการศึกษาต่อและสร้างฐานการเรียนรู้สู่การประกอบอาชีพ (Career Path)

3. แผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่นำพาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จโดยผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546: 44) คือ

- 3.1 ผู้บริหารทุกคนมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี
- 3.2 ผู้บริหาร และครูทุกคนเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 3.3 ผู้บริหาร และครูสามารถพัฒนาระบบการประกันคุณภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของ

การบริหาร

อาเรนส์ Arends (1944: 8-9) กล่าวถึงลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพว่า

1. ครูต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้และการใช้ความรู้ในการสอนให้เป็นเชิงวิทยาศาสตร์และเชิงศิลปะ
2. ครูต้องทำการสอนโดยมีรูปแบบ มียุทธศาสตร์และมีหลักการที่จะสอนนักเรียนได้อย่างสนุกสนาน สามารถจัดกิจกรรม การเล่น การร้องรำทำเพลงในห้องเรียนและทำงานกับผู้ปกครองได้ดี
3. ครูต้องทำงานเป็นระเบียบและทำงานมีลำดับขั้นตอนกับนักเรียน มีบุคลิกภาพในการแก้ปัญหา
4. ครูต้องเรียนรู้การสอนเป็นกระบวนการตลอดชีวิตเพราะความรู้ทางการสอนมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนา จะต้องปรับปรุงการสอนของตน เช่นเดียวกับการปรับปรุงพัฒนาห้องเรียน

การพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ ครูทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีความสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ได้รับการพัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพในรูปแบบวิธีการต่าง ๆ เช่น การอบรม และพัฒนาการอบรมเชิงปฏิบัติการระหว่างปฏิบัติงาน การใช้ระบบพี่เลี้ยง การให้คำปรึกษาแนะนำโดยพี่เลี้ยง ผู้เชี่ยวชาญ ศิษยานุศิษย์ การเทียบเคียงมาตรฐานการจัดการเรียนรู้กับครู ผู้บริหารในโรงเรียนพี่เลี้ยงหรือโรงเรียนที่ใช้เป็นต้นแบบเทียบเคียง ครูทุกคนมีการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษาตัวอย่างผลงาน และวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดี ครูทุกคนมีแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีผลงานในการพัฒนาคุณภาพ ตลอดจนได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

การดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันต้องดำเนินการตามแนวทางที่โครงการกำหนด คือ จัดโครงสร้าง กำหนดผู้รับผิดชอบ บทบาทหน้าที่และภารกิจศึกษา วิเคราะห์แผนหลักโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน เอกสาร และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ปรับแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมสอดคล้องกับ

เจตนารมณ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์หลักของโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สร้างความเข้าใจ และแนวทางการดำเนินงานให้แก่ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา บุคคล และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานองค์กร ชุมชน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายอุปถัมภ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียน กำกับติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะแก่ผู้เกี่ยวข้อง ประชาสัมพันธ์ และรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วยรูปแบบ และวิธีการต่าง ๆ

4. แผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

โรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันได้วางแผนเกี่ยวกับแผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยปรับและพัฒนาผลผลิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546: 48) คือ

- 4.1 โรงเรียนใช้ระบบเครือข่าย อุปกรณ์ชุดมัลติมีเดีย และศูนย์การเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.2 โรงเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 4.3 โรงเรียนมีและใช้สื่อดิจิทัล เช่น e-library. e-book. e-learning เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- 4.4 โรงเรียนพัฒนาเว็บไซต์เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่สู่สาธารณชน
- 4.5 โรงเรียนมีซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการ
- 4.6 โรงเรียนมีเครือข่ายในการดูแลบำรุงรักษา
- 4.7 โรงเรียนมีระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงฐานข้อมูล ประมวลผล และรายงานการดำเนินงานทั้งระบบ

5. แผนการพัฒนาระบบภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์และทรัพยากรทางการศึกษา

การพัฒนาระบบภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์และทรัพยากรทางการศึกษาโรงเรียนหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันต้องมีผลผลิต ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546: 53) คือ

- 5.1 โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนา
- 5.2 ภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์ โรงเรียนต้นแบบ พี่เลี้ยงและโรงเรียนมีคู่มือ แนวทางปฏิบัติร่วมกัน
- 5.3 โรงเรียนต้นแบบ พี่เลี้ยง ผู้เชี่ยวชาญ และศึกษานิเทศก์มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อบรมครูอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.4 พี่เลี้ยงทุกคนได้รับการสนับสนุนให้ปฏิบัติงานในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.5 โรงเรียนมีครูและทรัพยากรที่เหมาะสมเป็นไปตามเกณฑ์เฉลี่ยของประเทศ

5.6 โรงเรียนใช้การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามมาตรฐานการจัดการ
การเงิน

หลักการบริหารจัดการโครงการที่มีประสิทธิภาพ

หลักการบริหารจัดการโครงการที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. 2546: 58) มีหลักการดังนี้ คือ

1. มุ่งให้โรงเรียนจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพบนพื้นฐานศักยภาพของโรงเรียนและ
ชุมชนโดยเน้นการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดีโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. เน้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กร ชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีอุปการคุณ
ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องบนพื้นฐานของการประสานงานที่มีเอกภาพ
3. ผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทุกส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารและบุคลากรใน
โรงเรียนมีส่วนสำคัญในการริเริ่ม ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสภาพชุมชน ท้องถิ่น
โดยอาศัยเจตนารมณ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ของแผนงานหลักเป็นทิศทางในการ
ดำเนินงาน

ภาพความสำเร็จ

ภาพความสำเร็จโรงเรียนในฝันทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้าน
โรงเรียนและด้านผู้ปกครองชุมชน มีลักษณะภาพความสำเร็จในแต่ละด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ.
2547: 25) ดังนี้

นักเรียน มีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านและการค้นคว้า สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็น
คนดีมีคุณธรรม รู้จักคิดวิเคราะห์ มีทักษะการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ สร้างงาน สร้างอาชีพ สามารถนำเสนอผลงานได้อย่างสร้างสรรค์ สืบสาน
วิถีวัฒนธรรมไทยอย่างมั่นใจในตนเอง

ครู มีทักษะวิชาชีพในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้
สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมกับนักเรียน มีความกระตือรือร้น สนใจ ใส่ใจ ดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน ให้ได้เรียนรู้ และพัฒนาตนเองตามศักยภาพ อย่างเต็มกำลังความสามารถ

ผู้บริหาร เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี มีความรู้
ความสามารถในการพัฒนาวิชาการ หลักสูตร นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติอย่างมี
ประสิทธิภาพและคุณภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่
เกี่ยวข้อง

โรงเรียน เป็นโรงเรียนชั้นดี มีคุณภาพ มีบรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัย เชื้อต่อการเรียนรู้ มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น เป็นต้นแบบของการปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง ซึ่งเกิดจากการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนา ร่วมสนับสนุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาสังคม

ผู้ปกครองและชุมชน ให้การยอมรับ เชื่อถือ มีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน

ความสำเร็จของโรงเรียนในฝันตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

ความสำเร็จของโรงเรียนในฝัน ตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ มี 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546: 22-36) ดังนี้

ด้านนักเรียน มี 3 ประเด็น ดังนี้

1. การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิด วิเคราะห์ หมายถึง นักเรียนสามารถอ่านและแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เพิ่มพูนทักษะภาษาอังกฤษและการค้นคว้า ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ สร้างและนำเสนอผลงานที่แสดงการคิด วิเคราะห์และสร้างสรรค์ ดังนี้

1.1 อ่านและแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

1.1.1 มีผลงานที่แสดงความสามารถจากการรักการอ่าน เช่น ยอดนักอ่าน นักเขียน นักประชาสัมพันธ์ นักเขียนคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์เสมือน (หนังสือพิมพ์โรงเรียน) สารโรงเรียน วารสารทั่วไป

1.1.2 สามารถบอกแหล่งข้อมูล ความรู้ที่เคยศึกษาค้นคว้าได้

1.1.3 สนทนาตอบข้อซักถามความรู้ได้อย่างกว้างขวางและคล่องแคล่ว (โดยเฉพาะในระหว่างงานนำเสนอกิจกรรม)

1.2 เพิ่มพูนทักษะภาษาอังกฤษและการค้นคว้า สนทนาได้ตอบและนำเสนอผลงานเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว

1.3 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ โดย

1.3.1 มี e-mail address

1.3.2 สืบค้นข้อมูลความรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ตได้

1.3.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งการบ้านผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ตได้

1.3.4 มีผลงานจากการศึกษาค้นคว้าโดยใช้สื่อ ICT

1.4 สร้างและนำเสนอผลงานที่แสดงความคิด วิเคราะห์และสร้างสรรค์ โดย

1.4.1 มีผลงานด้านกราฟิก การสร้างภาพเคลื่อนไหว (Animation) การออกแบบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และสร้างชิ้นงานจากแบบ

1.4.2 มีผลงานอิเล็กทรอนิกส์เชิงสร้างสรรค์ เช่น การเขียนโปรแกรมบังคับหุ่นยนต์

1.4.3 มีนักเรียนเป็น Web Master ของโรงเรียน

1.4.4 นำเสนอผลงานผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างคล่องแคล่ว

1.4.5 มีผลงานประเภทวัสดุสื่อมวลชน เช่น เสียงตามสาย กิจกรรมผ่านโทรทัศน์ โรงเรียน หนังสือพิมพ์เสมือน (หนังสือพิมพ์โรงเรียน) ฯลฯ

2. มีทักษะในการดำรงชีวิต มั่นใจในตนเอง นักเรียนมีความสามารถเชิงบูรณาการในการนำหลักการ แนวคิด ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม เชื่อมประสานกับการดำรงชีวิตอย่างมั่นใจในตนเอง ดังนี้

2.1 แสดงความสามารถในรูปแบบคณะกรรมการนักเรียนซึ่งมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในโรงเรียน

2.2 มีกิจกรรมที่เกิดจากการรวมกลุ่มซึ่งแสดงถึงการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบครบวงจร โดยสามารถอธิบายขั้นตอนการบริหารจัดการต้นทุน/กำไร/การแก้ปัญหา เช่น ร้านค้า สหกรณ์ โรงเรียน ธนาคารโรงเรียน บริษัทจำลอง หนังสือพิมพ์หรือวารสารโรงเรียน เป็นต้น

2.3 มีความถนัดเฉพาะด้าน เช่น ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยได้รับการประกาศเกียรติคุณระดับโรงเรียน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติหรือนานาชาติ

2.4 มีสัมมาคารวะหรือพฤติกรรมตามคำขวัญที่กล่าวว่า ยิ้มไหว้ ทักทายกัน

2.5 มีปฏิสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น กล้าแสดงออกและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ฯลฯ

3. มีความเป็นไทย หมายถึง นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้

3.1 เข้าร่วมกิจกรรมด้านประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.2 มีผลงานเผยแพร่ด้านศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การแสดงพื้นบ้าน นาฏศิลป์ไทย

3.3 มีผลงานการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เช่น ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณจากการกล่าวสุนทรพจน์ การเขียนบทความ การแต่งโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน การเป็นพิธีกร เป็นต้น

ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน มี 4 ประเด็น คือ

1. โรงเรียนธรรมาภิบาล หมายถึงโรงเรียนที่มีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีบรรยากาศและวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร ผนึกพลังสร้างสรรค์และร่วมรับผิดชอบ มีเอกลักษณ์โดดเด่น โดยมีโครงสร้างลำดับชั้นการบริหารจัดการคล่องตัว มาตรฐานการปฏิบัติงานสอดคล้องกับโครงสร้าง ผู้เกี่ยวข้องในการบริหารหรือตอบข้อซักถามในสภาพงานที่ปรากฏได้อย่างสอดคล้อง มีผลงานแสดงเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นที่ยอมรับของชุมชน มีผลงานโดดเด่น ได้รับการยอมรับจากชุมชน เช่น ด้าน ICT ภาษาอังกฤษ ดนตรี กีฬา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา เป็นต้น

2. สร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงโรงเรียนให้บริการทางการศึกษาได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมนักเรียนตามศักยภาพอย่างทั่วถึง โดยจัดให้มีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลและนำไปใช้ดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลการติดตามนักเรียนหลังจบการศึกษา 3 ปีย้อนหลังเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและอื่น ๆ มีระบบแนะแนว ให้คำปรึกษาการดำเนินชีวิตและการให้คำปรึกษาทางวิชาการตามกลุ่มสาระต่าง ๆ ทั้งด้านที่เป็นปัญหาและการส่งเสริมความถนัด ความสามารถเฉพาะ เช่น คลินิกหมอภาษา โครงการพี่ช่วยน้อง ค่ายพหุปัญญา เป็นต้น มีการคัดกรองนักเรียน เพื่อช่วยเหลือ ป้องกันและพัฒนานักเรียน มีการประสานความร่วมมือ การระดมทุนสนับสนุนช่วยเหลือนักเรียน และมีเครือข่ายคุ้มครองเด็กและเยาวชนร่วมกับชุมชนและองค์กรภายนอก

3. การบูรณาการกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เน้นการบูรณาการการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ดังนี้

3.1 มีกิจกรรมที่สะท้อนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เช่น โครงการ ธนาคารโรงเรียน บริษัทจำลอง (Mini Company) ร้านค้า/สหกรณ์โรงเรียน ประสานงานการหารายได้ระหว่างเรียน (ธุรกิจเล็ก ๆ ผ่านอิเล็กทรอนิกส์หรือวารสารโรงเรียน) กิจกรรมประชาสัมพันธ์โรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เป็น Web Master โรงเรียน เป็นต้น

3.2 ทำหนังสือพิมพ์เสมือน (หนังสือพิมพ์โรงเรียน) หรือวารสารโรงเรียน กิจกรรมประชาสัมพันธ์โรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เป็น Web Master ของโรงเรียน

3.3 มีการจัดทำหรือประกวด แข่งขันผลงานการเรียนรู้ เช่น การถ่ายทำวิดีโอ สร้งหุ่นยนต์ (Robot) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) e-Book, Website เป็นต้น

4. การประกันคุณภาพ หมายถึง โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

4.1 มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น

4.2 มีสถิติการเรียนรู้ต่อการประกอบอาชีพที่ใช้ความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น

4.3 มีผลงานที่ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติซึ่งเป็นผลงานของโรงเรียน/บุคลากร

4.4 มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของโรงเรียนอื่นโดยเป็นสถานศึกษาดูงานและแหล่งเรียนรู้

งาน

4.5 ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนมากขึ้น

ด้านการเรียนรู้และพัฒนา มี 2 ประเด็น คือ

1. ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา มีความรู้และจิตวิญญาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสามารถบริหารงานภายใต้สภาวะจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้รอบด้านทางวิชาการ มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทักษะการใช้ ICT

1.2 ครูสามารถจัดการเรียนรู้ในสภาวะจำกัดได้อย่างมีคุณภาพ สามารถเปลี่ยนแนวทางในการจัดการเรียนรู้จากการเป็นผู้บอกความรู้โดยตรงมาเป็นการจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-Based Learning) การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Activity-Based Learning) เป็นต้น สามารถจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการตรวจสอบการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น CD บทเรียนวิดีโอทัศน์ โปรแกรมช่วยสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โปรแกรม Pro/DESKTOP ในการออกแบบชิ้นงาน ฯลฯ มีความสามารถในการผลิตสื่อ CAI เช่น บทเรียน CAI, Courseware ในระบบ e-Learning

1.3 ผู้บริหาร ครูและนักเรียนสามารถติดต่อสื่อสารกันทาง e – Mail นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

1.4 กรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน ร่วมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนแสดงออกถึงความรัก ความศรัทธาโรงเรียน

2. e-School หมายถึงโรงเรียนนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้มีความรวดเร็ว คล่องตัวในการปฏิบัติงาน เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีและมีการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการเชื่อมโยงข้อมูลและสารสนเทศ เช่น

2.1 มีระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการบริหารจัดการ เก็บรวบรวมข้อมูลทุกด้านให้เป็นปัจจุบันและอยู่ในสภาพพร้อมใช้ เช่น ข้อมูลจำนวนและคุณภาพของบุคลากร ข้อมูลจำนวนและคุณภาพของนักเรียน การดูแลติดตามนักเรียนระหว่างเรียนและหลังจากจบจากโรงเรียน ทรัพยากรและงบประมาณ การบริหารจัดการบุคลากรและงบประมาณ การบริหารจัดการงานวิชาการ เป็นต้น

2.2 มีห้องปฏิบัติการที่ใช้สื่อ ICT และได้ใช้เพื่อการเรียนรู้อย่างคุ้มค่าประกอบด้วยห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (กายภาพ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์) ภาษา และคอมพิวเตอร์

2.3 มีห้องเรียนแบบ e-Classroom และได้ใช้เพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2.4 ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการบริหารจัดการห้องสมุด

2.5 มีสภาพที่แสดงการพัฒนาสู่ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library)

2.6 จัดให้มีแหล่งสืบค้นข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ด้านงบประมาณและทรัพยากร มี 2 ประเด็น คือ

1. **ภาคีเครือข่าย** หมายถึงโรงเรียนมีระบบเครือข่ายผู้เกี่ยวข้องชาว พิธีเลี้ยง คึกขานานเทศก์ ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังนี้คือโรงเรียนมีผู้อุปถัมภ์จาก เอกชนหรือองค์กรภายนอก มีเครือข่ายผู้เกี่ยวข้องช่วยเหลือด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ มี สมาคมผู้ปกครอง ศิษย์เก่า องค์กรบริหารส่วนตำบลหรือองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสนับสนุน มีการ ประสานงานความช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนเครือข่ายและชุมชน เช่น ส่งครูไปช่วยสอน ฝึกนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายให้มาเรียนคอมพิวเตอร์/ฝึกกีฬาที่โรงเรียนและมีการประสานให้ความ ช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนต้นแบบในฝัน

2. **คุ้มค่า** หมายถึง โรงเรียนมีทรัพยากรที่เหมาะสม ใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ พัฒนาสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ดังนั้นโรงเรียนมีครูสอนตรง ตามวุฒิหรือตามความรู้ ความสามารถ มีการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง มี การดูแลเครื่องมือ อุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานและปรากฏร่องรอยการใช้ ห้องสมุดมี ขนาดและจำนวนหนังสือที่เหมาะสม ตลอดจนมีบริการสืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต เปิดให้บริการเต็ม เวลาเรียนและนอกเวลาเรียน ห้องสมุด อาคารสถานที่เป็นระเบียบ ร่มรื่น สะอาด ปลอดภัย สะดวก ทันสมัย ใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นแหล่งข้อมูล กระตุ้นคิดหาคำตอบ ฝึกการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา เช่น มีสวนพฤกษศาสตร์ อุทยานการเรียนรู้ ตู้มัลติมีเดีย ตู้สืบค้นข้อมูล หมากฮอส หมากล้อม เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 งานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับโรงเรียนในฝัน

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2546) ได้ทำการศึกษาโรงเรียนในฝันที่ทุกคนปรารถนา ได้ผล สรุปว่า โรงเรียน ในฝัน จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มีความพร้อมสอดคล้องกับท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่หลากหลายให้นักเรียนมีส่วนร่วม ครู อาจารย์ ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นครูมือ อาชีพอย่างแท้จริง นักเรียนมีความกระตือรือร้นสนใจ ใฝ่หาและพัฒนาความรู้อยู่เสมอ อาคารสถานที่ มีบรรยากาศที่ร่มรื่น สภาพแวดล้อมที่ดี ทำให้เด็กอยากมาเรียน โดยจุดเด่น ของโรงเรียนในฝันที่อยาก ให้เป็นมากที่สุด คือ เป็นแหล่งสร้างเยาวชนที่มีคุณภาพและมีความรอบรู้ทุก ๆ ด้าน ผู้เรียนและผู้สอนมี ความเป็นเลิศ มีการพัฒนาอยู่เสมอมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เพียงพอ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมา ปรับใช้ให้เหมาะสมกับการสอนแบบบูรณาการ เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาเพื่อการศึกษาอย่างแท้จริง ไม่ใช่นำผล ประโยชน์มาเกี่ยวข้อง เป็นสถานที่ที่น่าอยู่ สภาพแวดล้อมดีมีความปลอดภัย

สุปชาห์ โชติสกุล (2546) ได้กล่าวถึง อุปสรรคของโรงเรียนในฝัน คือ ปัญหาด้านบุคลากร งบประมาณ และนโยบายเป็นสำคัญ ปัญหาขาดแคลน งบประมาณ เป็นปัญหาใหญ่ เนื่องจากขาด

เทคโนโลยีที่ดีที่มีประสิทธิภาพ ขาดความรู้ในการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเป็นอุปสรรคอันยิ่งใหญ่ของโรงเรียนในฝัน

อรรถัย มูลคำ (2552: บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันคือ การตั้งเป้าหมายที่เป็นเลิศ แต่ให้การสนับสนุนงบประมาณน้อยเกินไปก่อให้เกิดหนี้สินหลายโรงเรียน รวมทั้งการขาดแคลนครูคอมพิวเตอร์ ครูคณิตศาสตร์ ครูวิทยาศาสตร์ ครูภาษาอังกฤษ สวนทางกับอัตราการเพิ่มขึ้นของนักเรียน ทำให้ต้องนำงบประมาณคุณภาพนักเรียนส่วนใหญ่ไปใช้หนี้และจ่ายเป็นเงินเดือนครูอัตราจ้าง จึงเป็นสาเหตุให้คุณภาพนักเรียนไม่ดีขึ้นเท่าที่ควร การคัดเลือกโรงเรียนที่ขาดความพร้อมตามเกณฑ์เข้าร่วมโครงการทำให้ประสบความสำเร็จได้ยาก การตั้งเกณฑ์การประเมินแบบเดียวกันบางครั้งไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน การซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงจากส่วนกลางก่อให้เกิดความล่าช้า ทั้งการจัดสรรและการซ่อมแซมเมื่อชำรุด การโยกย้ายผู้บริหารโรงเรียนทำให้การพัฒนาขาดความต่อเนื่อง การเพิ่มขึ้นของค่าไฟฟ้าหลายเท่าตัวที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวนมาก ไม่สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณค่าสาธารณูปโภคเท่ากับโรงเรียนปกติ ระบบการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วต่ำและระบบไฟฟ้าไม่เสถียร ทำให้ใช้คอมพิวเตอร์ไม่คุ้มค่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะกระบวนการคิด การวิเคราะห์และขาดการรู้เท่าทันในการเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสาร ขาดการใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน อีกทั้งการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันยังไม่น่าพอใจ ส่วนผลการสอบระดับชาติ (NT) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลายโรงเรียนพัฒนาได้สูงจนติดอันดับประเทศ แต่ถ้าพิจารณาโดยรวมแล้วยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

พีระเดช รัตนวิชัย (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครพบว่า โรงเรียนมีปัญหาทางวิชาการในระดับปานกลาง ที่มีปัญหาในระดับมาก คือ ด้านการจัดครูเข้าสอนโดยโรงเรียนมอบหมายงานพิเศษนอกเหนือจากงานประจำมากทำให้การจัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ

กิตติ กลสินธรา (2547: 12-13) พบว่า ในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ในระยะแรกพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการหางบประมาณมาใช้ในการบริหารจัดการ การนำเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความสามารถในการผลิตสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยี การขาดแคลนครู

แสงระพี ล้วนประจักษ์แจ้ง (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า ภาวะผู้นำผู้บริหารโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ควรมี ในด้านต่อไปนี้

- (1) บุคลิกภาพ ด้านร่างกายมีท่าที่สง่าผ่าเผย ด้านจิตใจและอารมณ์ที่กระตือรือร้นในการทำงาน
- (2) ความรู้ด้านการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับรายละเอียดของกฎระเบียบข้อบังคับ ด้านความรู้ทั่วไปที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
- (3) ความสามารถในการปฏิบัติงาน ควรมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานสูง
- (4) คุณธรรมและจริยธรรม ควรสนับสนุนและส่งเสริมความก้าวหน้าแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

1.2 การจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา

สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (2544) ได้ศึกษาการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 32 โรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาพฤติกรรมการสอนของครู และคุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ พบว่า เรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียนมากกว่าร้อยละ 50 ดำเนินการมาก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับแผนคือดำเนินการได้ประมาณร้อยละ 60-79 ได้แก่ การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้เกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการบูรณาการตามความเหมาะสมในด้านของครู ครูร้อยละ 55 จัดการเรียนรู้โดยสอดแทรกคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร้อยละ 50-68 ดำเนินการมากในเรื่องของการเอาใจใส่ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหานักเรียนในการเรียนและการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น ด้านคุณลักษณะของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย ซื่อสัตย์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และส่วนรวม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถทำงานเป็นทีมและละเว้นสิ่งเสพติด ยิ้มแย้มแจ่มใส อยู่ในระดับมาก

กรมวิชาการ (2546) ได้ศึกษาความพร้อมของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2546 โดยผู้บริหารได้ให้ความเห็นว่า บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ระดับมาก เรื่อง การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น / แหล่งความรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ส่วนเรื่องที่มีความรู้ในระดับน้อย คือ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการและการใช้กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2546) ได้ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา ที่เป็นโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายระดับมัธยมศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 468 โรงเรียน ในด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูมากกว่าร้อยละ 95 กำหนดเนื้อหา ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา มีการศึกษาเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาก่อนวางแผนการ

จัดการเรียนรู้ และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ส่วนวิธีการจัดการเรียนรู้ ครูมากกว่าร้อยละ 90 จัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการคิด ปฏิบัติจริง และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับกิจกรรมและนักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและการใช้สื่อ ครูร้อยละ 68.5 ทำวิจัยควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ และร้อยละ 93 ดำเนินการวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม

มานะ ร้อยตาพันธ์ (2543) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียน รวม 809 คน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี นักเรียนมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีความมั่นใจในด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา คุณลักษณะที่อยู่ในระดับพอใช้มีอยู่ 3 ด้าน คือ การมีจิตวิจรรย์ญาณและความคิดสร้างสรรค์ การมีความรู้และทักษะในการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญโดยภาพรวม คือ การปลอดจากสิ่งเสพติดให้โทษและของมีค่า การมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดีและการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและชุมชน

นุชสุดา เสริมสมรรถ (2544) ศึกษาการนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษา เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การเรียนการสอน สังคมศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี มี 4 ด้านที่มีความเหมาะสมมาก ดังนี้ คือ (1) กิจกรรมในห้องเรียน ด้านทักษะพื้นฐาน คือ การตั้งข้อสมมติฐานเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ และการใช้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเป็นประเด็นให้นักเรียนอภิปราย ด้านจิตใจ คือ ให้อบรมรับผิดชอบการทำงานกลุ่ม ใช้กรณีศึกษาโดยนำหลักคุณธรรมมาแก้ไขปัญหา และใช้ตัวแบบบุคคลที่ทำความดีในประวัติศาสตร์ไทย ด้านสังคมและวัฒนธรรม คือ ใช้บทบาทสมมติกิจกรรมการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามประเพณีวัฒนธรรมไทย นำปัญหาสังคมมาเป็นประเด็นในการสอน และให้นักเรียนยกตัวอย่างการปฏิบัติที่ถูกต้องตามหน้าที่พลเมืองดีของสังคมไทย ด้านการเมืองและประชาธิปไตย คือ ใช้กระบวนการกลุ่มอภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามสิทธิหน้าที่ จัดกิจกรรมจำลองเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของตนตามหลักประชาธิปไตย อธิบายสิทธิหน้าที่พลเมืองตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ฝึกการคิดแก้ปัญหาสถานการณ์การเมืองไทยปัจจุบัน วิเคราะห์ข้อดีข้อเสีย การเมืองไทยในแต่ละยุคสมัย (2) กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านทักษะพื้นฐาน คือ การทำโครงการสังคมศึกษาบูรณาการร่วมกับวิชาอื่น ๆ จัดทัศนศึกษา ใช้แหล่งวิทยาการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ค้นหาข้อมูลและนำเสนอข่าวสารผ่านเสียงตามสายของโรงเรียน ด้านจิตใจ คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องค่านิยมในการดำรงชีวิตและการฝึกปฏิบัติ

สมาธิเพื่อขัดเกลาคิดใจตามหลักศาสนา ด้านสังคมและวัฒนธรรม คือ กิจกรรมเข้าร่วมพิธีกรรมในวันสำคัญทางศาสนา จัดทัศนศึกษาเชิงอนุรักษ์โบราณสถาน จัดนิทรรศการหรือป้ายนิเทศให้เห็นความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ และจัดประกวดโครงงานเกี่ยวกับอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านการเมืองการปกครองของไทย จัดทัศนศึกษาสถานที่สำคัญเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง และติดตามข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ (3) กิจกรรมร่วมกับชุมชน ด้านทักษะพื้นฐาน คือ การใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่นที่เป็นบุคคลและสถานที่ จัดกิจกรรมแข่งขันการตอบปัญหาในวิชาสังคมศึกษาระหว่างกลุ่มโรงเรียนในชุมชนเดียวกัน ด้านจิตใจ จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ร่วมกับประชาชน และเชิญวิทยากรในชุมชนมาบรรยายเกี่ยวกับประวัติของชุมชน การประพฤติปฏิบัติตนร่วมกับประชาชนในชุมชน รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ด้านสังคมและวัฒนธรรม คือ การให้นักเรียนร่วมพิธีกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น จัดกิจกรรมในชุมชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและรักษาสาธารณสมบัติของชุมชน การณรงค์ป้องกันยาเสพติดร่วมกับชุมชน สำรวจปัญหาและเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาสังคมของชุมชน เชิญวิทยากรมาบรรยายการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินชีวิต ใช้ท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเมืองและประชาธิปไตย โดยการจัดทำเอกสารและสิ่งพิมพ์เผยแพร่ความรู้เรื่องประชาธิปไตยให้ชุมชนรณรงค์การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในท้องถิ่น

ชวาลา เวชยันต์ (2544) ศึกษาวิธีการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมและทักษะการแก้ปัญหาในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การบูรณาการการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมสามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงเตรียมการ ช่วงทำกิจกรรมรับใช้สังคม และช่วงสรุป นำเสนอผลและประเมินผล โดยทุกช่วงจะมีการดำเนินการเรียนการสอนและการไตร่ตรองไปพร้อมกัน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนของความตระหนักในการรับใช้สังคมหลังจากเรียนครบตามกระบวนการสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งพฤติกรรมการรับใช้สังคมตลอดจนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาสังคมศึกษาและภาษาอังกฤษก็สูงขึ้นเช่นเดียวกัน

ประสพโชค โชคเหมาะ (2545) ศึกษาการสอนพลศึกษากับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของนักเรียนชายและหญิง ก่อนและหลังการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สิริมา กลิ่นกุหลาบ (2546) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรมความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยด้วยชุดการสอนแบบโยนิโสมนสิการกับชุดการสอนแบบกระบวนการกระจำงค่านิยม

พบว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนทั้งสองวิธีมีผลสัมฤทธิ์และความสามารถในการตัดสินใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ แต่หากเปรียบเทียบผลที่สูงขึ้นของทั้งสองวิธี ไม่แตกต่างกัน

ปวีณา จารุวัฒนชัย (2545) ศึกษาเครือข่ายเสมือนเพื่อช่วยการเรียนรู้การสอน เรื่องภูมิปัญญาไทย ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้ด้วยเครือข่ายเสมือนแตกต่างจากก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญ เช่นเดียวกับสุชาดา ยะหัตตะ ที่ศึกษาการพัฒนาเครือข่ายเสมือนช่วยการเรียนรู้การสอนเรื่องวิถีไทย ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังจากผ่านการเรียนรู้ด้วยเครือข่ายเสมือนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

นันทภรณ์ ชุมนวล (2010: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบือ พบว่า ผลของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปปฏิบัติ ประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง โดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปปฏิบัติ คือ ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้บริหาร และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร แต่ในกลุ่มบุคลากรที่นำนโยบายไปปฏิบัติเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปปฏิบัติ คือ ปัจจัยด้านคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สำเร็จ สามัตติยะ (2538: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลของการนำนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาไปปฏิบัติของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ปัจจัยด้านการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน ปัจจัยด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากส่วนกลางและท้องถิ่น และปัจจัยด้านมาตรการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม มีความสัมพันธ์กับผลของการนำนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาไปปฏิบัติ และพบว่า ปัญหาในการดำเนินงานโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การขาดแคลนครูผู้สอน อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ งบประมาณมีจำกัดและการเบิกจ่ายล่าช้า วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ โดยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อให้การนำนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาไปปฏิบัติประสบผลสำเร็จ คือ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการโดยจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เพียงพอ ได้แก่ ครูผู้สอน อาคารสถานที่ งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน จัดอบรมสัมมนา เพื่อให้ปฏิบัติงานโครงการ มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน และนิเทศติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอและให้ความสำคัญต่อการกระตุ้นเสริมแรง แก่ผู้ปฏิบัติงานโครงการดีเด่น

สิรินทร์พร วงศ์พิรกุล (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการติดตามและประเมินกระบวนการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา ในประเด็นการประยุกต์วิธีการประเมินแบบผสมผสาน พบว่า การประเมินกระบวนการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา ด้วยองค์ประกอบ คือ การจัดองค์กร การวางแผนงาน การประชาสัมพันธ์ การสำรวจนักเรียนสละสิทธิ์ การจัดซื้อหนังสือเรียน การดำเนินการเรื่องเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการติดตามและตรวจสอบ โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ องค์ประกอบทั้งแปดด้านมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านระดับการจัดการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัด และพบว่าปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน of สถานศึกษามีสาเหตุมาจากขาดการอธิบายรายละเอียดในการดำเนินงานต่อผู้ปฏิบัติในสถานศึกษา ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ สร้างความตระหนักกับผู้ปกครองและนักเรียนให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาความเป็นคนดี มีหลากหลายวิธี แต่ละวิธีนั้นสามารถช่วยยกระดับความรู้ ทักษะและเจตคติและความตั้งใจที่จะกระทำกิจกรรมตามหน้าที่ของความเป็นพลเมืองของเยาวชนได้ ขอเพียงแต่ครูต้องรู้และต้องเข้าใจการใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยหลีกเลี่ยงการสอนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งด้วยเวลายาวนาน

1.3 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1 (2545) ได้สังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ของสถานศึกษา และชุมชน ของสถานศึกษาในเขตการศึกษา 1 พบว่า ปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับชุมชนได้ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ในเรื่องการศึกษาของชุมชนร่วมกัน มีส่วนร่วมและความสนับสนุนจากภาคภาคีอื่น ๆ โครงสร้างของการจัดการศึกษาแบบแนวราบและชุมชนมีเงื่อนไขพื้นฐานเพื่อการพัฒนา

สุทธิวรรณ แสงภาศ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาโมเดลสาเหตุของคุณภาพนักเรียนโรงเรียนในฝัน พบว่า

1. โมเดลเชิงสาเหตุของคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในฝันโดยภาพรวมได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านองค์กร ทางอ้อม จากปัจจัยด้านการเรียนการสอน โดยส่งผ่านนักเรียน

2. โมเดลเชิงสาเหตุของคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในฝันโดยภาพรวม สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. โมเดลเชิงสาเหตุของคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในฝัน มีความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลระหว่างกลุ่มภูมิภาคต่างกันและตัวแปรความคาดหวังในการศึกษาต่อตัวแปรแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ตัวแปรพฤติกรรมของบิดามารดาในการส่งเสริมบุตรทางการเรียน และตัวแปรการคบเพื่อนเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อการส่งเสริมคุณภาพนักเรียนในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ

ศุภมาส การะเกตุ และคณะ (2545) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 1,005 คน พบว่า คณะกรรมการการศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง โดยคณะกรรมการการศึกษาศึกษาที่เป็นผู้แทนครูมีส่วนร่วมสูงที่สุด ส่วนคณะกรรมการการศึกษาศึกษาที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด และปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านคณะกรรมการ ได้แก่ การเป็นคนในชุมชน การมีเวลาว่าง การเป็นศิษย์เก่า และผลตอบแทน ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ การไม่รู้บทบาทหน้าที่ การไม่มีเวลาว่าง ไม่ได้เป็นคนในท้องถิ่นและสถานภาพไม่เอื้อ นอกจากนั้น ยังพบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคอีกประการหนึ่ง คือ โรงเรียนจัดประชุมบ่อย ผู้บริหารและคณะครูไม่ให้ความสำคัญกับชุมชน

จรัญ พูลพานิชอุปถัมภ์ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพความเป็นจริงและคาดหวังเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า

1. ครูโรงเรียนในฝันมีความคิดเห็นต่อสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ในด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านคุณลักษณะของโรงเรียนในฝันด้านการวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ด้านการเรียนรู้กันเป็นทีม และด้านการมีแบบแผนความคิดตามลำดับ

2. ครูโรงเรียนในฝันมีความคิดเห็นต่อความคาดหวังเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับสูง ในด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และด้านการมีแบบแผนความคิดตามลำดับ

3. ครูโรงเรียนในฝันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างสภาพความเป็นจริงกับสภาพความคาดหวังเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ศูนย์บริหารงานโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีเครื่องคอมพิวเตอร์เชื่อมต่อกับระบบเครือข่าย การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

โรงเรียนพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ให้พอเพียงต่อความต้องการของผู้เรียนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครู การเพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เครือข่ายอุปถัมภ์

2. การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนต้นแบบ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนแสวงหาความรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต รู้จักการทำงาน เป็นทีม ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการหารายได้ระหว่างเรียน การจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการค้นคว้า

3. คุณลักษณะการปฏิบัติของผู้เรียน อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนละเล่นสิ่งเสพติดและอบายมุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ ใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนเพื่อสืบค้นข้อมูล ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและการค้นคว้าผลงานที่เกิดจากการใช้ ICT

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาบุตรหลาน กวดขันดูแลเอาใจใส่การเรียนของบุตรหลาน การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ แก่สถานศึกษา ส่งเสริมให้บุตรหลานรู้จักใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทักษะการประกอบอาชีพ

5. ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีระดับคุณภาพมาตรฐานที่สูงขึ้น การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง ศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี การเชื่อมโยงโดยใช้อินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต พัฒนาสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ มีทักษะการสร้างอาชีพ มีรายได้ระหว่างเรียน นักเรียนรักการอ่าน และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

6. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนละเล่นสิ่งเสพติดและอบายมุข นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีทักษะการใช้ภาษาไทยสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นักเรียนมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในการสื่อสาร กล้าคิด กล้าตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

7. สภาพปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนต้นแบบส่วนใหญ่ ต้องการได้รับการจัดสรรงบประมาณ อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการและห้องคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม สื่อเทคโนโลยีเพื่อจัด การเรียนรู้ไม่เพียงพอ ขาดอัตรากำลังครู การพัฒนาครูไม่ต่อเนื่องและเท่าเทียมกันทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนบางส่วนไม่เพียงพอ ชุมชนให้การสนับสนุนร่วมมือ อยู่ในระดับน้อยและไม่ต่อเนื่อง

นิวัตร นาคะเวช (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ความสำเร็จของโรงเรียนต้นแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์เชื่อมต่อระบบเครือข่าย การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ให้พอเพียงต่อความต้องการของผู้เรียน

2. สภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียนต้นแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ความสำเร็จของโรงเรียนต้นแบบ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมผู้เรียนแสวงหาความรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตและการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักทำงานเป็นทีม

3. คุณลักษณะและการปฏิบัติของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี จุดเด่นของนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนละเว้นสิ่งเสพติดและอบายมุข นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นักเรียนดูแลรักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ และนักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนเพื่อสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี จุดเด่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการส่งเสริมดูแลการแก้ปัญหาบุตรหลาน กวดขัน ดูแลเอาใจใส่การเรียนของบุตรหลานและแนะนำเกี่ยวกับการเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ

5. ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีระดับคุณภาพมาตรฐานที่สูงขึ้น การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง การเพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีการเชื่อมโยงข้อมูลโดยใช้อินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ความพึงพอใจของผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนละเว้นสิ่งเสพติดและอบายมุข นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะการใช้ภาษาไทย และมีความรู้ความสามารถที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้

6. สภาพปัญหาอุปสรรคของโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนส่วนใหญ่ต้องการได้รับการจัดสรรงบประมาณ อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ และคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม สื่อเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ ขาดอัตรากำลังครู การพัฒนาครูไม่ต่อเนื่องและเท่าเทียมกันทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนบางส่วนไม่เพียงพอ ชุมชนให้การสนับสนุนร่วมมือ อยู่ในระดับน้อยและไม่ต่อเนื่อง

นภาพรณ์ หะวานนท์ และคณะ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยและประเมินโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาโรงเรียนในฝันรวม 16 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ในทุก

ภาคของประเทศไทยชี้ให้เห็นว่า เส้นทางการเข้าสู่โรงเรียนในฝันต้องใช้งบประมาณ ที่รัฐจัดหาให้สูงกว่าสี่ถึงห้าเท่า โรงเรียนที่สามารถระดมทุนมาสนับสนุนโรงเรียนได้มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จสูง และก้าวไปสู่มาตรฐานของการเป็นโรงเรียนในฝัน ส่วนโรงเรียนที่มีข้อจำกัดในการระดมทุน ต้องประสบอุปสรรค รวมทั้งเป็นหนี้สิน ความสามารถของผู้บริหาร ความร่วมมือของผู้ปกครอง ศิษย์เก่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและองค์กรต่างๆ ในชุมชนมีส่วนร่วมสำคัญที่จะช่วยให้การก้าวไปสู่การเป็นโรงเรียนในฝันประสบความสำเร็จ การศึกษานี้เสนอว่า ควรต้องมีการทบทวน นโยบาย เป้าหมาย และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนในฝันให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

ปิยา ซอผล (2549: ก-ค) ได้รายงานสภาพการดำเนินโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน

1.1 ด้านการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการ ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน บริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาล กระจายอำนาจและการมอบการตัดสินใจในระดับผู้ปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ และมีกระบวนการนิเทศภายใน ภายใต้กำกับติดตามของผู้บริหารโรงเรียน โดยมีพี่เลี้ยง คือ ศักขานีเทศก์นิเทศติดตาม ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในทุกภาคส่วนและประสบความสำเร็จได้รับการรับรองเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันทั้ง 3 โรงเรียน

1.2 ด้านการพัฒนาคณาภรณ์นักเรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของหลักสูตรสถานศึกษา เช่น หลักสูตรสามภาษาของโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต หลักสูตรการงานอาชีพและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนเมืองถลาง และโรงเรียนกะทู้วิทยา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ ภาคภูมิใจและรักโรงเรียน เป็นที่ชื่นชมของผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มาเยี่ยมเยียน

1.3 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องตามแนวทางของการดำเนินงานโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ทำให้ครูปรับเปลี่ยนการสอนและพัฒนาการเรียนการสอนของครูไปสู่ความเป็นครูโรงเรียนในฝัน

1.4 ด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมีอุปกรณ์พื้นฐาน เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย และโปรแกรมต่างๆ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโรงเรียน ในด้านการเรียนการสอนนักเรียนได้เปิดโลกการเรียนรู้ ผ่านสื่อและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้อย่างกว้างขวางและสะดวกรวดเร็ว ได้รับข่าวสารทันโลกทันเหตุการณ์

1.5 ด้านการพัฒนาระบบภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์และทรัพยากรทางการศึกษา ได้มีการระดมทรัพยากรทั้งทางด้านวิชาการ ด้านทุนทรัพย์ ทำให้โรงเรียนมีความพร้อมทางด้านอาคารสถานที่

วัสดุอุปกรณ์ทางการสื่อสาร ระบบสาธารณูปโภค บรรยากาศ ภูมิทัศน์ สิ่งแวดล้อมที่สวยงามเป็นระเบียบ สะอาด เพื่อต่อการเรียนรู้

2. ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

2.1 ด้านนักเรียน นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก ภูมิใจในความเป็นไทยเข้าร่วมกิจกรรมด้านอนุรักษ์ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้น

2.2 ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน บริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ยึดหลักธรรมาภิบาล มีโครงสร้างการบริหารงานที่มีผู้รับผิดชอบงานในทุกระดับ ใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม ปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร ส่งผลให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสูงขึ้นเป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง

2.3 ด้านการเรียนรู้และพัฒนาครู ผู้บริหาร ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น ทำให้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบมีคุณภาพตามตัวบ่งชี้ของวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น เสียสละเพื่อความสำเร็จของงาน โรงเรียนได้เพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารในการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

2.4 ด้านงบประมาณและทรัพยากร โรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต สามารถดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จได้ เพราะมีภาคีเครือข่าย มีผู้อุปถัมภ์ด้านงบประมาณและทรัพยากร มีคณะกรรมการสถานศึกษาและเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้มแข็ง มีพี่เลี้ยงเข้ามาร่วมพัฒนาโรงเรียนตามกลยุทธ์ของแผนหลักเป็นที่ประจักษ์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

สุนิรัตน์ เงินพจน์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การประเมินการบริหารโรงเรียนในฝัน จังหวัดนครปฐม โดยรูปแบบการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารโรงเรียนในฝัน จังหวัดนครปฐมโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกด้านทั้งด้านนักเรียน ด้านกระบวนการจัดการภายในโรงเรียน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ด้านงบประมาณและทรัพยากร

2. แนวทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เสนอแนะว่า ควรพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการระบบภาคีเครือข่ายควรมีการประจักษ์ร่วมกัน เพื่อหาแนวทางพัฒนาโรงเรียนและมีการประเมินผลการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารโรงเรียนในฝัน จังหวัดนครปฐม พบว่า นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา วิเคราะห์ไม่เป็น ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ขาดความกล้า

ในการแสดงออก ขาดคุณธรรม จริยธรรม กระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนยังไม่ชัดเจน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ครอบคลุมทุกกลุ่ม หลักสูตรไม่แสดงเอกลักษณ์โดดเด่นของโรงเรียน และไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การจัดการเรียนรู้ไม่บูรณาการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูมีภาระงานมาก ขาดครูที่มีความรู้ด้าน ICT กรรมการสถานศึกษาบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา คอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ อัตราส่วนครูต่อนักเรียนไม่เหมาะสม งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีน้อย ค่าเช่า และมีข้อจำกัด ในการใช้ ระบบภาคีเครือข่ายยังขาดการประสานงานที่ดี

ผาสุข สุตเตมีย์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนตามโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า

1. งานหลักสูตร ส่วนใหญ่มีนโยบายเน้นการบูรณาการนำยุทธศาสตร์ของโรงเรียนในฝัน สอดแทรกในหลักสูตร เน้นส่งเสริมเทคโนโลยีโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ เน้นการมีงานทำของนักเรียน
2. การบริหารงานวิชาการ ส่วนใหญ่มีนโยบายเน้นบูรณาการเป็นหลักนโยบายในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนโดยเน้นเทคโนโลยี โดยใช้วิธีการประชุมสร้างความตระหนักและส่งครูอบรมสัมมนา รวมถึงการศึกษาดูงาน
3. การสร้างระบบความร่วมมือหน่วยงานอื่น ส่วนใหญ่มีนโยบายเน้นการให้บริการแก่หน่วยงานอื่น เน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายสนับสนุนและผู้อุปถัมภ์ และเน้นการประสานความร่วมมือ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น
4. การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีนโยบายเน้นให้ทุกกลุ่มสาระใช้สื่อเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และ e-Learning โดยใช้วิธีการจัดเจ้าหน้าที่ให้บริการเครื่องมือในการผลิตสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

แสงระพี ล้วนประจักษ์แจ้ง (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำผู้บริหารโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ที่ควรมี ในด้านต่อไปนี้

1. บุคลิกภาพ ด้านร่างกายมีท่าทีสง่างาม เผย ด้านจิตใจและอารมณ์ที่กระตือรือร้นในการทำงาน
2. ความรู้ ด้านการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับรายละเอียดของกฎระเบียบข้อบังคับ ด้านความรู้ทั่วไปที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
3. ความสามารถในการปฏิบัติงาน ควรมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานสูง
4. คุณธรรมและจริยธรรม ควรสนับสนุนและส่งเสริมความก้าวหน้าแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

โกศล เดชเดี่ยว และคณะ (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สามของผู้สอนกรณีศึกษา จังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ในด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในการปฏิบัติมาก

วัชรระ สกุล ณ มรรคา (2541: 98) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพปัจจุบันในการปฏิบัติงานการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับ การวางแผน การดำเนินงานตามแผนและการประเมินผลของงานทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นงานความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับสภาพปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงานตามแผนของงานทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหางานวิชาการเป็นปัญหาระดับแรก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

แนส เซาท์เวิร์ธ และเยียวแมนส์ (Nais, J., Southworth, G; & Yeomans. 1989) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยครูใหญ่ ครู ผู้ช่วยครู และอื่น ๆ ด้วยวิธีการสังเกตและสัมภาษณ์ พบว่า ความสัมพันธ์ที่ครูแสดงออกต่อครูด้วยกัน มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและครูก็ต้องตระหนักว่าท่าทีที่ครูมีต่อกันนั้น ต้องคงเส้นคงวาเพื่อให้นักเรียนเกิดความประทับใจ

ลิตเติล (Little. 2002) ได้ศึกษาพบว่า โรงเรียนที่มีวัฒนธรรมแห่งความร่วมมือกันสองทศวรรษที่ผ่านมา ยืนยันถึงผลดีที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือกันโรงเรียนในลักษณะของชุมชน นักวิชาชีพบว่า จะส่งเสริมให้ครูมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็ง มีความสามารถร่วมมือกันเพื่อการเปลี่ยนแปลงและที่สำคัญ พบว่า มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครู เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้เกิดวัฒนธรรมและบรรยากาศที่ดีทางสังคมของโรงเรียน ยิ่งไปกว่านั้น นักเรียนสามารถเรียนรู้ทักษะทางสังคมได้จากการสังเกตพฤติกรรมที่เป็นมิตรของครูที่แสดงออกต่อกัน เป็นตัวแบบในการสร้างมิตรภาพของตนเองกับนักเรียน พ่อแม่ก็จะรู้สึกสบายใจและรับรู้ถึงบรรยากาศที่อบอุ่นในโรงเรียนของลูก ทำให้อยากที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน

โรบินสัน (Robinson: 1990) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู พบว่า การใช้วิธีสอนที่เหมาะสมเป็นตัวแปรสำคัญในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และวิธีการสอนจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่แตกต่างจากสื่อการสอน ทั้งนี้เป็นเพราะ

เทคนิควิธีสอน เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน โดยสื่อการสอนเป็นเครื่องสนับสนุนให้วิธีสอนต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ฉะนั้นการเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน และใช้สื่อประกอบอย่างเหมาะสมจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นตามไปด้วย

ฮุสตัน และโฮเวิร์ด (Houston; & Howard: 1976) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของครู พบว่า ผู้ที่จะได้ชื่อว่าเป็นครูที่มีสมรรถภาพจะต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. สามารถรู้ความต้องการในอารมณ์ สังคม ร่างกายและสติปัญญาของผู้เรียน
2. สามารถกำหนดจุดประสงค์ในการสอนตรงตามความต้องการของผู้เรียน
3. ใช้วิธีการสอนอย่างเหมาะสมกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
4. ใช้วิธีการประเมินผลผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
5. รู้จักผสมผสานให้เข้ากันได้กับวัฒนธรรมของผู้เรียน
6. สามารถใช้คู่มือการสอนให้เข้ากันได้กับวัฒนธรรมของผู้เรียน
7. ใช้แหล่งวิทยาการอย่างเหมาะสม สามารถใช้และสร้างอุปกรณ์การสอนตรงตามจุดประสงค์ของการสอน
8. นำผลการสอนที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงการสอนใหม่
9. มีความสนใจในด้านวิชาการอย่างเพียงพอ

ไบธแมน เดล (Baughman Dale: 1972) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการที่แท้จริงของนักเรียน คืออะไร พบว่า นักเรียนต้องการทำในสิ่งที่ตนปรารถนา โดยเชื่อว่าคุณภาพชีวิตจะดีถ้ามีโอกาสเลือกสิ่งต่าง ๆ อย่างเสรี การจะทำกิจกรรมใด ๆ หรือมีพฤติกรรมใด ๆ ก็เพราะตัวของเขาเองต้องการ และต้องการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต การศึกษาควรเป็นสิ่งที่จะทำให้เขาค้นพบว่าตัวเขาเองเป็นใคร และมีความต้องการอะไร ในด้านตัวครู ต้องการที่จะได้ครูที่มีความรู้ ความสามารถ เข้าใจในตัวนักเรียน มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง ยอมรับ และเข้าใจนักเรียนตามสภาพที่นักเรียนเป็น นอกจากนั้น ยังต้องการความรื่นรมย์ในชีวิต ความสนุกสนาน ต้องการเพื่อน สิทธิในฐานะพลเมือง ความสมหวังและได้ประสบการณ์ที่มีคุณค่า

จากการทบทวนทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปตัวแปรในการศึกษาตามกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร จากการศึกษาของ เอ็ดเวิร์ด (Edwards III. 1980) พบว่า โครงสร้างระบบราชการได้แก่ ระเบียบข้อบังคับ มาตรฐานหรือแบบแผนการปฏิบัติงาน การแบ่งส่วนงานขององค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานในองค์กรและการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เหล่านี้ล้วนมีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติ แวน มิเตอร์ และแวนฮอร์น (Van Meter; & Van Horn.1975) กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไป

ปฏิบัติปัจจัยหนึ่ง คือ ลักษณะของหน่วยงานการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งหมายถึงโครงสร้างของหน่วยงาน แบบแผนความสัมพันธ์ที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน โดยมีลักษณะคือระดับการควบคุมตามสายการบังคับบัญชา ต่อการตัดสินใจของหน่วยย่อยๆ ภายในองค์การ รวมทั้งกระบวนการ การนำนโยบายไปปฏิบัติภายในองค์การ

2. ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร จากการศึกษาของ เอ็ดเวิร์ด (Edwards III. 1980) ได้เสนอแนวความคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า การสื่อความหมาย (Communication) การสื่อความหมายเน้นหนักที่การสื่อข้อความหรือความหมายของนโยบายไปสู่ผู้ที่ตัดสินใจในนโยบาย ทั้งนี้เพื่อให้นโยบายที่จะนำไปปฏิบัติมีความถูกต้อง การสั่งการจะต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน สอดคล้องกัน ข่าวสารที่ผู้ปฏิบัตินโยบายได้รับจะต้องเป็นข่าวสารที่มีเนื้อหาตรงตามกับผู้สั่งการส่งลงไป สอดคล้องกับการศึกษาของ แวนมิเตอร์ และแวนฮอร์น (Van Meter; & Van Horn.1975) ได้เสนอว่า การติดต่อสื่อสารระหว่างองค์การและกิจกรรมผลักดัน (Interorganizational Communication and Enforcement Activities) การนำนโยบายไปปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัตินโยบายที่รับผิดชอบจะต้องเข้าใจมาตรฐานและวัตถุประสงค์โครงการนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ สิ่งที่สำคัญคือจะต้องมีมาตรฐานและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีความแม่นยำเที่ยงตรงของการติดต่อสื่อสารและความสอดคล้องต่อผู้ปฏิบัตินโยบาย หากมาตรฐานและวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ปฏิบัติไม่ทราบว่าจะทำอะไร

3. ปัจจัยด้านทรัพยากร จากการศึกษาของ เอ็ดเวิร์ด (Edwards III. 1980) ได้เสนอตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 4 ปัจจัยด้านทรัพยากรว่า ทรัพยากรมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยทางอ้อม ทรัพยากรมีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสารในหลายรูปแบบ ทรัพยากรเป็นปัจจัยที่สำคัญหรือวิกฤติในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากรที่สำคัญประกอบด้วย ความพอเพียงของเจ้าหน้าที่ทักษะที่เหมาะสมในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จและข้อมูลข่าวสาร อำนาจหน้าที่ และความสะดวกสบายในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นในการแปลข้อเสนอให้เป็นหน้าที่ในการบริการสาธารณะ สอดคล้องกับการศึกษาของ แวนมิเตอร์ และแวนฮอร์น (Van Meter; & Van Horn.1975) ได้เสนอตัวแบบกระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากรว่า ทรัพยากรอาจจะประกอบด้วยงบประมาณ แรงจูงใจในโครงการซึ่งจะช่วยสนับสนุนทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล งบประมาณ ผู้ปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ รวมทั้งสารสนเทศที่นำมาใช้ในกระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทรัพยากรดังกล่าวต้องมีปริมาณเพียงพอและมีคุณภาพตามที่ต้องการ

4. ปัจจัยด้านทัศนคติผู้ปฏิบัติ จากการศึกษาของ เอ็ด (Edwards III. 1980) ได้เสนอแนวความคิดในการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า ผู้ปฏิบัติจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อนโยบายที่กำหนดขึ้นและยอมรับนโยบายนั้นจะเป็นปัจจัยที่จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

เช่น ถ้าผู้ปฏิบัติไม่เต็มใจหรือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อนโยบายนั้น ผู้ปฏิบัติอาจจะเลยไม่ให้ความสนใจหรือไม่ทุ่มเวลาไปปฏิบัติงานจะทำให้นโยบายที่นำไปปฏิบัติมีปัญหาได้ ตัวแบบกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของแวน มิเตอร์ และแวน ฮอร์น เป็นการอธิบายลักษณะความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของตัวแปรกำหนดที่แสดงอิทธิพลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผลการปฏิบัติตามนโยบาย

จากงานวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สรุปได้ว่า โรงเรียนในฝันที่ทุกคนปรารถนา ควรเป็นโรงเรียนที่มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ และที่สำคัญการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดได้ต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบนพื้นฐานทุกคน มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนโดยใช้กระบวนการบริหารที่หลากหลาย ในลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาโรงเรียนเพื่อก้าวสู่การเป็นโรงเรียนในฝันอย่าง สมบูรณ์แบบ มีกรอบที่ต้องพัฒนา 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาการบริหารและการจัดการ 2) การพัฒนาคุณภาพนักเรียนและกระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและ 5) การพัฒนาระบบภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์และทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีขั้นตอนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ 8 ขั้นตอน ซึ่งเริ่มจาก 1) ขั้นเตรียมการและสร้างความเข้าใจ 2) ตรวจสอบสถานภาพโรงเรียน 3) สำรวจความต้องการของชุมชน 4) กำหนดเป้าประสงค์ของการพัฒนา 5) กำหนดแผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพ 6) ดำเนินการเพื่อยกระดับสู่ความเป็นโรงเรียนในฝัน 7) ประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 8) สร้างความยั่งยืน การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนในฝันจะต้องเป็นโรงเรียนของชุมชน เป็นที่ยอมรับศรัทธาของ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเอกชนที่พร้อมเข้าร่วมสนับสนุนและพัฒนาโรงเรียนในฝันอย่างแท้จริง โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน จะเป็นมาตรฐานสำคัญของการให้โอกาสแก่ลูกหลานคนไทยทุกคน ไม่ว่าเกิดมาในส่วนไหนของประเทศ จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงทัดเทียมกัน เป็นการลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาระหว่างเมืองกับชนบท ระหว่างอำเภอใหญ่กับอำเภอเล็ก อีกทั้งโครงการนี้ช่วยลดปริมาณการเดินทางมาเรียนในตัวจังหวัดของนักเรียนจากอำเภอต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้เพิ่มขึ้น และเป็นการลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง คุณภาพการศึกษาจะเริ่มจากการกระจายตัวไปทั่วถิ่นไทย แทนที่จะกระจุกตัวเฉพาะในเขตเมืองเท่านั้น ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ ได้นำกรอบการพัฒนาและขั้นตอนการพัฒนา เพื่อก้าวสู่การเป็นโรงเรียนในฝันดังกล่าวข้างต้น เป็นขอบเขตและแนวทางในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร นี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการศึกษาค้นคว้า และเสนอรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1 จำนวน 45 โรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวน สพท.	จำนวนโรงเรียนใน สพท.				รวม
		เขต 1	เขต 2	เขต 3	เขต 4	
กรุงเทพมหานคร	3	14	17	14	-	45

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหาร คือ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ จำนวน 45 คน และครูผู้สอนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2554 จำนวน 350 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ตามขั้นตอน ดังนี้

ตาราง 2 แสดงประชากรโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.มหานคร

ประเภท	จำนวนโรงเรียน	ประชากร		รวม
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ประถมศึกษา	20	20	537	557
มัธยมศึกษา	25	25	2278	2303
รวม	45	45	2815	2860

ขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากมีจำนวนประชากรน้อย ผู้วิจัยจึงเลือกมาทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารจำนวน 45 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน ใช้วิธีการคำนวณตามหลัก การของ Yamane โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อนในการเลือกกลุ่ม ร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 350 คน

ตาราง 3 แสดงข้อมูลโรงเรียนและจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามการทำวิจัยโรงเรียนในฝัน รุ่น 1 และรุ่น 2

ที่	โรงเรียนในฝัน	จำนวน					
		ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ประเภท	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	รวม
1	กุนนทีรุทธารามวิทยาคม	มัธยมศึกษา	1	88	1	11	12
2	วัดโบสถ์	ประถมศึกษา	1	38	1	5	6
3	สายน้ำทิพย์	ประถมศึกษา	1	37	1	5	6
4	ทุ่งมหาเมฆ	ประถมศึกษา	1	43	1	5	6
5	ประมณนตรี	ประถมศึกษา	1	35	1	4	5
6	วชิรธรรมสาธิต	มัธยมศึกษา	1	98	1	12	13
7	พุทธจักรวิทยา	มัธยมศึกษา	1	54	1	7	8
8	มหาวิรานุวัตร	ประถมศึกษา	1	18	1	2	3
9	มักกะสันพิทยา	มัธยมศึกษา	1	44	1	5	6
10	วัดชนะสงคราม	ประถมศึกษา	1	17	1	2	3
11	วัดเวตวันธรรมมาวาส	ประถมศึกษา	1	60	1	7	8

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	โรงเรียนในฝัน	จำนวน					
		ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ประเภท	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	รวม
12	วัดโสมนัส	ประถมศึกษา	1	21	1	3	4
13	สิริรัตนาร	มัธยมศึกษา	1	86	1	11	12
14	อนุบาลพิบูลเวศน์	ประถมศึกษา	1	50	1	6	7
15	จันทร์หุ่นบำเพ็ญ	มัธยมศึกษา	1	84	1	10	11
16	ดอนเมืองจตุรจินดา	มัธยมศึกษา	1	140	1	17	18
17	ไทยรัฐวิทยา 75	ประถมศึกษา	1	22	1	3	4
18	บดินทรเดชา (สิงห์เสนี) 4	มัธยมศึกษา	1	39	1	5	6
19	บางกะปิสุขุมพันธุ์อุปถัมภ์	มัธยมศึกษา	1	69	1	9	10
20	พระยาประเสริฐสุนทราศรัย	ประถมศึกษา	1	69	1	9	10
21	บางบัว	ประถมศึกษา	1	90	1	11	12
22	บ้านหนองบอน	ประถมศึกษา	1	50	1	6	7
23	รัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	มัธยมศึกษา	1	101	1	13	14
24	รัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง	มัธยมศึกษา	1	91	1	11	12
25	ราชวินิตบางเขน	มัธยมศึกษา	1	114	1	14	15
26	วัดมหาบุศย์	ประถมศึกษา	1	40	1	5	6
27	มัธยมวัดบึงทองหลาง	มัธยมศึกษา	1	80	1	10	11
28	ศรีพฤฒา	มัธยมศึกษา	1	109	1	14	15
29	สตรีศรีสุราษฎร์บวรบำเพ็ญ	มัธยมศึกษา	1	89	1	11	12
30	ลาดปลาเค้าพิทยาคม	มัธยมศึกษา	1	106	1	13	14
31	นวมินทราชูทิศ เบญจมราชาลัย	มัธยมศึกษา	1	125	1	16	17
32	โกลิตสโมสร	ประถมศึกษา	1	32	1	4	5
33	แจรงร้อนวิทยา	มัธยมศึกษา	1	48	1	6	7
34	ที่ปึงกรวิทยพัฒน์(ทวีวัฒนา)	มัธยมศึกษา	1	57	1	7	8
35	นวลนรดิศวิทยาควม รัชมังคลาภิเษก	มัธยมศึกษา	1	47	1	6	7
36	มัธยมวัดหนองแขม	มัธยมศึกษา	1	129	1	16	17
37	ราชวินิตบางแคปานขำ	มัธยมศึกษา	1	78	1	10	11
38	วัดเจ้ามูล	ประถมศึกษา	1	16	1	2	3

ตาราง3 (ต่อ)

ที่	โรงเรียนในฝัน	จำนวน					
		ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ประเภท	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	รวม
39	วัดช้างเหล็ก	ประถมศึกษา	1	12	1	1	2
40	วัดนาคปรก	ประถมศึกษา	1	8	1	1	2
41	วัดประยูรวงศาวาส	ประถมศึกษา	1	34	1	4	5
42	วัดพุทธบูชา	มัธยมศึกษา	1	79	1	10	11
43	วิมุตยารามพิทยากร	มัธยมศึกษา	1	73	1	9	10
44	อนุบาลวัดนางนอง	ประถมศึกษา	1	54	1	7	8
45	ทวีธาภิเศก 2	มัธยมศึกษา	1	41	1	5	6
รวมทั้งสิ้น			45	2815	45	350	395

ที่มา: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2554). ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนในฝันทั่วประเทศ. (ออนไลน์)

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มประชากรโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูล โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนหน่วยประชากรทั้งหมด

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญ = 0.05

$$\begin{aligned} \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{2815}{1 + 2815 (0.05)^2} \\ (\text{ครูผู้สอน}) &= 350 \end{aligned}$$

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จะมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 350 คน

รายละเอียดของจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 4 สรุปประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	สถานภาพ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	ผู้บริหาร	45	45
2	ครู	2815	350
	รวม	2860	395

สรุปจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 350 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงใช้
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามทั้งฉบับไปหาค่าความเชื่อมั่น

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีรายละเอียด ดังนี้

1. **ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน** แบบสอบถามที่จะใช้เก็บข้อมูลเพื่อทำการศึกษาวิจัย ประกอบด้วยข้อความ 3 ส่วน คือ
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง
 - ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ
 - ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านผลในการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

การหาคุณภาพแบบสอบถาม

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha) (ศุภชัย ยาวะประภาฯ. 2544: 8-11)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{\left[\frac{1 - \sum s_i^2}{k - 1} \right] s_t^2}$$

โดยที่

α แทนที่ สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K แทนที่ จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 แทนที่ ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_t^2 แทนที่ ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย

มีหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับคุณภาพการจัดการศึกษาโดยกำหนดค่าคะแนนระดับคุณภาพ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scaling) 5 ระดับ คือ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546)

ระดับความสำคัญของปัจจัย

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

นำค่าคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และนำมาเทียบเกณฑ์คุณภาพดังนี้

4.51 - 5.00 คะแนน	หมายถึง ระดับเห็นด้วยมากที่สุด
3.51 - 4.50 คะแนน	หมายถึง ระดับเห็นด้วยมาก
2.51 - 3.50 คะแนน	หมายถึง ระดับเห็นด้วยปานกลาง
1.51 - 2.50 คะแนน	หมายถึง ระดับเห็นด้วยน้อย
1.00 - 1.50 คะแนน	หมายถึง ระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แก่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครด้วยตัวเอง
3. หลังจากนำส่งแบบสอบถามแล้ว 1 วัน ผู้วิจัยและทีมงานรับแบบสอบถามกลับด้วยตัวเอง
4. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำข้อมูลมาจัดระบบเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สำหรับอธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
2. สถิติอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อใช้ในการศึกษาหาความแตกต่างของตัวแปรและศึกษาอิทธิพลของตัวแปร เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้
 - 2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มที่มีตัวแปร 2 กลุ่มเป็นอิสระจากกันจะใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนในกลุ่มตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way analysis of variance) ถ้าพบว่ามีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD
 - 2.2 สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่อทดสอบสมมติฐานตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปส่งผลต่อตัวแปรตาม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วนตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนากลุ่มผู้บริหาร

ตอนที่ 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาความถี่และร้อยละในแต่ละข้อ แล้วนำเสนอในรูปของตาราง

ตอนที่ 1.2 แสดงข้อมูล ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละข้อแล้วนำเสนอในรูปของตาราง

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานกลุ่มผู้บริหาร

ตอนที่ 2.1 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test (กรณีที่มีตัวแปร 2 ตัว), One-Way ANOVA (กรณีที่มีตัวแปร 3 ตัว)

ตอนที่ 2.2 แสดงผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปที่มีผลต่อตัวแปรตาม

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนากลุ่มครูผู้สอน

ตอนที่ 3.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาความถี่และร้อยละในแต่ละข้อแล้วนำเสนอในรูปของตาราง

ตอนที่ 3.2 แสดงข้อมูล ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละข้อแล้วนำเสนอในรูปของตาราง

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานกลุ่มครูผู้สอน

ตอนที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test (กรณีที่มีตัวแปร 2 ตัว), One-Way ANOVA (กรณีที่มีตัวแปร 3 ตัว)

ตอนที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปซึ่งส่งผลกระทบต่อตัวแปรตาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาในกลุ่มผู้บริหาร

ตอนที่ 1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน ประเภทโรงเรียน

ตาราง 5 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้บริหาร

ตัวแปรอิสระ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 เพศชาย	30	66.7
1.2 เพศหญิง	15	33.3
รวม	45	100.0
2. อายุ		
2.1 20 – 30 ปี	0	0.00
2.2 31 – 40 ปี	0	0.00
2.3 41 - 50 ปี	2	4.4
2.4 51 ปีขึ้นไป	43	95.6
รวม	45	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3. วุฒิทางการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	0	0.00
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	45	100.0
รวม	45	100.0
4. ตำแหน่ง		
4.1 ผู้บริหาร	45	100.0
4.2 ครูผู้สอน	0	0.00
รวม	45	100.0
5. ประสบการณ์การทำงาน		
5.1 ต่ำกว่า 5 ปี	0	0.00
5.2 5 - 10 ปี	0	0.00
5.3 11 - 15 ปี	0	0.00
5.4 16 ปีขึ้นไป	45	100.0
รวม	45	100.0
6. รายได้ต่อเดือน		
6.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	0	0.00
6.2 10,001-20,000 บาท	0	0.00
6.3 20,001- 30,000 บาท	0	0.00
6.4 30,001 บาทขึ้นไป	45	100.0
รวม	45	100.0
7. โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนในฝัน		
7.1 รุ่นที่ 1	45	100.0
รวม	45	100.0
8. ประเภทของโรงเรียน		
8.1 ประถมศึกษา	20.00	44.44
8.2 มัธยมศึกษา	25.00	55.56
รวม	45.00	100.00

จากตาราง 5 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 45 คน พบว่า

1. เพศ พบว่า กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 30 คน (ร้อยละ 66.7) รองลงมา คือ เพศหญิง จำนวน 15 คน (ร้อยละ 33.3)
2. อายุ พบว่า กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 43 คน (ร้อยละ 95.6) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 4.4)
3. วุฒิการศึกษา พบว่ากลุ่มผู้บริหารทั้งหมดมีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 45 คน (ร้อยละ 100.0)
4. ตำแหน่ง พบว่า กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่มีตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 45 คน (ร้อยละ 100.0)
5. ประสบการณ์การทำงาน พบว่ากลุ่มผู้บริหารทั้งหมดมีประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 45 คน (ร้อยละ 100.00)
6. รายได้ต่อเดือน พบว่ากลุ่มผู้บริหารทั้งหมดมีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 45 คน (ร้อยละ 100.00)
7. โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนในฝันรุ่นที่ 1 จำนวน 45 คน (ร้อยละ 100.00)
8. ประเภทโรงเรียน ส่วนใหญ่พบว่า เป็นประเภท มัธยมศึกษา จำนวน 25 คน (ร้อยละ 55.56) รองลงมา คือ เป็นประเภท ประถมศึกษา จำนวน 20 คน (ร้อยละ 44.44)

ตอนที่ 1.2 แสดงข้อมูล ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละข้อแล้วนำเสนอในรูปของตาราง

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น		
	n = 45		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	4.03	0.72	เห็นด้วยมาก
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	3.91	0.87	เห็นด้วยมาก
3. ด้านทรัพยากร	3.86	0.58	เห็นด้วยมาก
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	3.85	0.78	เห็นด้วยมาก
5. ด้านผลลัพธ์	4.01	0.70	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ โดยภาพ รวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ ด้านโครงสร้างองค์กร รองลงมาคือด้านผลลัพธ์ และด้านการติดต่อสื่อสาร

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านโครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กร	ระดับความคิดเห็น		
	n = 45		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันมีความชัดเจน	3.98	1.01	เห็นด้วยมาก
2. โรงเรียนได้รับการสนับสนุน สื่อ วัสดุ/อุปกรณ์การเรียนของโครงการอย่างเต็มที่	4.44	0.69	เห็นด้วยมาก
3. การโยกย้ายผู้บริหารโรงเรียนมีผลทำให้การ ดำเนินงานโครงการโรงเรียนในฝันไม่ต่อเนื่อง	3.96	1.02	เห็นด้วยมาก

ตาราง 7 (ต่อ)

โครงสร้างองค์กร	ระดับความคิดเห็น		
	n = 45		
	Mean	S.D.	ระดับ
4. โรงเรียนมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	4.02	1.06	เห็นด้วยมาก
5. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูในโรงเรียนทำหน้าที่ชัดเจน	4.00	0.88	เห็นด้วยมาก
6. โรงเรียนมีการรายงานคุณภาพการจัดการศึกษาต่อชุมชนเป็นประจำ	3.76	0.88	เห็นด้วยมาก
7. มีการประสานงานหรือเกี่ยวกับวิธีการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจนเหมาะสม	4.02	1.01	เห็นด้วยมาก
รวม	4.03	0.72	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 7 พบว่า กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านโครงสร้างองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรกคือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุน สื่อ วัสดุ /อุปกรณ์การเรียนของโครงการอย่างเต็มที่ รองลงมา มีความคิดเห็นเท่ากัน คือ โรงเรียนมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และ มีการประสานงานหรือเกี่ยวกับวิธีการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจนเหมาะสม และผู้บริหารมอบหมายให้ครูในโรงเรียนทำหน้าที่ชัดเจน

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านการติดต่อสื่อสาร

ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระดับความคิดเห็น		
	n = 45		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. คำสั่งในการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติมีข้อผิดพลาดมาก	3.91	1.00	เห็นด้วยมาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระดับความคิดเห็น		
	n = 45		
	Mean	S.D.	ระดับ
2. การติดต่อระหว่างผู้บริหารและครูในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเน้นการสื่อสารแบบเป็นทางการมากเกินไป	3.98	1.01	เห็นด้วยมาก
3. โรงเรียนมีการผลิตสื่อเพื่อใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิด	3.89	0.93	เห็นด้วยมาก
4. โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลในโครงการที่ดี	3.96	1.02	เห็นด้วยมาก
5. โรงเรียนมีการพัฒนาระบบศูนย์การเรียนรู้ทางไกลแบบสื่อสารสองทางที่ทันสมัย	3.93	0.96	เห็นด้วยมาก
6. โรงเรียนจัดประชุมปฏิบัติการครูเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกันในการพัฒนาโรงเรียนอยู่เป็นประจำ	3.76	1.03	เห็นด้วยมาก
7. ผู้บริหารและครูในโรงเรียนไม่มีความขัดแย้งกันในโครงการนี้	3.96	0.93	เห็นด้วยมาก
รวม	3.91	0.87	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อ พิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรกคือการติดต่อระหว่างผู้บริหารและครูในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันเน้นการสื่อสารแบบเป็นทางการมากเกินไป รองลงมา มีระดับความคิดเห็นเท่ากัน คือ โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลในโครงการที่ดี และ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนไม่มีความขัดแย้งกันในโครงการนี้ และ โรงเรียนมีการพัฒนาระบบศูนย์การเรียนรู้ทางไกลแบบสื่อสารสองทางที่ทันสมัย

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากร

ด้านทรัพยากร	ระดับความคิดเห็น		
	n = 45		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันอย่างดี	4.07	1.01	เห็นด้วยมาก
2. โรงเรียนใช้งบประมาณมีประสิทธิภาพเกิด คุณภาพ เป็นไปตามแผนพัฒนาโรงเรียน	3.58	0.94	เห็นด้วยมาก
3. ผู้บริหารและครูมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ	4.00	0.77	เห็นด้วยมาก
4. ครูในโรงเรียนสอนตรงตามวุฒิหรือตามความรู้ความสามารถ	3.89	0.93	เห็นด้วยมาก
5. คอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศที่ใช้ในโรงเรียนในฝันไม่ทันสมัยต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	3.69	0.73	เห็นด้วยมาก
6. ครูในโรงเรียนได้รับการอบรมการใช้ซอฟต์แวร์อยู่เป็นประจำ	3.67	0.85	เห็นด้วยมาก
7. โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.07	0.89	เห็นด้วยมาก
8. โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อประเภทดิจิทัลพร้อมจัดระบบศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์	4.09	0.85	เห็นด้วยมาก
9. การจัดสรรงบประมาณมายังโรงเรียนล่าช้า	3.80	1.06	เห็นด้วยมาก
10. ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.76	1.07	เห็นด้วยมาก
รวม	3.86	0.58	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อประเภทดิจิทัลพร้อมจัดระบบศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้บริหารและครูมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ

ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น		
	n = 45		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. ท่านเต็มใจนำแผนโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	3.84	0.88	เห็นด้วยมาก
2. ท่านมีความภูมิใจที่เป็นหนึ่งในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน	4.11	0.96	เห็นด้วยมาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน	3.82	0.96	เห็นด้วยมาก
4. ท่านมีความเชื่อมั่นต่อโรงเรียน	3.89	1.07	เห็นด้วยมาก
5. ท่านเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีประโยชน์	4.07	0.91	เห็นด้วยมาก
6. ครูมีโอกาสทำงานอย่างเต็มศักยภาพ	4.00	0.95	เห็นด้วยมาก
7. ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจการดำเนินงานของโรงเรียน	3.91	1.06	เห็นด้วยมาก
8. ท่านเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเป็นอย่างดี	3.73	1.23	เห็นด้วยมาก
9. ผู้บริหาร/ครูในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	3.29	1.27	เห็นด้วยปานกลาง
รวม	3.85	0.78	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ มีความภูมิใจที่เป็นหนึ่งในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน รองลงมา คือ เห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีประโยชน์ และ ครุมีโอกาทำงานอย่างเต็มศักยภาพ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านผลลัพธ์

ด้านผลลัพธ์	ระดับความคิดเห็น		
	n = 45		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. การสร้างโอกาสให้เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลได้รับการศึกษาในโรงเรียนในท้องถิ่นใกล้บ้านที่มีคุณภาพ	3.67	0.88	เห็นด้วยมาก
2. โรงเรียนมีหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน	4.16	0.77	เห็นด้วยมาก
3. โรงเรียนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน	4.02	0.97	เห็นด้วยมาก
4. โรงเรียนพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เติบโตเป็นคนดี	4.02	0.87	เห็นด้วยมาก
5. โรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.16	0.88	เห็นด้วยมาก
6. โรงเรียนมีบรรยากาศที่อบอุ่นเอื้อต่อการเรียน	4.09	0.73	เห็นด้วยมาก
7. โรงเรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับจากโรงเรียนอื่นโดยเป็นแหล่งศึกษาดูงาน	3.98	0.87	เห็นด้วยมาก
8. มีผลงานที่ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติทั้งผลงานในภาพรวมของโรงเรียนและของบุคลากร	4.11	0.91	เห็นด้วยมาก
9. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีความทัดเทียมกับโรงเรียนประจำจังหวัด	3.87	0.94	เห็นด้วยมาก
10. โรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	4.07	0.94	เห็นด้วยมาก
รวม	4.01	0.70	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านผลลัพธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่ได้มาตรฐาน และโรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ เท่ากัน รองลงมา คือ มีผลงานที่ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติทั้งผลงานในภาพรวมของโรงเรียน และของบุคลากร และ โรงเรียนมีบรรยากาศที่อบอุ่นเอื้อต่อการเรียน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานกลุ่มผู้บริหาร

ตอนที่ 2.1 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างคุณสมบัติส่วนบุคคลกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ตาราง 12 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มเพศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	เพศ	Mean	S.D.	t	Sig.
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	ชาย	3.97	0.70	0.22	0.64
	หญิง	4.13	0.77		
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ชาย	3.83	0.85	0.40	0.53
	หญิง	4.07	0.91		
3. ด้านทรัพยากร	ชาย	3.79	0.58	0.08	0.78
	หญิง	3.99	0.56		
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ชาย	3.84	0.83	0.59	0.45
	หญิง	3.87	0.70		
5. ด้านผลลัพธ์	ชาย	3.98	0.71	0.05	0.83
	หญิง	4.08	0.70		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 12 พบว่า กลุ่มเพศ มีความคิดเห็นแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 13 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มเพศ

ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	เพศ	Mean	S.D.	t	Sig.
ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ชาย	3.88	0.65	0.002	0.966
	หญิง	4.02	0.65		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 13 พบว่า กลุ่มเพศ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 14 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มอายุ

ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	0.58	0.58	1.13	0.29
	ภายในกลุ่ม	21.96	0.51		
	รวม	22.54			
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	1.74	1.74	2.36	0.13
	ภายในกลุ่ม	31.66	0.74		
	รวม	33.40			
3. ด้านทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	0.78	0.78	2.40	0.13
	ภายในกลุ่ม	13.93	0.32		
	รวม	14.71			

ตาราง 14 (ต่อ)

ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	0.14	0.14	0.23	0.63
	ภายในกลุ่ม	26.45	0.62		
	รวม	26.59			
5. ด้านผลลัพธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.06	0.06	0.11	0.74
	ภายในกลุ่ม	21.36	0.50		
	รวม	21.41			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 14 พบว่า กลุ่มอายุ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 15 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มอายุ

ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	0.27	0.27	0.637	0.429
	ภายในกลุ่ม	18.25	0.42		
	รวม	18.52			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 15 พบว่า กลุ่มอายุ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับผลจากการ นำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 16 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ประเภท	Mean	S.D.	t	Sig.
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	ประถม	3.98	0.81	2.90	0.10
	มัธยม	4.06	0.65		
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ประถม	3.91	0.93	0.95	0.34
	มัธยม	3.91	0.84		
3. ด้านทรัพยากร	ประถม	3.90	0.58	0.01	0.91
	มัธยม	3.83	0.59		
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ประถม	3.72	0.82	0.14	0.71
	มัธยม	3.96	0.74		
5. ด้านผลลัพธ์	ประถม	3.90	0.76	1.60	0.21
	มัธยม	4.11	0.64		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 พบว่า ประเภทโรงเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ประเภท	Mean	S.D.	t	Sig.
ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ประถม	3.87	0.72	1.495	0.228
	มัธยม	3.97	0.60		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 พบว่า กลุ่มประเภทโรงเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 2.2 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้ ตัวแปรอิสระ 4 ตัว ตัวแปรตาม 1 ตัว ดังนี้

X_1	แทน	โครงสร้างองค์กร
X_2	แทน	การติดต่อสื่อสาร
X_3	แทน	ทรัพยากร
X_4	แทน	ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน
Y	แทน	ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ตาราง 18 แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย	R^2	Adj. R^2	b	Std.E	Beta	t	Sig.
(ค่าคงที่)			0.976	0.257		3.805	0.000 [*]
ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน(X_4)	0.879	0.772	0.788	0.065	0.879	12.068	0.000 [*]
(ค่าคงที่)			0.389	0.319		1.220	0.229
ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน(X_4)	0.899	0.807	0.599	0.091	0.667	6.557	0.000 [*]
ด้านทรัพยากร(X_3)			0.341	0.123	0.283	2.779	0.008 [*]

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ(Y) มี 2 ปัจจัย คือ ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน (X_4) และด้านทรัพยากร (X_3) โดยสามารถอธิบายผลของการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติได้ร้อยละ 89.9 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลข้างต้นสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนได้ ดังนี้

$$Y = 0.389 + 0.599(X_4) + 0.341(X_3)$$

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มครูผู้สอน

ตอนที่ 3.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาความถี่และร้อยละในแต่ละข้อแล้วนำเสนอในรูปของตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

ตาราง 19 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มครูผู้สอน

ตัวแปรอิสระ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 เพศชาย	130	37.1
1.2 เพศหญิง	220	62.9
รวม	350	100.0
2. อายุ		
2.1 20 – 30 ปี	110	31.4
2.2 31 – 40 ปี	105	30.0
2.3 41 - 50 ปี	102	29.1
2.4 51 ปีขึ้นไป	33	9.4
รวม	350	100.0
3. วุฒิทางการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	215	61.4
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	135	38.6
รวม	350	100.0
4. ตำแหน่ง		
4.1 ผู้บริหาร	0	0.00
4.2 ครูผู้สอน	350	100.0
รวม	350	100.0

ตาราง 19 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. ประสบการณ์การทำงาน		
5.1 ต่ำกว่า 5 ปี	91	26.0
5.2 5 - 10 ปี	121	34.6
5.3 11 - 15 ปี	105	30.0
5.4 16 ปีขึ้นไป	33	9.4
รวม	350	100.0
6. รายได้ต่อเดือน		
6.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	114	32.6
6.2 10,001-20,000 บาท	108	30.9
6.3 20,001- 30,000 บาท	104	29.7
6.4 30,001 บาทขึ้นไป	24	6.9
รวม	350	100.0
7. โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนในฝัน		
7.1 รุ่นที่ 1	350	100.0
รวม	350	100.0
8. ประเภทของโรงเรียน		
8.1 ประถมศึกษา	92	26.3
8.2 มัธยมศึกษา	258	73.7
รวม	350	100.0

จากตาราง 19 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มครูผู้สอน
จำนวน 350 คน พบว่า

1. เพศ พบว่า กลุ่มครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 220 คน (ร้อยละ 62.9)
รองลงมา คือ เพศชาย จำนวน 130 คน (ร้อยละ 37.1)
2. อายุ พบว่า กลุ่มครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุ 20 – 30 ปี จำนวน 110 คน (ร้อยละ 31.4)
รองลงมา คือ กลุ่มที่มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 105 คน (ร้อยละ 30.0) อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 102 คน
(ร้อยละ 29.1) และกลุ่มที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีน้อยสุด จำนวน 33 คน (ร้อยละ 9.4)

3. วุฒิการศึกษา พบว่ากลุ่มครูผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 215 คน (ร้อยละ 61.4) และ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 135 คน (ร้อยละ 38.6)

4. ตำแหน่ง พบว่ากลุ่มครูผู้สอนทั้งหมด จำนวน 350 คน (ร้อยละ 100.0)

5. ประสบการณ์การทำงาน พบว่ากลุ่มครูผู้สอนส่วนใหญ่ทั้งหมดมีประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 121 คน (ร้อยละ 34.6) รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 105 คน (ร้อยละ 30.0) มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 91 คน (ร้อยละ 26.0) และมีประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน (ร้อยละ 9.4)

6. รายได้ต่อเดือน พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 114 คน (ร้อยละ 32.6) รองลงมา มีรายได้ 10,001-20,000 บาท จำนวน 108 คน (ร้อยละ 30.9) มีรายได้ 20,001- 30,000 บาท จำนวน 104 คน (ร้อยละ 29.7) และมีรายได้ 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 24 คน (ร้อยละ 6.9)

7. โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนในฝันรุ่นที่ 1 จำนวน 350 คน (ร้อยละ 100.00)

8. ประเภทโรงเรียน ส่วนใหญ่ พบว่า เป็นประเภทมัธยมศึกษา จำนวน 258 คน (ร้อยละ 73.7) รองลงมาคือ เป็นประเภทประถมศึกษา จำนวน 92 คน (ร้อยละ 26.3)

ตอนที่ 3.2 แสดงข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น		
	n = 350		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	3.98	0.68	เห็นด้วยมาก
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	3.84	0.84	เห็นด้วยมาก
3. ด้านทรัพยากร	3.80	0.58	เห็นด้วยมาก
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	3.86	0.81	เห็นด้วยมาก
5. ด้านผลลัพธ์	3.99	0.69	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 20 พบว่ากลุ่มครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ โดยภาพ รวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ ด้านผลลัพธ์ รองลงมาคือด้านโครงสร้างองค์กร และด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านโครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กร	ระดับความคิดเห็น		
	n = 350		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันมีความชัดเจน	3.91	0.98	เห็นด้วยมาก
2. โรงเรียนได้รับการสนับสนุน สื่อ วัสดุ/อุปกรณ์การเรียนของโครงการอย่างเต็มที่	4.44	0.71	เห็นด้วยมาก
3. การโยกย้าย ผู้บริหารโรงเรียนมีผลทำให้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนในฝันไม่ต่อเนื่อง	3.88	0.99	เห็นด้วยมาก
4. โรงเรียนมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	3.94	1.03	เห็นด้วยมาก
5. ผู้บริหารมอบหมายให้ครูในโรงเรียนทำหน้าที่ชัดเจน	4.01	0.86	เห็นด้วยมาก
6. โรงเรียนมีการรายงานคุณภาพการจัดการศึกษาต่อชุมชนเป็นประจำ	3.71	0.83	เห็นด้วยมาก
7. มีการประสานงานหรือเกี่ยวข้องกับวิธีการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจนเหมาะสม	3.99	0.98	เห็นด้วยมาก
รวม	3.98	0.68	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 21 พบว่า กลุ่มครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านโครงสร้างองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรกคือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุน สื่อ วัสดุ /อุปกรณ์การเรียนของโครงการอย่างเต็มที่ รองลงมา คือ

ผู้บริหารมอบหมายให้ครูในโรงเรียนทำหน้าที่ชัดเจน และ มีการประสานงานหารือเกี่ยวกับวิธีการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจนเหมาะสม

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านการติดต่อสื่อสาร

ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระดับความคิดเห็น		
	n = 350		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. คำสั่งในการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติมีข้อผิดพลาดมาก	3.85	0.97	เห็นด้วยมาก
2. การติดต่อระหว่างผู้บริหารและครูใน โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเน้นการสื่อสารแบบเป็นทางการมากเกินไป	3.91	0.98	เห็นด้วยมาก
3. โรงเรียนมีการผลิตสื่อเพื่อใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิด	3.74	0.93	เห็นด้วยมาก
4. โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูล ในโครงการที่ดี	3.88	0.99	เห็นด้วยมาก
5. โรงเรียนมีการพัฒนาระบบศูนย์การเรียนรู้ทางไกลแบบสื่อสารสองทางที่ทันสมัย	3.88	0.92	เห็นด้วยมาก
6. โรงเรียนจัดประชุมปฏิบัติการครูเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ ร่วมกันในการพัฒนาโรงเรียนอยู่เป็นประจำ	3.75	0.99	เห็นด้วยมาก
7. ผู้บริหารและครูในโรงเรียนไม่มีความขัดแย้งกันในโครงการนี้	3.91	0.87	เห็นด้วยมาก
รวม	3.84	0.84	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 22 พบว่า กลุ่มครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อ พิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ การติดต่อระหว่างผู้บริหารและครูใน โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน เน้นการสื่อสารแบบเป็นทางการมากเกินไป และผู้บริหารและครู ในโรงเรียนไม่มีความขัดแย้งกันในโครงการนี้เท่ากัน รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลในโครงการที่ดี และ โรงเรียนมีการพัฒนาระบบศูนย์การ

เรียนรู้ทางไกลแบบสื่อสารสองทางที่ทันสมัย เท่ากัน และ คำสั่งในการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติมีข้อผิดพลาดมาก

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากร

ด้านทรัพยากร	ระดับความคิดเห็น		
	n = 350		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับ นโยบายโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันอย่างดี	4.01	0.97	เห็นด้วยมาก
2. โรงเรียนใช้งบประมาณมีประสิทธิภาพเกิด คุณภาพเป็นไปตามแผนพัฒนาโรงเรียน	3.56	0.96	เห็นด้วยมาก
3. ผู้บริหารและครูมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ	4.07	0.78	เห็นด้วยมาก
4. ครูในโรงเรียนสอนตรงตามวุฒิหรือตามความรู้ความสามารถ	3.80	0.95	เห็นด้วยมาก
5. คอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศที่ใช้ในโรงเรียนในฝันไม่ทันสมัยต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	3.61	0.76	เห็นด้วยมาก
6. ครูในโรงเรียนได้รับการอบรมการใช้ซอฟต์แวร์อยู่เป็นประจำ	3.57	0.89	เห็นด้วยมาก
7. โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.01	0.89	เห็นด้วยมาก
8. โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อประเภทดิจิทัลพร้อมจัดระบบศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์	3.96	0.88	เห็นด้วยมาก
9. การจัดสรรงบประมาณมายังโรงเรียนล่าช้า	3.68	1.08	เห็นด้วยมาก
10. ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.71	1.07	เห็นด้วยมาก
รวม	3.80	0.58	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 23 พบว่า กลุ่มครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารและครูมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เชิงบูรณาการ รองลงมา คือ มีความรู้เกี่ยวกับนโยบายโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันอย่างดี และ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เท่ากัน และ โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อประเภทดิจิทัลพร้อมจัดระบบศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ

ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น		
	n = 350		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. ท่านเต็มใจนำแผนโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	3.91	0.87	เห็นด้วยมาก
2. ท่านมีความภูมิใจที่เป็นหนึ่งในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน	4.05	0.98	เห็นด้วยมาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน	3.82	1.04	เห็นด้วยมาก
4. ท่านมีความเชื่อมั่นต่อโรงเรียน	3.89	1.11	เห็นด้วยมาก
5. ท่านเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีประโยชน์	4.11	0.91	เห็นด้วยมาก
6. ครูมีโอกาสทำงานอย่างเต็มศักยภาพ	4.01	0.96	เห็นด้วยมาก
7. ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจการดำเนินงานของโรงเรียน	3.93	1.04	เห็นด้วยมาก
8. ท่านเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเป็นอย่างดี	3.72	1.20	เห็นด้วยมาก
9. ผู้บริหาร/ครูในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	3.29	1.29	เห็นด้วยปานกลาง
รวม	3.86	0.81	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 24 พบว่า กลุ่มครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ นำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ เห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีประโยชน์ รองลงมา คือ มีความภูมิใจที่เป็นหนึ่งในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน และครูมีโอกาทำงานอย่างเต็มศักยภาพ

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านผลลัพธ์

ด้านผลลัพธ์	ระดับความคิดเห็น		
	n = 350		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. การสร้างโอกาสให้เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลได้รับการศึกษาในโรงเรียนในท้องถิ่นใกล้บ้านที่มีคุณภาพ	4.17	0.73	เห็นด้วยมาก
2. โรงเรียนมีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน	4.05	0.94	เห็นด้วยมาก
3. โรงเรียนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน	3.98	0.88	เห็นด้วยมาก
4. โรงเรียนพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เติบโตเป็นคนดี	4.07	0.89	เห็นด้วยมาก
5. โรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.11	0.70	เห็นด้วยมาก
6. โรงเรียนมีบรรยากาศที่อบอุ่นเอื้อต่อการเรียน	3.97	0.87	เห็นด้วยมาก
7. โรงเรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับจากโรงเรียนอื่นโดยเป็นแหล่งศึกษาดูงาน	4.05	0.91	เห็นด้วยมาก
8. มีผลงานที่ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติทั้งผลงานในภาพรวมของโรงเรียนและของบุคลากร	3.85	0.97	เห็นด้วยมาก
9. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีความทัดเทียมกับโรงเรียนประจำจังหวัด	3.98	0.95	เห็นด้วยมาก
10. โรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	3.99	0.69	เห็นด้วยมาก
รวม	4.17	0.73	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 25 พบว่า กลุ่มครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้านผลลัพธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ การสร้างโอกาสให้เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลได้รับการ ศึกษาในโรงเรียนในท้องถิ่นใกล้บ้านที่มีคุณภาพ รองลงมา คือ โรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ และโรงเรียนพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เติบโตเป็นคนดี

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานกลุ่มครูผู้สอน

ตอนที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างคุณสมบัติส่วนบุคคลกับปัจจัย และผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ตาราง 26 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มเพศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	เพศ	Mean	S.D.	t	Sig.
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	ชาย	3.98	0.75	27.626	0.000*
	หญิง	3.98	0.64		
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ชาย	3.95	0.86	4.418	0.036*
	หญิง	3.78	0.82		
3. ด้านทรัพยากร	ชาย	3.89	0.59	5.857	0.016*
	หญิง	3.74	0.56		
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ชาย	3.96	1.00	58.406	0.000*
	หญิง	3.79	0.67		
5. ด้านผลลัพธ์	ชาย	3.96	0.83	74.199	0.000*
	หญิง	4.01	0.60		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 26 พบว่า กลุ่มเพศ มีความคิดเห็น แต่ละด้านแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 27 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มเพศ

ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	เพศ	Mean	S.D.	t	Sig.
ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ชาย	3.95	0.77	57.262	0.000*
	หญิง	3.86	0.55		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 27 พบว่า กลุ่มเพศ มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 28 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มอายุ

ปัจจัยที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	3.04	1.01	2.205	0.087
	ภายในกลุ่ม	158.80	0.46		
	รวม	161.83			
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	3.56	1.19	1.697	0.167
	ภายในกลุ่ม	241.97	0.70		
	รวม	245.53			
3. ด้านทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	1.41	0.47	1.417	0.238
	ภายในกลุ่ม	114.51	0.33		
	รวม	115.92			

ตาราง 28 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลการนำโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	4.13	1.38	2.126	0.097
	ภายในกลุ่ม	224.32	0.65		
	รวม	228.45			
5. ด้านผลลัพธ์	ระหว่างกลุ่ม	1.95	0.65	1.354	0.257
	ภายในกลุ่ม	166.28	0.48		
	รวม	168.23			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 28 พบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 29 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่องผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มอายุ

ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2.53	0.84	2.070	0.104
	ภายในกลุ่ม	141.12	0.41		
	รวม	143.65			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 29 พบว่า กลุ่มอายุ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับผลจากการ นำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 30 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มวุฒิ
การศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	0.03	0.03	0.059	0.808
	ภายในกลุ่ม	161.80	0.46		
	รวม	161.83			
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	0.00	0.00	0.000	0.995
	ภายในกลุ่ม	245.53	0.71		
	รวม	245.53			
3. ด้านทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	0.00	0.00	0.000	0.998
	ภายในกลุ่ม	115.92	0.33		
	รวม	115.92			
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	0.11	0.11	0.163	0.687
	ภายในกลุ่ม	228.34	0.66		
	รวม	228.45			
5. ด้านผลลัพธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.19	0.19	0.391	0.532
	ภายในกลุ่ม	168.05	0.48		
	รวม	168.23			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 30 พบว่า กลุ่มวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับ
ปัจจัยที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05

ตาราง 31 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามกลุ่มวุฒิ การศึกษา

ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	0.04	0.04	0.094	0.759
	ภายในกลุ่ม	143.61	0.41		
	รวม	143.65			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 31 พบว่า กลุ่มวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 32 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ปัจจัยที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	2.69	0.90	1.947	0.122
	ภายในกลุ่ม	159.14	0.46		
	รวม	161.83			
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	3.42	1.14	1.628	0.183
	ภายในกลุ่ม	242.12	0.70		
	รวม	245.53			
3. ด้านทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	1.05	0.35	1.056	0.368
	ภายในกลุ่ม	114.87	0.33		
	รวม	115.92			

ตาราง 32 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลการนำโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	3.98	1.33	2.046	0.107
	ภายในกลุ่ม	224.47	0.65		
	รวม	228.45			
5. ด้านผลลัพธ์	ระหว่างกลุ่ม	1.34	0.45	0.924	0.429
	ภายในกลุ่ม	166.90	0.48		
	รวม	168.23			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 32 พบว่า กลุ่มประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในทุก ๆ ด้านเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 33 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่องผลจากปัจจัยที่ส่งผลการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ปัจจัยที่ส่งผลการนำโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2.10	0.70	1.714	0.164
	ภายในกลุ่ม	141.55	0.41		
	รวม	143.65			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 33 พบว่า กลุ่มวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 34 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง
ปัจจัยที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามรายได้

ปัจจัยที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	1.44	0.48	1.038	0.376
	ภายในกลุ่ม	160.39	0.46		
	รวม	161.83			
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	1.77	0.59	0.839	0.473
	ภายในกลุ่ม	243.76	0.70		
	รวม	245.53			
3. ด้านทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	0.36	0.12	0.363	0.780
	ภายในกลุ่ม	115.55	0.33		
	รวม	115.92			
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2.82	0.94	1.441	0.231
	ภายในกลุ่ม	225.63	0.65		
	รวม	228.45			
5. ด้านผลลัพธ์	ระหว่างกลุ่ม	1.20	0.40	0.830	0.478
	ภายในกลุ่ม	167.03	0.48		
	รวม	168.23			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 34 พบว่า กลุ่มรายได้ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับปัจจัย
ที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05

ตาราง 35 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง
ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามรายได้

ปัจจัยที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	1.26	0.42	1.022	0.383
	ภายในกลุ่ม	142.39	0.41		
	รวม	143.65			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 35 พบว่า กลุ่มรายได้ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับ ผลจากการนำ
โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 36 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มในเรื่อง
ปัจจัยที่ส่งผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามประเภท
โรงเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ	ประเภท	Mean	S.D.	t	Sig.
1. ด้านโครงสร้างองค์กร	ประถม	3.96	0.69	0.009	0.923
	มัธยม	3.99	0.68		
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	ประถม	3.82	0.84	0.001	0.979
	มัธยม	3.85	0.84		
3. ด้านทรัพยากร	ประถม	3.79	0.58	0.005	0.945
	มัธยม	3.80	0.58		
4. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ	ประถม	3.84	0.81	0.094	0.759
	มัธยม	3.87	0.81		
5. ด้านผลลัพธ์	ประถม	3.98	0.69	0.017	0.895
	มัธยม	3.99	0.70		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 36 พบว่า ประเภทโรงเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

ตาราง 37 แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียน ในฝันไปปฏิบัติ	ประเภท	Mean	S.D.	t	Sig.
ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่ง โรงเรียน ในฝันไปปฏิบัติ	ประถม	3.88	0.63	0.238	0.626
	มัธยม	3.90	0.65		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 37 พบว่า ประเภทโรงเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผล ต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 38 แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนใน ฝันไปปฏิบัติ

ผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย	R ²	Adj.R ²	b	Std.E□	Beta	t	Sig.
(ค่าคงที่)			1.025	0.080		12.737	0.000 [*]
ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน(X ₄)	0.803	0.803	0.769	0.020	0.896	37.684	0.000 [*]
(ค่าคงที่)			0.599	0.105		5.705	0.000 [*]
ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน(X ₄)	0.821	0.820	0.648	0.028	0.755	22.965	0.000 [*]
ด้านทรัพยากร(X ₃)			0.235	0.040	0.195	5.942	0.000 [*]

จากตาราง 38 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไป ปฏิบัติ(Y) มี 2 ปัจจัย คือ ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน (X₄) และด้านทรัพยากร (X₃) โดยสามารถ อธิบายผลของการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติได้ร้อยละ 82.1 ที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05

ผลข้างต้นสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนได้ ดังนี้

$$Y = 0.599 + 0.648(X_4) + 0.235(X_3)$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดขึ้น คือ ผู้บริหารและ ครูผู้สอนในโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1-2 จาก 45 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.นคร ปีการศึกษา 2554 จำนวน 395 คน และได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ผ่านการใช้แบบสอบถามเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสรุปผลการศึกษา ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รวบรวมมา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) สำหรับหาระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับวัดการกระจายของข้อมูล ใช้การทดสอบค่าที (t-test), One-Way ANOVA ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ โครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference LSD) และทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise Method ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 45 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 95.6 มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 มีประสบการณ์ทำงาน ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 45 คน

คิดเป็นร้อยละ 100.0 เป็นผู้บริหารในโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1 จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 และสังกัดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56

2. กลุ่มครูผู้สอน

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 เป็นครูผู้สอนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1 จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 และสังกัดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 73.7

ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

ด้านโครงสร้างองค์กร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติด้านโครงสร้างองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุน สื่อ วัสดุ/อุปกรณ์การเรียนของโครงการอย่างเต็มที่ รองลงมา คือ โรงเรียนมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการประสานงานหรือเกี่ยวกับวิธีการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจนเหมาะสม และผู้บริหารมอบหมายให้ครูในโรงเรียนทำหน้าที่ชัดเจน

ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติด้านการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ การติดต่อระหว่างผู้บริหารและครูใน โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน เน้นการสื่อสารแบบเป็นทางการมากเกินไป รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลในโครงการที่ดี ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนไม่มีความขัดแย้งกันในโครงการนี้ และคำสั่งในการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติมีข้อผิดพลาดมาก

ด้านทรัพยากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติด้านทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อประเภทดิจิทัลพร้อมจัดระบบศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียน

ในฝันอย่างดี โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้บริหารและครูมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ

ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการมีความภูมิใจที่เป็นหนึ่งในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีประโยชน์ และครูผู้สอนมีโอกาสดำเนินงานอย่างเต็มศักยภาพ

ด้านผลลัพธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติด้านผลลัพธ์ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน โรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ รองลงมา คือ มีผลงานที่ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติทั้งผลงานในภาพรวมของโรงเรียนและของบุคลากร และโรงเรียนมีบรรยากาศที่อบอุ่นเอื้อต่อการเรียน

2. กลุ่มครูผู้สอน

ด้านโครงสร้างองค์กร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติด้านโครงสร้างองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุน สื่อ วัสดุ /อุปกรณ์การเรียนของโครงการอย่างเต็มที่ รองลงมา คือ ผู้บริหารมอบหมายให้ครูในโรงเรียนทำหน้าที่ชัดเจน และมีการประสานงานหารือเกี่ยวกับวิธีการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจนเหมาะสม

ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติด้านการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ การติดต่อระหว่างผู้บริหารและครูใน โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน เน้นการสื่อสารแบบเป็นทางการมากเกินไป ผู้บริหารและครูในโรงเรียนไม่มีความขัดแย้งกันในโครงการนี้ รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลในโครงการที่ดี โรงเรียนมีการพัฒนาระบบศูนย์การเรียนรู้ทางไกลแบบสื่อสารสองทางที่ทันสมัย และคำสั่งในการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติมีข้อผิดพลาดมาก

ด้านทรัพยากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติด้านทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารและครูมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ รองลงมา คือ ครูผู้สอนโรงเรียนในโครงการมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันอย่างดี โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และโรงเรียนมีการพัฒนาสื่อประเภทดิจิทัลพร้อมจัดระบบศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ ครูผู้สอนในโครงการเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีประโยชน์ รองลงมา คือ ครูผู้สอนมีความภูมิใจที่เป็นหนึ่งในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน และครูผู้สอนมีโอกาทำงานอย่างเต็มศักยภาพ

ด้านผลลัพธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติด้านผลลัพธ์ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ความคิดเห็นที่อยู่ใน 3 อันดับแรก คือ การสร้างโอกาสให้เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลได้รับการศึกษาในโรงเรียนในท้องถิ่นใกล้บ้านที่มีคุณภาพ รองลงมา คือ โรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ และโรงเรียนพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เติบโตเป็นคนดี

การวิเคราะห์สมมติฐาน

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

1. กลุ่มเพศ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. กลุ่มอายุ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. กลุ่มประเภทโรงเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.2 ผลจากการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

1. กลุ่มเพศ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับผลจากการนำ โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. กลุ่มอายุ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับผลจากการนำ โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. กลุ่มประเภทโรงเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับผลจากการนำ โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2 กลุ่มครูผู้สอน

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ตาราง 39 ความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

	ตัวแปร	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
เพศ		/	
อายุ			/
วุฒิการศึกษา			/
ตำแหน่งหน้าที่			/
ประสบการณ์ทำงาน			/
รายได้ต่อเดือน			/
ประเภทของโรงเรียนที่สังกัด			/

จากตาราง 39 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้ผลของการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศ และ ที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มอายุ กลุ่มวุฒิการศึกษา กลุ่มประสบการณ์ทำงาน กลุ่มรายได้ และกลุ่มประเภทโรงเรียน

2.2 ผลของการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ตาราง 40 ความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่อง ผลของการนำโครงการหนึ่ง
อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ตัวแปร	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
เพศ	/	
อายุ		/
วุฒิการศึกษา		/
ตำแหน่งหน้าที่		/
ประสบการณ์ทำงาน		/
รายได้ต่อเดือน		/
ประเภทของโรงเรียนที่สังกัด		/

จากตาราง 40 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้ผลของการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มเพศ และที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่ม อายุ กลุ่มวุฒิการศึกษา กลุ่มประสบการณ์ทำงาน กลุ่มรายได้ และกลุ่มประเภทโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ในด้านต่างๆ ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโครงการ โดยการใช่วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) มีดังนี้

ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูผู้สอน พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของการนำนโยบาย หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ได้แก่ ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน (X_4) และด้านทรัพยากร(X_3)

อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของ กลุ่มตัวอย่างต่อ ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำโครงการ หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ด้านโครงสร้างองค์กร จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน มีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กรส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่ากฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันที่มีความชัดเจน โรงเรียนได้รับการสนับสนุนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนของโครงการฯ อย่างเต็มที่ มีการโยกย้ายผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลทำให้การ ดำเนินโครงการโรงเรียนในฝันไม่ต่อเนื่อง โรงเรียนมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ผู้บริหาร มอบหมายให้ครูในโรงเรียนทำหน้าที่อย่างชัดเจน โรงเรียนมีการรายงานคุณภาพการจัดการศึกษาต่อ ชุมชนเป็นประจำ และมีการประสานงานหรือเกี่ยวกับวิธีการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจนเหมาะสม ล้วนเป็นปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กรที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ อาคม ใจแก้ว (2533: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ : ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการประสบความสำเร็จ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติเชิงทฤษฎี ประกอบไปด้วยปัจจัยหลากหลายด้านด้วยกัน ซึ่ง ปัจจัยด้านลักษณะองค์การหรือโครงสร้างองค์กร ได้แก่ การประสานงาน และการสนับสนุนจาก หน่วยงานระดับเหนือ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งเชิงทัศนคติ และเชิงพฤติกรรม

1.2 ด้านการติดต่อสื่อสาร จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารส่งผลต่อการนำ นโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า คำสั่ง ในการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติไม่มีข้อผิดพลาด การติดต่อระหว่างผู้บริหาร และครูในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเน้นการสื่อสารที่เข้าใจง่าย โรงเรียนมีการผลิตสื่อเพื่อ ใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิด โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลในโครงการที่ดี โรงเรียนมี การพัฒนาระบบศูนย์การเรียนรู้ทางไกล แบบสื่อสารสองทางที่ทันสมัย และโรงเรียนจัดประชุม ปฏิบัติการครูเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกันในการพัฒนาโรงเรียนอยู่เป็นประจำ ล้วนเป็นปัจจัยด้าน การติดต่อสื่อสารที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทภรณ์ ชุมนวล (2010: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทาง การศึกษาไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ พบว่า ในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปปฏิบัติคือ ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้บริหาร และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร

1.3 ด้านทรัพยากร จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านทรัพยากรส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโครงการมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน โรงเรียนใช้งบประมาณมีประสิทธิภาพเกิดคุณภาพ เป็นไปตามแผนพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหารและครูมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ครูในโรงเรียนสอนตรงตามวุฒิหรือตามความรู้ความสามารถ คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศที่ใช้ในโรงเรียนทันสมัยต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ครูในโรงเรียนได้รับการอบรมการใช้ซอฟต์แวร์อยู่เป็นประจำ โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อประเภทดิจิทัลพร้อมจัดระบบศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ การจัดสรรงบประมาณมายังโรงเรียนรวดเร็ว และครูผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ล้วนเป็นปัจจัยด้านทรัพยากรที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ (2536: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผล ของการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร ” พบว่า ความพร้อมของทรัพยากรมีอิทธิพล และสามารถอธิบายความมีประสิทธิภาพได้มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ตัวแปรความซับซ้อนของโครงสร้าง ตัวแปรความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบาย และตัวแปรการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ ตามลำดับ ส่วนในด้านทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบาย ความพร้อมของทรัพยากร และการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ ในขณะที่ความซับซ้อนของโครงสร้าง มีความสัมพันธ์เชิงลบกับประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

1.4 ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโครงการเต็มใจนำแผนโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ มีความภาคภูมิใจที่เป็นหนึ่งในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มีความเชื่อมั่นต่อโรงเรียน มีความเห็นว่าโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเป็นโครงการที่มีประโยชน์ มีความเข้าใจในการดำเนินงานของโรงเรียน เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นอย่างดี และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ล้วนเป็นปัจจัยด้านทัศนคติผู้ปฏิบัติที่มีผลต่อการนำ

นโยบายไปปฏิบัติทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิรัชย์ สีด้า (2553: 92) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในจังหวัดปัตตานี” พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติอยู่ในลำดับสูง โดยผู้ปฏิบัติหน้าที่มีความคิดเห็นหรือทัศนคติที่ดีต่อตัวนโยบายว่าสามารถที่จะแก้ไขปัญหาคความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ ทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่พร้อมและเต็มใจจะทำทุกอย่างที่จะสามารถทำให้การปฏิบัติหน้าที่บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยหวังว่า จังหวัดชายแดนภาคใต้จะกลับมาสงบอีกครั้ง

1.5 ด้านผลลัพธ์ จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านผลลัพธ์ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่า การสร้างโอกาสให้เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลได้รับการศึกษาในโรงเรียนท้องถิ่นใกล้บ้านที่มีคุณภาพ โรงเรียนมีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน มีการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน มีการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เติบโตเป็นคนดี มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีบรรยากาศที่อบอุ่นเอื้อต่อการเรียน มีผลงานเป็นที่ยอมรับจากโรงเรียนอื่นให้เป็นแหล่งศึกษาดูงาน มีผลงานที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ทั้งผลงานในภาพรวมของโรงเรียนและบุคลากร คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีความทัดเทียมกับโรงเรียนประจำจังหวัด และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ล้วนเป็นปัจจัย ด้านผลลัพธ์ที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณิลัย นิติโรจน์ (2551: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ ” พบว่า การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จในทุกยุคทุกสมัยต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยที่สามารถอธิบายผลการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ อย่างจริงจัง ทั้ง 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) นโยบาย ประกอบด้วยตัวชี้วัดคือ ความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความชัดเจนของเป้าหมาย และความพอเพียงของทรัพยากร 2) เจ้าหน้าที่เทศกิจ ประกอบด้วย ตัวชี้วัด คือ ความรู้ความสามารถ ความตั้งใจจริง การปรับตัว และ 3) ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย (ผู้ค้า ผู้ซื้อและผู้ใช้ทางเท้า) ประกอบด้วยตัวชี้วัด คือ ความต้องการ การยอมรับ และการมีส่วนร่วม ส่วนปัจจัยที่เป็นตัวแปรตามคือ ผลของการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ ประกอบด้วยตัวชี้วัด คือ 1) ความเป็นระเบียบ 2) ความสะอาด 3) ความสวยงาม และ 4) ความสมประโยชน์ และผลกระทบหรือผลลัพธ์ทางด้านประโยชน์และโทษของประชากรกลุ่มเป้าหมาย ตัวชี้วัด คือ 1) ตรงกลุ่ม 2) เสมอภาคและเป็นธรรม และ 3) ความพึงพอใจ

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชา ย รัตนดิกล ญ เกื้อ และคณะ (2554: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงาน 11 ปี ของกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ” พบว่า กองทุนมีงบประมาณในการดำเนินการน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนผู้พิการ อัตราการเพิ่มงบประมาณของกองทุนมีแนวโน้มลดลงและไม่มีแนวทางในการขยายแหล่งทุน กองทุนได้รับการชำระหนี้คืนในสัดส่วนที่ต่ำและยังขาดมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการติดตามหนี้สินคืน ปัจจัยกระบวนการมี 2 ด้าน คือ 1) ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า กองทุนทิศทางการนโยบายมีความไม่ชัดเจนเพราะผู้ปฏิบัติทั้งส่วนกลางและภูมิภาคมีความเข้าใจนโยบาย และมีแนวทางการปฏิบัติงานแตกต่างกัน เจ้าหน้าที่มีความล่าช้าในการนำไปปฏิบัติ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนเห็นชอบจ่ายเงินอย่างโปร่งใส แต่การพิจารณาโครงการและอนุมัติเงินกู้เป็นไปค่อนข้างช้า รวมทั้งมีการประเมินผลการดำเนินงานค่อนข้างน้อย 2) ด้านการบริหารพัฒนาองค์กร พบว่า กองทุนมีการพัฒนาระบบบัญชีและมีการพัฒนาระบบสารสนเทศค่อนข้างน้อย แต่มีการพัฒนาโครงสร้างการบริหารกองทุนอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวโน้มกระจายอำนาจและเน้นการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆมากขึ้น รวมทั้งมีการพัฒนากฎระเบียบในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น แต่การพัฒนานุเคราะห์เน้นเพียงบางกลุ่มซึ่งไม่ครอบคลุมกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับกองทุนทั้งหมด ปัจจัยนำออกมี 3 ด้าน คือ 1) ด้านผลผลิตซึ่งพบว่า กองทุนมีการสนับสนุนโครงการที่ดำเนินการโดยองค์การภาครัฐและเอกชนทุกปีรวม 740 โครงการ แต่โครงการส่วนใหญ่กระจุกตัวในกรุงเทพมหานคร และกองทุนให้ผู้พิการกู้เงินจำนวน 52,719 ราย 2) ด้านผลลัพธ์พบว่า ผู้รับบริการจากกองทุนส่วนใหญ่พึงพอใจต่อกองทุนและใช้เงินตามวัตถุประสงค์ของกองทุน รวมทั้งมีบทบาทมากขึ้นทั้งในครอบครัวและชุมชน 3) ด้านผลกระทบ พบว่า กลุ่มเป้าหมายได้รับการยอมรับจากชุมชนมากขึ้น สามารถสร้างงานในชุมชนให้แก่ตนเองและผู้อื่นเพิ่มขึ้น และสามารถสร้างทุนทางสังคมได้มากขึ้น และท้ายที่สุดกองทุนมีความคุ้มค่าทางสังคม

2. การเปรียบเทียบความเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 ด้านเพศ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ สามัตติยะ (2538: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลของการนำนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาไปปฏิบัติของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ” พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลของการนำนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาไปปฏิบัติ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายแตกต่างกัน

2.2 ด้านอายุ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐกร กลิ่นอุบล (2551: 127) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคกลาง ” พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของบุคลากรที่ทำงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคกลาง โดยการวิเคราะห์จาก อายุ อบต.ที่อาศัยอยู่ พบว่า อายุ อบต.ที่อาศัยอยู่ ไม่มีความแตกต่างกัน คือ จะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานของนโยบาย ปัจจัยด้านทรัพยากรนโยบาย ปัจจัยด้านคุณสมบัติของหน่วยงาน ปัจจัยด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ปัจจัยด้านของบุคลากรที่รับผิดชอบมีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ รวมทั้งมีผลของความสำเร็จจากการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ

2.3 ด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญจง ขาวสิทธิวงษ์ (2542: 52) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยชุมชน : ศึกษากรณีเขตยานนาวาและเขตบางกะปิ ” พบว่า โดยระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการคัดแยก มูลฝอยชุมชน กล่าวคือ ในเขตยานนาวา กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป จะมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการคัดแยกมูลฝอยมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ส่วนในเขตบางกะปิกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. จะมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการคัดแยกมูลฝอยมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

2.4 ด้านตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไป ปฏิบัติ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติสร นันคำจร (2549:56) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายโครงการโรงเรียนวิถีพุทธไปปฏิบัติศึกษาเฉพาะกรณี : โรงเรียนทอสี เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร พบว่า จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความสำเร็จของการนำนโยบายโรงเรียนวิถีพุทธไปปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่าง

ครูจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวผลสำเร็จของการนำนโยบายโรงเรียนวิถีพุทธไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน”

2.5 ด้านประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล สาดศรี (2541: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาของกรมสามัญ ศึกษาไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอำนาจเจริญ ” พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการป้องกันและการ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาไปปฏิบัติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ของบุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอำนาจเจริญ โดยการวิเคราะห์จากปัจจัยด้านประสิทธิภาพการทำงาน ความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของนโยบาย และกระบวนการถ่ายทอดนโยบายที่แตกต่างกัน พบว่า ทุกปัจจัยมีผลทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

2.6 ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล สรรสวัสดิ์ (2543: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาการนำนโยบายการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครสวรรค์ วันที่ 4 มีนาคม 2543” พบว่า จากการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของการนำนโยบายการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาไปปฏิบัติ ด้านสมรรถนะขององค์การของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เมื่อ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของ ปัจจัยที่มีผลต่อ การนำนโยบายการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาไปปฏิบัติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยการวิเคราะห์จาก ปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน โดยรายได้ต่อเดือน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นในการนำนโยบายการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาไปปฏิบัติในด้านสมรรถนะขององค์การ

2.7. ด้านประเภทของโรงเรียนที่สังกัด พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดในโรงเรียนต่างประเภทกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพันธ์พร วงศ์พิรกุล (2552: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “การติดตามและประเมินกระบวนการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติในสถานศึกษา : การประยุกต์วิธีการประเมินแบบผสมผสาน” พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการนำนโยบาย

เรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยจำแนกตามระดับการจัดการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัด ไม่มีความแตกต่างกัน คือ โดยภาพรวมจะเห็นได้ว่าปัจจัยด้าน การจัดการศึกษามีผลต่อ กระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติในสถานศึกษา

3. อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน และด้านทรัพยากร ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. **ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ** ผู้บริหารและครูผู้สอนในโครงการเต็มใจนำแผนโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ มีความภาคภูมิใจที่เป็นหนึ่งในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มีความเชื่อมั่นต่อโรงเรียน มีความเห็นว่าโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเป็นโครงการที่มีประโยชน์ มีความเข้าใจในการดำเนินงานของโรงเรียน เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นอย่างดี และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ล้วนเป็นปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติที่มีผลต่อการนํานโยบายไปปฏิบัติทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิชัย สิดา (2553: 92) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนํานโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีผู้นํานโยบายไปปฏิบัติในจังหวัดปัตตานี ” พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้นํานโยบายไปปฏิบัติเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จในการนํานโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปปฏิบัติ ที่อยู่ในลำดับสูงสุด (ระดับสูง) ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่า ผู้นํานโยบายไปปฏิบัติมีความรู้สึกเป็นเกียรติและมีความภาคภูมิใจที่ตนเองได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเข้ามาแก้ไขปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ โดยเมื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ก็ได้ตั้งสติปัญญาตนว่าจะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด โดยมีความตั้งใจ ชัยชนะ ซื่อสัตย์ และปฏิบัติหน้าที่อย่างตั้งใจและเต็มกำลัง แม้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละครั้งอาจมีความเสี่ยงอันตรายสูงที่เกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน แม้ว่าจะต้องเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ซึ่งมีอันตรายสูง หรือพื้นที่ที่ถูกจัดให้เป็นพื้นที่สีแดง แต่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ก็ไม่เคยคิดที่จะหลีกเลี่ยงหรือเสียขวัญกำลังใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ แต่ในบางครั้งการสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นอาจจะทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่รู้สึกหวาดกลัวหรือระแวงในความปลอดภัยของตนเอง แต่เมื่อถึงเวลาปฏิบัติหน้าที่ก็พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถโดยไม่เกรงกลัวอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง และประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีความคิดเห็นหรือทัศนคติที่ดีต่อด่วนโยบายว่าสามารถที่จะแก้ไขปัญหาความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ ทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่พร้อมและเต็มใจจะทำทุกอย่างที่จะสามารถทำให้การ

ปฏิบัติหน้าที่บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยหวังว่าจังหวัดชายแดนภาคใต้จะกลับมาสงบอีกครั้ง

2. ด้านทรัพยากร ผู้บริหารและครูผู้สอนในโครงการมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน โรงเรียนในเชิงปริมาณมีประสิทธิภาพเกิดคุณภาพเป็นไปตามแผนพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหารและครูมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ครูในโรงเรียนสอนตรงตามวุฒิ หรือตามความรู้ความสามารถ คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศที่ใช้ในโรงเรียนทันสมัยต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ครูในโรงเรียนได้รับการอบรมการใช้ซอฟต์แวร์อยู่เป็นประจำ โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อ ะเภทดิจิทัลพร้อมจัดระบบศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ การจัดสรรงบประมาณมายังโรงเรียนรวดเร็ว และครูผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ล้วนเป็นปัจจัยด้านทรัพยากรที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ (2536: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผล ของการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร ” พบว่า ความพร้อมของทรัพยากรมีอิทธิพล และสามารถอธิบายความมีประสิทธิภาพได้มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ตัวแปรความซับซ้อนของโครงสร้าง ตัวแปรความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบาย และตัวแปรการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ ตามลำดับ ส่วนในด้านทิศทางของความสัมพันธ์ พบว่า ความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบาย ความพร้อมของทรัพยากร และการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ ในขณะที่ความซับซ้อนของโครงสร้าง มีความสัมพันธ์เชิงลบกับประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ โครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ

1.1 การศึกษาดูงานในโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน เพื่อให้ครูผู้สอนเห็นความสำเร็จของโรงเรียนต้นแบบและเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

1.2 มีกระบวนการบริหารการเรียนรู้ที่อาศัยปัจจัยภายใน ภายนอกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถสร้างแรงจูงใจให้ครูมีการพัฒนาตนเองเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และมีการดูแลช่วยเหลือครู และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เกาะติดอยู่กับการจัดการเรียนรู้

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับงานวิชาการให้มากขึ้น

1.4 การมอบหมายงานแก่ครูผู้สอนที่นอกเหนือจากงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรให้เท่าที่จำเป็น

1.5 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับงานสอนมากกว่างานด้านอื่น ๆ

1.6 จัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาในแต่ละด้านได้ดีขึ้น

1.7 ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

1.8 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูทุกตำแหน่งในสถานศึกษาได้รับโอกาสในการพัฒนา หรือแสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่และด้วยความเท่าเทียมกัน

2. ด้านทรัพยากร

2.1 ควรจัดอัตรากำลังครูผู้สอนให้แก่สถานศึกษาที่เข้าโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันให้ชัดเจน

2.2 ควรจัดสรรครูผู้สอนในแต่ละสถานศึกษาให้ครบทุกกลุ่มสาระ โดยเฉพาะในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง

2.3 ครูผู้สอนทุกคน ควรมีสื่อการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ในวิชาที่สอนที่หลากหลาย เหมาะกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มความสามารถ

2.4 โรงเรียนต้องมีการพัฒนาครูในเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสอน และมีเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับครูทุกคนไว้ให้พร้อม

2.5 โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนที่ครูทุกกลุ่มสาระสามารถนำไปใช้เป็นสำหรับออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรง แปรเนื้อหาสาระในบทเรียนที่เป็นนามธรรม ให้เป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจมากกว่าการจดจำของผู้เรียน

2.6 โรงเรียนมีการอบรมให้ความรู้เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรและผู้บริหาร เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

2.7 ครูผู้สอนสามารถสร้างสรรค์กระบวนการจัดการเรียนรู้ในระดับโรงเรียน กลุ่มสาระ และวิชา จะนำไปสู่ความ เข้มแข็งของผู้เรียนที่รองรับด้วย หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และข้อค้นพบของตนเอง ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้มแข็ง สามารถอธิบาย ตอบข้อซักถามถึงความเข้มแข็งของผู้เรียน ที่มาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างของตนเอง กลุ่มสาระ และโรงเรียนได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียน ใน
 ฝันไปปฏิบัติ ในกรณีศึกษาอื่น ๆ เช่น จังหวัดหรือภูมิภาค เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนใน
 ฝันไปปฏิบัติ ในทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน
3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ปกครองและชุมชน ที่มีต่อโครงการหนึ่งอำเภอ
 หนึ่งโรงเรียนในฝัน
4. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียน
 ในฝันกับผู้เรียนที่ไม่ได้เข้าโครงการเพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน
5. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียน
 ในฝันในแต่ละจังหวัด หรือภูมิภาค เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์พัฒนาหนังสือ กระทรวงฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุมพล หนีมพานิช. (2547). การวิเคราะห์นโยบาย: ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมการแต่งตำรา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยพนธ์ รังงาม. (2539). การวิจัยในชั้นเรียน. ข่าวสารวิจัยการศึกษา. ปีที่ 25, ฉบับที่ 2-4: 12-17.
- ถวิล มาตรฐาน. (2545). การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนเชิงฐานการบริหารจัดการ (School Based Management: SBMX). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- ทิตนา แหมมณี; และ สร้อยสน สกลรักษ์. (2540). แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี. (2540). การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นนุช ภัทราคร. (2538). สถิติการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และปกเจริญผล.
- ประยูร กาญจนดุล . (2523). คำบรรยายกฎหมายปกครอง . กรงเทพ ฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรเดช จันทรศร. (2541). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบล็อก และการพิมพ์ จำกัด.
- วีรุธ มาษะศิริานนท์. (2548). การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ศิริชัย กาญจนวาสี; ดิเรก ศรีสุข; และทวิวัฒน์ ปิตยานนท์. (2535). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2544). การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุรพร เสียนสลาย. (2539). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีนโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต. (การบริหารการพัฒนา). กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุรวาท ทองบุ. (2550). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- สุวัช พานิชวงษ์. (2546). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการเรียนรู้ของนักเรียนในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แผนหลักโครงการ “หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน” Master plan of Lab School Project*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: พรินทวนกราฟฟิค.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2547). *โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายโครงการพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2554). *ระบบสืบค้นข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนในฝันทั่วประเทศ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2554, http://www.labschools.com/search_sch.asp
- อรรถัย มูลคำ. (2552.) *รายงานผลการวิเคราะห์งานวิจัยโครงการโรงเรียนในฝัน ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนในฝัน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อาคม ใจแก้ว. (2533). *การนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่ชายแดนภาคใต้. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรดุษฎี บัณฑิต (การบริหารการพัฒนา) กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อำรุง จันทวานิช . (2547). *แนวทางการบริหารและจัดการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พรินทวนกราฟฟิค จำกัด.
- Bardach, E. (1980). *The implementation game: The happen after a bill becomes a law* 3rd ed. Cambridge, MA: The MIT Press.
- G.C. Edwards III. (1980). *Implementing Public Policy*. Washington, D.C.: Congressional Quarterly Press.
- G.C. Edwards III; & Ira Sharkansky. (1978). *The Policy Predicament: Making and Implementing Public Policy*. San Francisco: Freeman and Co.

Haag, S.; Cumming, M.; & Dawkins, J. (2000) *Management information systems for the information age* 2 nd ed. New York: McGraw-Hill.

Pressman, Jeffrey L.; & Aaron. Wildavsky. (1979). *Implementation*. 2nd ed. California: University of California Press.

Pual Sabatier; & Daniel Mazmanian. (1980) *The implementation of pubicy: A framework of analysis*. Policy Studies Journal.

Van Meter, Donald S; & Van Horn, Carl E. (1975, February). "The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework. *Administration and Society*. 6(4): 7.

Wijnhoven F. (1995). *Organizational Learning and Information System: The Case of Monitoring Information and Cartrol Systems in Machine Buveaucratic Organizational*. Dissertation Abstracts International.

☐ ผู้บริหาร

☐ ครูผู้สอน

แบบสอบถามสภาพเพื่อการวิจัยเรื่อง
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ
: กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะถือเป็นความลับ เพื่อให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านทั้งสิ้น

แบบสอบถามชุดนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ด้วย

พระมหาศิลา ผิวคล้าย

นิสิตปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ () 20 - 30 ปี () 31 - 40 ปี
() 41 - 50 ปี () 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษา
() ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี

4. ตำแหน่ง () ผู้บริหาร () ครูผู้สอน

5. ประสบการณ์การทำงาน
() ต่ำกว่า 5 ปี () 5 - 10 ปี
() 11 - 15 ปี () 16 ปีขึ้นไป

6. รายได้ต่อเดือน
() ต่ำกว่า 10,000 บาท () 10,001-20,000 บาท
() 20,001- 30,000 บาท () 30,001 บาทขึ้นไป

7. โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนในฝัน
() รุ่นที่ 1 () รุ่นที่ 2

8. ประเภทของโรงเรียน
() ประถมศึกษา
() มัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติของโรงเรียนของท่านตามสภาพจริงและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่าน

ที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร						
1	กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันมีความชัดเจน					
2	โรงเรียนได้รับการสนับสนุน สื่อ วัสดุ /อุปกรณ์การเรียนของโครงการอย่างเต็มที่					
3	การโยกย้ายผู้บริหารโรงเรียนมีผลทำให้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนในฝันไม่ต่อเนื่อง					
4	โรงเรียนมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน					
5	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูในโรงเรียนทำหน้าที่ชัดเจน					
6	โรงเรียนมีการรายงานคุณภาพการจัดการศึกษาต่อชุมชนเป็นประจำ					
7	มีการประสานงานหารือเกี่ยวกับวิธีการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจนเหมาะสม					
ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร						
8	คำสั่งในการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติมีข้อผิดพลาดมาก					
9	การติดต่อ ระหว่างผู้บริหารและครูใน โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเน้นการสื่อสารแบบเป็นทางการมากเกินไป					
10	โรงเรียนมีการผลิตสื่อเพื่อใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิด					
11	โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูล ในโครงการที่ดี					
12	โรงเรียนมีการพัฒนาระบบศูนย์การเรียนรู้ทางไกลแบบสื่อสารสองทางที่ทันสมัย					

ที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13	โรงเรียนจัดประชุมปฏิบัติการครูเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกันในการพัฒนาโรงเรียนอยู่เป็นประจำ					
14	ผู้บริหารและครูในโรงเรียนไม่มีความขัดแย้งกันในโครงการนี้					
ปัจจัยด้านทรัพยากร						
15	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับนโยบายโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันอย่างดี					
16	โรงเรียนใช้งบประมาณมีประสิทธิภาพเกิดคุณภาพเป็นไปตามแผนพัฒนาโรงเรียน					
17	ผู้บริหารและครูมีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ					
18	ครูในโรงเรียนสอนตรงตามวุฒิหรือตามความรู้ความสามารถ					
19	คอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศที่ใช้ในโรงเรียนในฝัน ไม่ทันสมัยต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง					
20	ครูในโรงเรียนได้รับการอบรมการใช้ซอฟต์แวร์อยู่เป็นประจำ					
21	โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
22	โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อประเภทดิจิทัลพร้อมจัดระบบศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์					
23	การจัดสรรงบประมาณมายังโรงเรียนล่าช้า					
24	ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ						
25	ท่านเต็มใจนำแผนโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันไปปฏิบัติ					
26	ท่านมีความภูมิใจที่เป็นหนึ่งในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน					
27	ท่านมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน					
28	ท่านมีความเชื่อมั่นต่อโรงเรียน					
29	ท่านเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีประโยชน์					

ที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
30	ครูมีโอกาทำงานอย่างเต็มศักยภาพ					
31	ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจการดำเนินงานของโรงเรียน					
32	ท่านเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเป็นอย่างดี					
33	ผู้บริหาร/ครูในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน					
ปัจจัยด้านผลลัพธ์						
34	การสร้างโอกาสให้เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลได้รับการ ศึกษาในโรงเรียนในท้องถิ่นใกล้บ้านที่มีคุณภาพ					
35	โรงเรียนมีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน					
36	โรงเรียนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน					
37	โรงเรียนพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เติบโตเป็นคนดี					
38	โรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ					
39	โรงเรียนมีบรรยากาศที่อบอุ่นเอื้อต่อการเรียน					
40	โรงเรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับจากโรงเรียนอื่นโดยเป็นแหล่งศึกษาดูงาน					
41	มีผลงานที่ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติทั้งผลงานในภาพรวมของโรงเรียนและของบุคลากร					
42	คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีความทัดเทียมกับโรงเรียนประจำจังหวัด					
43	โรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน					

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการนำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียน
ในฝันไปปฏิบัติ

1. ด้านมาตรฐานของโครงการ

.....

.....

.....

2. การติดต่อสื่อสารระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กับ โรงเรียน

2.1 ระหว่างบุคคลกับบุคคล

.....

.....

.....

2.2 ระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงาน

.....

.....

.....

3. ด้านงบประมาณ บุคคล สถานที่

.....

.....

.....

4. ด้านทัศนคติผู้ปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.917	45

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Input1	4.20	.887	30
input2	4.43	.728	30
input3	4.03	1.159	30
input4	4.27	.868	30
input5	4.00	.871	30
input6	3.70	.837	30
input7	3.97	.999	30
input8	3.30	1.149	30
input9	2.97	1.159	30
input10	3.73	.944	30
input11	3.87	1.008	30
input12	3.90	1.155	30
input13	3.73	1.015	30
input14	3.77	1.006	30
input15	3.90	.712	30
input16	4.07	.868	30
input17	3.57	1.040	30
input18	3.57	.971	30
input19	4.07	.785	30
input20	3.80	.961	30
input21	3.33	1.093	30
input22	3.57	.898	30
input23	3.50	1.075	30
input24	3.97	.890	30
input25	3.67	1.093	30
input26	3.70	1.088	30
input27	3.90	.885	30
input28	4.03	.999	30
input29	3.80	1.064	30
input30	3.87	1.137	30
input31	4.10	.923	30
input32	4.00	.983	30
input33	3.90	1.062	30
input34	3.70	1.236	30
input35	3.27	1.311	30
input36	3.67	.922	30
input37	4.17	.747	30
input38	4.03	.964	30
input39	4.07	.944	30
input40	4.13	.776	30
input41	4.10	.712	30
input42	3.97	.890	30
input43	3.73	1.048	30
input44	3.83	.986	30
input45	3.77	1.194	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Input1	168.40	415.559	.295	.917
input2	168.17	414.282	.412	.916
input3	168.57	428.116	-.051	.921
input4	168.33	419.264	.197	.918
input5	168.60	409.214	.483	.915
input6	168.90	410.300	.472	.915
input7	168.63	405.551	.508	.915
input8	169.30	424.286	.030	.920
input9	169.63	428.723	-.064	.921
input10	168.87	409.292	.440	.915
input11	168.73	394.409	.789	.912
input12	168.70	411.114	.311	.917
input13	168.87	404.947	.515	.915
input14	168.83	419.316	.162	.918
input15	168.70	422.424	.139	.918
input16	168.53	414.257	.339	.916
input17	169.03	412.309	.322	.917
input18	169.03	404.309	.557	.914
input19	168.53	415.568	.338	.916
input20	168.80	409.200	.434	.916
input21	169.27	417.926	.176	.918
input22	169.03	409.551	.458	.915
input23	169.10	428.507	-.060	.921
input24	168.63	410.861	.426	.916
input25	168.93	405.995	.450	.915
input26	168.90	398.783	.623	.913
input27	168.70	405.803	.573	.914
input28	168.57	397.151	.724	.912
input29	168.80	396.166	.702	.913
input30	168.73	390.271	.789	.911
input31	168.50	410.121	.429	.916
input32	168.60	405.766	.512	.915
input33	168.70	403.390	.527	.915
input34	168.90	387.128	.789	.911
input35	169.33	395.471	.572	.914
input36	168.93	404.547	.582	.914
input37	168.43	407.013	.645	.914
input38	168.57	396.047	.782	.912
input39	168.53	414.602	.299	.917
input40	168.47	415.361	.349	.916
input41	168.50	406.741	.688	.914
input42	168.63	405.137	.588	.914
input43	168.87	410.189	.370	.916
input44	168.77	398.461	.701	.913
input45	168.83	411.868	.283	.917

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
172.60	427.007	20.664	45

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	พระมหาศิลา ผิวคล้าย
วันเดือนปีเกิด	19 มกราคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	300 วัดปากน้ำ ถนนรัชมงคลประสาธน์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เลขานุการเจ้าคณะเขตธนบุรี ครูสอนจริยธรรมโรงเรียนสุภาคมศึกษา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) มนุษยศาสตร์ (ภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พ.ศ. 2555	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ